

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0300101123

**за извършен одит „Постигане на енергийна ефективност чрез
обновяване на многофамилните жилищни сгради“
за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2022 г.**

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 105 от 29.04.2025 г.
на Сметната палата (Протокол № 16)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	3
ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК	4
РЕЗЮМЕ	7
ВЪВЕДЕНИЕ	12
1. Основание и причини за извършване на одита	12
ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД	15
1. Цели на одита	15
2. Обхват на одита	15
3. Одитни въпроси	15
4. Одитни критерии	16
5. Одитна методология	16
5.1. Одитен подход	16
5.2. Методи за събиране и анализ на информацията	16
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ	17
I. Управление и координация на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради на национално ниво	17
1. Основание и нормативно осигуряване на изпълнението на Програмата	17
1.1. Цели, териториален обхват и очаквани резултати от изпълнението на Програмата	18
1.2. Основните участници, отговорните органи и техните функции	18
1.3. Финансов ресурс и срок за кандидатстване по Програмата	20
1.4. Условия и ред за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	21
1.5. Изисквания по отношение на отчетност и докладване на изпълнението на Програмата	22
2. Изменение и допълнение на рамката на Програмата	22
2.1. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 114 от 08.05.2015 г.	22
2.2. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 282 от 19 октомври 2015 г.	24
2.3. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 23 от 4.02.2016 г.	25
2.4. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 29 от 26.01.2017 г.	26
2.5. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 5 от 22.01.2024 г.	27
3. Организация на процеса по изпълнение на Програмата в МРРБ	28
4. Координиране на изпълнението на Програмата и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ	38
4.1. Ред за организация на дейността в МРРБ като координатор на Програмата	38
4.2. Координиране на действията по изпълнение на Програмата с кметове общини и областните управители	41
4.3. Координиране на процеса по контрол на референтните стойности	42
5. Информационно осигуряване на изпълнението на Националната програма за подобряване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради	44
6.1. Общинско ниво	49
6.2. Областно ниво	51
6.3. Национално ниво	52
6.4. Извършени проверки във връзка с изпълнението на националната програма	55
6.5. Докладване на изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради	58
II. Резултати и ефекти от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради	63
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	69
ПРЕПОРЪКИ	72
ПРИЛОЖЕНИЯ	73
Приложение № 1 Одитни въпроси, критерии и показатели	73
Приложение № 2 Анализи, текущи оценки и доклади във връзка с изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради	75
Опис на одитните доказателства към одитен доклад № 0300101123	79

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АД	Акционерно дружество
ББР	Българска банка за развитие
БНБ	Българска народна банка
БРСЕ	Банката за развитие на Съвета на Европа
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ДВ	Държавен вестник
ДЖП	Дирекция „Жилищна политика“ на МРРБ
ДНСК	Дирекцията за национален строителен контрол
ДЦФ	Договор за целево финансиране
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗИФП	Заявление за интерес и финансова помощ
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУЕС	Закон за управление на етажната собственост
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИНТОСАЙ	Международна организация на върховните одитни институции
КМ	Контрол и мониторинг
КФВ	Кредитанщалт Фюр Видерауфбау
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
МФ	Министерство на финансите
НПЕЕМЖС	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради
НПО	Неправителствени организации
НС	Народно събрание
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОЕЕ	Оценка на енергийната ефективност
ООН	Организацията на обединените нации
ОПРР	Оперативно програма „Региони в растеж“
ПМС	Постановление на Министерския съвет
РРБ	Регионално развитие и благоустройство
СМР	Строително-монтажни работи
СО	Самостоятелен обект
СП	Сметна палата
СП	Стратегии и програми
СС	Сдружение на собствениците
ССО	Собственик на самостоятелен обект
ТО	Техническо обследване
УС	Управителен съвет
ФСД	Финансово-стопански дейности
ФУКМ	Финансово управление, контрол и мониторинг
ФУ	Финансово управление

ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

ПОНЯТИЕ	ДЕФИНИЦИЯ
Безвъзмездна финансова помощ	Държавата предоставя безвъзмездна финансова помощ на сдружение на собствениците в размер на разходите по обновяването ¹ .
Блок-секция	Строителна единица със самостоятелно функционално предназначение, която притежава отделни ограждащи от външния въздух конструкции и елементи (стени, покрив, включително деформационна fuga между свързано застроени блок-секции) ² .
Външни изпълнители	Изпълнители на дейности по сградите, възложени им от общините. Изборът на външните изпълнители се извършва при условията и по реда на Закона за обществени поръчки ³ .
Допустими дейности	Дейности, допустими за финансиране по Националната програма ⁴ .
Допустими разходи	Разходите, които могат да бъдат приети като разрешени за извършване по националната програма и са свързани с изпълнение на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради ⁵ .
Енергийна ефективност	Съотношението между изходното количество произведена стока, услуга или енергия и вложеното количество енергия ⁶ .
Енергийна ефективност в сгради	осигуряването и поддържането на нормативните параметри на микроклимата в сградите, топлосъхранението им и икономията на енергийни ресурси за нуждите на сградите с минимални финансови разходи ⁷ .
Енергийна характеристика	Показател, който обозначава измереното количество реално потребена или изчислена като необходима за потребление енергия, използвана за задоволяване на различни енергийни нужди, свързани с нормативно изискуемите параметри на сграда, включващи отопление, подгряване на топла вода, охлаждане, вентилация и осветление ⁸ .
Енергийно спестяване	Количеството спестена енергия, определена чрез измерване и/или оценка на потреблението на енергия като разлика в потребените количества енергия преди и след прилагане на мерки за повишаване на енергийната ефективност, като се извършва коригиране и нормализиране предвид външните условия, които въздействат върху енергийното потребление ⁹ .
Жилище	Съвкупност от помещения, покрити и/или открити пространства, обединени функционално и пространствено в едно цяло за задоволяване на жилищни нужди ¹⁰ Обособено и самостоятелно от гледна точка на конструкцията място, което е пригодено за живеене, състои се от едно или няколко помещения (жилищни и спомагателни) и има един или повече самостоятелни изхода на общодостъпна част (стълбище, общ коридор, двор или направо на улицата) ¹¹ .
Жилищна сграда	Сграда, предназначена за постоянно обитаване, и се състои от едно или повече жилища, които заемат най-малко 60 на сто от нейната разгъната застроена площ. При определяне предназначението на сградата ателиетата се считат за жилища ¹² .

¹ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г., попр., бр. 18 от 10.03.2015 г., изм., бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г., изм. и доп., бр. 82 от 23.10.2015 г., в сила от 23.10.2015 г., бр. 11 от 9.02.2016 г., в сила от 9.02.2016 г., бр. 12 от 3.02.2017 г., в сила от 3.02.2017 г., бр. 8 от 26.01.2024 г., в сила от 26.01.2024 г.)

² Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

³ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

⁴ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

⁵ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

⁶ § 1, т. 8 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

⁷ § 1, т. 4 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

⁸ § 1, т. 7 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

⁹ § 1, т. 5 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

¹⁰ § 5, т. 30 от ДР на Закона за устройството на територията (Обн., ДВ, бр. 1 от 2.01.2001 г., в сила от 31.03.2001 г.)

¹¹ https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/metadata/Census2021_Metadata.pdf

¹² § 5, т. 29 от ДР на Закона за устройството на територията (Доп. – ДВ, бр. 16 от 2021 г.)

	Сграда, която по първоначално изграждане или чрез преустройство е предназначена за постоянно обитаване и се състои от едно или повече жилища, които заемат най-малко 60% от разгънатата ѝ площ ¹³ .
Комфорт на обитаване	Подобряване на топлинната среда – по-висока температура в жилищата и общите части на сградите (стълбищна клетка и т.н.) през зимния сезон. По-прохладни помещения през летния сезон. По-малка запрашеност на помещенията По-ниски нива на шум. ¹⁴
Критерии за допустимост на сградите	Критерии относно сградите, върху които могат да бъдат приложени мерки за енергийна ефективност по Националната програма ¹⁵ .
Масивни сгради	Носещите стени са от тухлена или каменна зидария, а поясите, гредите и подовата конструкция са изградени от стоманобетон, но нямат стоманобетонни колони ¹⁶ .
Недопустими разходи	Разходи, които не могат да бъдат приети като разрешени за извършване по Националната програма ¹⁷ .
Обследване за енергийна ефективност	Процес, основан на систематичен метод за определяне и остойностяване на енергийните потоци и разходи в сгради, предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, определящ обхвата на технико-икономическите параметри на мерките за повишаване на енергийната ефективност ¹⁸ .
Панелни сгради	Изградени изцяло от предварително изготвени стоманобетонни панели (стени, подови плочи, покрив) ^{19,20}
Повишаване на енергийната ефективност	Резултат от изпълнението на мярка или дейност, който води до намаляване на съотношението между вложеното количество енергия и изходното количество произведена стока, услуга или енергия без влошаване на качеството или други характеристики ²¹ .
Програми по енергийната ефективност	Дейности и мерки, насочени към групите крайни клиенти, които водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност ²²
Разгънатата застроена площ	Сборът от застроените площи на всички надземни етажи на основното и допълващото застрояване. В разгънатата застроена площ се включват и застроените площи в подпокривното пространство на сградите. В застроената площ на надземните етажи се включва цялата площ на балконите, лоджиите и терасите ²³ .
Сграда	конструкция със стени и покрив, в която се използва енергия за регулиране на вътрешната температура ²⁴ . Постоянна постройка, състояща се от жилищни единици, предназначени за обитаване от хора, или конвенционални жилища, предназначени за сезонно ползване или за второ жилище, или които са необитавани ²⁵ .

¹³ https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/metadata/Census2021_Metadata.pdf

¹⁴ Доклад от оценка на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, септември 2017 г. (стр. 76) <https://www.mrrb.bg/bg/ocenka-na-tekustoto-izpulnenie-na-nacionalna-programa-za-energiina-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-2017g/>

¹⁵ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

¹⁶ <https://www.nsi.bg/bg/content/3139/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D1%89-%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%B6%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%89%D0%B0>

¹⁷ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

¹⁸ § 1, т. 19 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

¹⁹ <https://sandacite.bg/1962-%D0%BA%D0%B0%D0%BA-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/>

²⁰ <http://imot.goddess.bg/2220/steni-v-sgrada-tuhli-paneli/>

²¹ § 1, т. 22 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

²² § 1, т. 24 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

²³ § 5, т. 18 от ДР на Закона за устройството на територията (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. и доп., бр. 101 от 2015 г.)

²⁴ § 1, т. 27 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

²⁵ https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/metadata/Census2021_Metadata.pdf

Сграда със смесено предназначение	Сграда, която по своето първоначално изграждане включва жилищни и нежилищни обекти ²⁶ .
Сдружение на собствениците	Юридическо лице, създадено по реда на чл. 25, ал. 1 Закона за управление на етажната собственост за усвояване на средства от фондовете на Европейския съюз и/или от държавния или общинския бюджет, на безвъзмездна помощ и субсидии и/или използване на собствени средства с цел ремонт и обновяване на сгради в режим на етажна собственост ²⁷ .
Сграда	Конструкция със стени и покрив, в която се използва енергия за регулиране на вътрешната температура ²⁸ .
Сертификат за енергийни характеристики на сграда	Официален документ, издаден от консултантите по енергийна ефективност в кръга на тяхната компетентност във форма и по ред, който включва енергийни характеристики на сграда, изчислени според методологията, посочена в наредбата по чл. 31, ал. 4 от Закона за енергийна ефективност ²⁹ .
Стоманобетонни сгради	Сгради, при които носещият скелет и подовите конструкции са изградени от стоманобетон, а стените са от панели, тухлена зидария или друг материал ³⁰ .
Финансова помощ	Средства за изпълнение на обновяване за енергийна ефективност, които могат да получат СС, регистрирани по ЗУЕС, за одобрени сгради ³¹ .

²⁶ https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/metadata/Census2021_Metadata.pdf

²⁷ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

²⁸ §1, т. 19 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 98 от 14.11.2008 г., в сила от 14.11.2008 г., отм., бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

²⁹ §1, т. 29 от ДР на Закона за енергийната ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

³⁰ <https://www.nsi.bg/bg/content/3139/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D1%89-%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%B6%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%89%D0%B0>

³¹ Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 2.02.2015 г. (Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.)

РЕЗЮМЕ

Настоящият доклад е съставен в резултат на извършен одит „Постигане на енергийна ефективност чрез обновяване на многофамилните жилищни сгради“ за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2022 г.

Обект на одита е изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (Програмата) за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2022 г.

За оценка на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради са анализирани: нормативното осигуряване на изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и осъществяването на методическо ръководство по нефинансовите аспекти на Програмата; координиране на изпълнението на Програмата и предоставянето на безвъзмездната финансова помощ; информационното осигуряване на управлението на Програмата и поддържането на регистри; контрола, наблюдението и докладването на напредъка по изпълнението на Програмата, както и очакваните резултати и ефекти от изпълнението на Програмата.

Одитирана организация е Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

В резултат на изпълнението на одита са направени следните констатации и оценки:

1. Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (Програмата) е разработена и приета в изпълнение на Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г., като функциите на държавата в областта на енергийната ефективност са упражнени от Народното събрание и Министерския съвет. Условието и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и органите, отговорни за реализацията са нормативно регламентирани с Постановление на Министерския съвет № 18 от 02.02.2015 г.³² Осигуреният финансов ресурс възлиза на 2 млрд. лв.³³, като са създадени възможности за гъвкавост при изпълнение на Програмата както по отношение на финансовия ресурс, така и по отношение на продължителността на нейното изпълнение. Чрез включване на Българската банка за развитие се осигурява обратно финансиране за външните изпълнители, които имат сключен договор за осъществяване на дейности по проекти, одобрени за безвъзмездна финансова помощ.

Целите на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради са в съответствие със заявения приоритет на правителството за осъществяване на мащабна национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради и са насочени към постигане на по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове чрез повишаване на качеството на жизнената среда и изпълнение на мерки за енергийна ефективност чрез обновяване на многофамилни жилищни сгради. Ефектите, които се очакват от изпълнението на националната програма са свързани освен с намаляване на разходите за отопление, подобряване на жилищната инфраструктура и облика на градовете, удължаване на живота на сградите и подобряване на качеството на околната среда и с постигане на икономически и социални ефекти чрез осигуряване на повече възможности на бизнеса, допълнителна заетост и повишаване на осведомеността за начините за повишаване на енергийната ефективност.

С постановлението за приемане на Програмата и Методическите указания за нейното изпълнение, са определени основните участници и органи, техните основни

³² ПМС № 18 от 2.02.2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ, Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.

³³ Постановление № 339 от 2 декември 2016 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2016 г. за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

функции и отговорности, но не са включени изисквания по отношение организацията на работата по Програмата и взаимодействието между участниците за да се осигури ефективна комуникация, навременна и актуална информация за изпълнението на инвестиционните проекти и възникващи проблеми, които се нуждаят от допълващи указания и регламентация за тяхното отстраняване. Липсата на изрично определени недопустими разходи води в единични случаи до договаряне от общините на дейности, които няма да се финансират по Програмата, което е отразено като проблем в докладите и анализите за текущото изпълнение, възложени и изпълнени от Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

2. От Министерството на регионалното развитие и благоустройството са предприети действия за изменение и допълнение на изискванията на Постановление на Министерския съвет № 18 от 02.02.2015 г. в отговор на настъпили нормативни промени и възникнали затруднения по прилагане на изискванията на постановлението и изпълнението на Програмата. С направените изменения и допълнения се допълват и прецизират изискванията за допустимите сгради и допустимите дейности, въвеждат се референтни стойности, процедура за потвърждаване наличието на финансов ресурс, извършването на проверки и поддържане на актуална информация от отговорната дирекция в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за техническото и финансово изпълнение, чрез които се създават възможности за подобряване на финансовата дисциплина, ефективното и ефикасно изпълнение на Програмата.

3. Допуснатите организационни пропуски в работата и дейността на отговорната дирекция в Министерството на регионалното развитие и благоустройството и липсата на достатъчен административен капацитет и текучеството, създават затруднения при изпълнението на функциите и задачите.

Вътрешни правила и процедури, които да уреждат в пълен обем функциите и дейността на дирекция „Жилищна политика“, определени с Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, не са разработени и утвърдени, което поражда рискове за своевременната организация и ефективно изпълнение на дейностите.

4. Нормативно предвидената институционална и организационна структура във връзка с изпълнението на Програмата включва голям брой участници, което изисква осъществяване на ефективна координация на процеса по предоставяне на безвъзмездната финансова помощ. С постановлението за приемане на Програмата, Министерството на регионалното развитие и благоустройството е определено за координатор на нейното изпълнение, като са заложили и определени механизми за осъществяване на тази функция, които в хода на изпълнението на Програмата са допълвани с оглед постигане на ефективна координация.

4.1. С вътрешен за Министерството на регионалното развитие и благоустройството документ е създаден ред и организация на дейността на дирекция „Жилищна политика“ във връзка с изпълнението на Програмата, като е определен ред и за официална кореспонденция. Липсата на нормативно предвидена процедура и вид на информацията, необходима за представяне от различните участници създава затруднения и закъснения по отношение на нейното своевременно получаване, обобщаване и анализиране.

В хода на изпълнение на Програмата, от Министерството на регионалното развитие и благоустройството са предприемани действия за даване на допълнителни указания към кметовете на общини и областните управители, за да се осигури по ефективна координация и правилното прилагане на нормативните изисквания. С оглед подпомагане на участниците на интернет сайта на министерството са създадени специална рубрика „Указания“ и „Въпроси и отговори“.

4.2. От министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководството на дирекция „Жилищна политика“ са предприети незабавни действия за изпълнение на приетата нормативна разпоредба за публикуване на референтни стойности и утвърждаване

на ред за осъществяване на контрол върху спазването им. С приетите и публикувани правила за мониторинг на референтните стойности е определен ред за извършване на контрол от общината и областните управители и неговото документиране.

4.3. Редът и условията за разплащане и обмен на информация между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Българската банка за развитие са договорени през юни 2017 г., след осигуряване на средства по Закона за държавния бюджет на Република България за 2017 г. и постъпване на искане за плащане към Българската банка за развитие. С допълнително договорения ред е осигурен обмен на информация между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Българската банка за развитие за наличния финансов ресурс, въведените сгради в експлоатация и размера на плащанията към банката. С приетите вътрешни правила за реда, условията и сроковете за извършване на плащания към Българската банка за развитие са осигурени възможности за осъществяване на ефективен контрол, като са определени ясно отговорностите и задълженията на структурните звена в Министерството на регионалното развитие и благоустройството съобразно техните специфични функции и срокове за тяхното изпълнение.

5. С приемането на Програмата през 2015 г., изисквания за поддържане на публични регистри и бази данни са определени за общините и Българската банка за развитие. Изискването за вида на регистрите и отговорностите на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за поддържането им се развива в хода на изпълнението на Програмата. С вътрешните правила на дирекция „Жилищна политика“ в Министерството на регионалното развитие и благоустройството е определен срок за предоставяне на информация от областните управители, който не е заложен в нормативните изисквания и затруднява своевременното получаване на данните. На практика служителите от дирекцията се налага да изискват информацията от общините.

Дирекция „Жилищна политика“ не разполага с интегрирана информационна система/софтуерен продукт, обхващащ цялостния процес по обновяване на сградите, в т.ч. документацията, предвидена по Програмата и данни за напредъка по изпълнението за всеки от етапите, чрез която да осигури актуалността, точността, пълнотата на данните за вземане на информирани управленски решения и проследимостта на информацията за изпълнението.

6. Конкретни изисквания към общините и областните управители по отношение на организацията на работата във връзка с изпълнението на Програмата, в т.ч. по отношение на събирането, обработването и поддържането на необходимата информация и документи, става причина всяка община и областна администрация да създаде своя практика за документиране, създаване на досиета, архивиране и съхраняване на информация и документи за отделните процеси и етапи.

7. Функциите по наблюдение, контрол и докладване са нормативно определени и се осъществяват на общинско, областно и национално ниво. Ясно са определени правомощията и задълженията на отговорните органи. Осигурено е разделяне на отговорностите, контролни дейности и дейности за мониторинг и наблюдение, съобразени с ролята на участниците. В хода на изпълнението на Програмата и в резултат на натрупания опит са предприети действия за допълване на нормативно създадената рамка за наблюдение и контрол с нови правомощия и с указания, издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството, чрез които да се осигурява информация за техническото и финансово изпълнение и за възникващи проблеми, които трябва да бъдат адресирани. Предприети са действия и за допълнително регламентиране на отговорностите във връзка с мониторинга и наблюдението чрез утвърждаване на вътрешен ред и правила за тяхното осъществяване, с цел ежемесечно събиране на данни и информация от областните управители, при условие, че кметовете на общините са отговорни за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите. Разпорежданията на министъра на регионалното развитие и благоустройството за създаване и поддържане на

регистър на проверките не са спазени от служителите на дирекция „Жилищна политика“, което създава риск за своевременното информиране и предприемане на управленски действия за тяхното преодоляване.

В началото на 2017 г. от Министерството на регионалното развитие и благоустройството са предприети действия за извършване на проверка за спазването на изискванията за допустимост на дейностите при които са установени пропуски в нормативната регламентация на допустимите и недопустимите дейности и което е довело до извършване на дейности, които са недостатъчно обосновани.

По данни на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, при сключени 2022 договора за целево финансиране в хода на изпълнение на Програмата, от Дирекцията за национален строителен контрол“ чрез регионалните дирекции и отдели са извършени 2 076 текущи проверки, като отклонения са установени само в 23 констативни протокола, което представлява едва 1 на сто от всички извършени проверки.

8. За целия период на изпълнение на Програмата е спазено нормативното изискване за изготвяне и представяне на Министерския съвет на ежегоден доклад за напредъка от 2015 г. до 2023 г. вкл. и е осигурена публичност на годишните доклади с изключение на доклада за напредъка за 2020 г., който не е публикуван.

9. По данни на Българската банка за развитие, подадените искания за сключване на договори за целево финансиране са 5 333 броя, от които са удовлетворени 38 на сто и са сключени 2 022 броя договора за целево финансиране между банката, общината и областния управител. Данните показват голям интерес към Програмата. С най-голяма активност са областите Хасково, Бургас, Благоевград, Пловдив и Стара Загора.

10. До 30.09.2024 г. по Програмата е усвоен 99 на сто от общия финансов ресурс за дейности по обновяване на 1 978 сгради, разплатени с Българската банка за развитие на обща стойност 1 972 818 123,97 лв., от които главница в размер на 1 947 848 003,36 лв. и лихва 24 970 120,61 лв.

Общо обновената площ в жилищните сгради към 30.09.2024 г. е 11 313 734, 25 кв. м., а броят на жителите, обитаващи обновените сгради е над 280 000.

11. За 52 сгради, за които има сключени договори за целево финансиране, но липсва осигурен финансов ресурс, от Министерството на регионалното развитие и благоустройството са предприети действия за стартиране на друга процедура и през 2024 г. са сключени споразумения за трансфер в полза на общините, на територията на които сградите се намират, в размер на 91 434 069,25 лв. От тях за 4 сгради не са сключени споразумения поради наличие на конструктивни проблеми.

12. Общата сума на начислените неустойки по сключените договори с външни изпълнители за целия период на изпълнение на Програмата е в размер на 821 657,51 лв. Ресурсът също е използван за финансиране на проекти за обновяване.

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е най-мощната програма за обновяване на жилищния сграден фонд, реализирана на територията на цялата страна, по която са изпълнени проекти в 152 населени места в 143 общини. Интересът към Програмата е много висок и в резултат на адекватните действия и усилия от всички участници в процеса към 30.09.2024 г. е постигнато усвояване близо 100 на 100 от общия финансов ресурс. Постигнато е подобряване на енергийната ефективност и комфорта на обитаване на 1970 сгради или 98 на сто от сградите, за които има сключени договори за целево финансиране. От Министерството на регионалното развитие и благоустройството са предприети действия за обновяване на още 48 сгради чрез стартиране на друга процедура и през 2024 г. са сключени споразумения за трансфер в полза на общините, на територията на които се намират тези сгради. Така ще бъдат обновени всички сгради, за които има сключени договори за целево финансиране с изключение на сгради с конструктивни проблеми.

Ефектът от програмата е значително по-мощен. Чрез обновяване на жилищния сграден фонд се постига подобряване на жилищната инфраструктура и облика на градовете, удължава се живота на сградите, качеството на околната среда и се постигат значителни икономически и социални ефекти чрез осигуряване на повече възможности за бизнеса, допълнителна заетост и повишаване на благосъстоянието на жителите на територията на цялата страна.

В хода на изпълнението на Програмата е натрупан значителен опит от всички ключови участници, който трябва да бъде съхранен и използван ефективно, като се адресират установените затруднения и предизвикателства с оглед успешно реализиране на стратегическите цели за обновяване на сградния фонд на България до 2050 г.

Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор през одитирания период носят:

- Лиляна Павлова, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 07.11.2014 г. до 27.01.2017 г.,
- Спас Попниколов, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 27.01.2017 г. до 04.05.2017 г.,
- Николай Нанков, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 04.05.2017 г. до 20.09.2018 г.,
- Петя Аврамова, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 20.09.2018 г. до 12.05.2021 г.,
- Виолета Комитова, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 12.05.2021 г. до 13.12.2021 г.,
- Гроздан Караджов, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 13.12.2021 г. до 02.08.2022 г.,
- Иван Шишков, министър на регионалното развитие и благоустройството за периода от 02.08.2022 г. до 06.06.2023 г.

Отговорността на Сметната палата се свежда до изразяване на обосновано заключение за изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2022 г.

Одитът е извършен в съответствие с Рамката за професионални становища на Комитета за одитни стандарти на Международната организация на върховните одитни институции - ИНТОСАЙ.

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание и причини за извършване на одита

Одитът се извършва на основание чл. 5, ал. 1, т. 3, в съответствие с чл. 6 от Закона за Сметната палата и в изпълнение на Заповед № ОД-03-01-10 от 02.10.2023 г., изменена със Заповед № ОД-03-01-011 от 16.10.2023 г., Заповед № ОД-03-01-002 от 11.03.2024 г., и Заповед № ОД-03-01-004 от 01.07.2024 г., издадени от заместник-председател на Сметната палата и е включен в Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2023 г., като одитна задача № 354. Одитът е извършен в Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Една от ключовите дейности на политиките за постигане на намаляване на емисиите с 55 на сто до 2030 г. е стартиране на „вълна за сградно саниране“ с цел подобряване качеството на жилищния фонд в ЕС.

Анализите на Европейската комисия показват, че на сградите се падат 40 на сто от потреблението на енергия в ЕС и 36 на сто от свързаните с енергетиката емисии на парникови газове. Санирането допринася за икономии на енергия, защита от големи студове или горещини и справяне с енергийната бедност. Санирането е от ключово значение за намаляване на енергийното потребление на сградите, на емисиите от тях, както и на сметките за енергия на техните ползватели. Освен това санирането генерира заетост и икономически растеж.

Повишаването на енергийната ефективност, в т.ч. и чрез саниране на сградите с цел спестяване на енергийни разходи е един от ключовите подприоритети на Националната програма за развитие: България 2020. През 2015 г. с постановление на Министерския съвет е приета Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (Програмата), която е насочена към обновяване на многофамилни жилищни сгради с основна цел - чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност да се осигурят по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда.

Програмата се реализира с финансов ресурс от 2 млрд. лв. на цялата територия на България, като в периода 2015-2017 г. с постановления на Министерския съвет са направени няколко изменения и допълнения в правилата и условията на Програмата. Право на безвъзмездна финансова помощ имат сдруженията на собствениците, регистрирани при условията и по реда на чл. 25, ал. 1 от Закона за управление на етажната собственост.

В доклада за напредъка по изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2021 г., приет с РМС № 250 от 21.04.2022 г., е посочено, че все още се наблюдават затруднения във връзка с информацията за напредъка, получавана от общините и обобщената месечна информация за общия напредък по изпълнение на Програмата, поради недостатъчната численост на служителите на общинските администрации, ангажирани с дейностите по Програмата. Също така се констатира забавяне на изпращането към Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) от страна на общинските администрации на протоколите по чл. 12 - Приложение № 5 към договора за целево финансиране, на вече въведени в експлоатация сгради и с изпълнени дейности по обновяване, което води до забава при възстановяването на изплатените от Българска банка за развитие средства. Аналогични са трудностите, които са посочени и в докладите за изпълнението на Програмата през 2019 г. и 2018 г.

Според анализ на жилищния сграден фонд, публикуван на интернет страницата на МРРБ³⁴ през 2020 г., едва 7 на сто от площта на обитаваните жилищни сгради (построени след 2010 г. и обновени) е в съответствие със съвременните изисквания за енергийна ефективност. Сградите с лоши енергийни характеристики (класове E, F и G) представляват 91 на сто от необновените сгради, като сградите, при които разходът на енергия е най-висок (G), представляват 18 на сто от общия брой. Анализът отчита, че Програмата със 100 на сто

³⁴ <https://www.mrrb.bg/bg/pregled-i-analiz-na-nacionalniya-jilisten-sgraden-fond-v-republika-bulgariya/>

публична подкрепа – (финансова и административна) и равен достъп на всички общини и многофамилни сгради в страната, е показала много по-слаби резултати в икономически по-слабо развитата северна част от страната спрямо южната.

Различни социологически проучвания, направени през 2022 г. показват, че интересът към Програмата за саниране на частни жилища у нас е значим, но поради ограничения на финансовия ресурс на Програмата, голяма част от проектните предложения на кандидатите не са одобрени.

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е първата и единствена мащабна програма, подкрепена изцяло с национален публичен ресурс, която предвижда децентрализиран модел за изпълнение на територията на цялата страна и залага изцяло на национално финансиране.

Одитът предоставя информация за резултатите от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради.

2. Описание на обекта на одит

Обект на одита е изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (НПЕЕМЖС), приета с ПМС № 18 от 02.02.2015 г., което има четири изменения и допълнения. Изпълнението на мерките по Програмата се очаква да допринесат за по-високо ниво на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради и намаляване на разходите за енергия; подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на сградите; осигуряване на условия на жизнена среда в съответствие с критериите за устойчиво развитие.

Териториалният обхват на Програмата включва всички 265 общини. Определени са субектите, имащи право на безвъзмездна финансова помощ, общата рамка за изпълнението на Програмата, в т.ч. участниците и техните отговорности, а именно:

- МРРБ като координатор на програмата;
- кметовете на общините, отговарящи за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите, намиращи се на териториите им;
- областните управители като представители на държавата, подписващи заедно с кметовете на общините и с Българската банка за развитие договора за целево финансиране и наблюдаващи процеса по обновяването на жилищните сгради;
- Министерство на финансите, което осъществява методическо ръководство по бюджетните и отчетни аспекти на Програмата.

Безвъзмездната финансова помощ се осигурява от държавния бюджет и подлежи на отпускане след приключване на обновяването, като се предоставя чрез директно погасяване от държавния бюджет на задълженията на сдруженията на собствениците по ползваното финансиране. Разходите за безвъзмездна финансова помощ за следващите години се предвиждат по централния бюджет за съответната година³⁵.

Постановлението за приемане на НПЕЕМЖС предвижда сключването на споразумение между министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на финансите от една страна и Българската банка за развитие от друга страна, по въпросите, свързани с финансирането на Програмата и изплащането на безвъзмездната финансова помощ, което се одобрява от МС. Сумите от безвъзмездната финансова помощ стават дължими и се превеждат на Българската банка за развитие (ББР) от държавния бюджет (чрез бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството), когато главниците и лихвите по отпуснатото от банката финансиране подлежат на погасяване. Предоставянето на помощта се осъществява при съобразяване с правилата за държавните помощи. Министърът на регионалното развитие и благоустройството ежегодно следва да представя доклад пред Министерския съвет за напредъка по изпълнението на Програмата. Първоначално Програмата предвижда да се реализира с финансов ресурс от 1

³⁵ Чл. 8 от ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

млрд. лв.³⁶, като с Постановление № 29 на Министерския съвет от 26.01.2017 г.³⁷ размерът на финансовия ресурс е увеличен на 2 млрд. лв.

Фигура 1

Министерството на финансите е отговорно за предприемане на съответните действия по издаване на държавната гаранция по чл. 100 от Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2015 г., като ББР участва в договарянето на споразумението/ята за предоставяне на заеми от ББР за осигуряване на финансов ресурс за изпълнение на Програмата.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството следва да оказва подкрепа на общините при реализиране на Програмата, като³⁸:

- осигурява методическо ръководство на нефинансовите аспекти на програмата;
- наблюдава процеса по изпълнение на Програмата, включително при необходимост може да извършва проверки на място на извадков принцип на дейностите по сключените договори, като редът, по който се осъществяват проверките, се определя от министъра на регионалното развитие и благоустройството;
- поддържа регистър с данни за прогнозното и текущото техническо и финансово изпълнение на Програмата, като регулярно подава информация към Министерството на финансите и Българската банка за развитие;
- ежегодно докладва напредъка по изпълнението на Програмата.

На етапа на предварителното проучване се установиха слабости, свързани с организацията на процеса по управлението, координацията и информационното осигуряване на изпълнението на Програмата;

Определени са две области на изследване:

- Управление и координация на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради на национално ниво;
- Постигнати резултати и ефекти от изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

³⁶ ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

³⁷ обн., ДВ бр. 12/03.02.2017 г.

³⁸ ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и посл. изм. и доп.

ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД

1. Цели на одита

В съответствие с определените в Международните одитни стандарти на върховните одитни институции общите цели на одита на изпълнението са:

- да се предостави на законодателната и изпълнителната власт, и на други потребители на информацията, независима и обективна оценка на ефективността на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради;
- да се дадат препоръки за подобряване на ръководството и управлението при изпълнението на последващи програми за подобряване на енергийната ефективност на жилищните сгради.

Специфичните цели на одита са свързани с оценка на:

- Ефективността на управлението и координацията на изпълнението на Програмата на национално ниво;
- Постигнатите цели и очаквани резултати и ефекти от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради.

2. Обхват на одита

2.1. Одитираният период е от 01.01.2015 г. до 31.12.2022 г. Предвид срокът за приключване на одитната задача, при одита са анализирани, оценени и представени данните за изпълнението на Програмата към 30.09.2024 г.

2.2. На база на избраната съществено и извършената оценка на рисковете в обхвата на одита са включени анализ и оценка на:

- нормативно осигуряване на изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и осъществяване на методическо ръководство по нефинансовите аспекти на Програмата;
- координиране на изпълнението на Програмата и предоставяне на безвъзмездната финансова помощ;
- информационно осигуряване на управлението на Програмата и поддържане на регистри;
- контрол, наблюдение и докладване на напредъка по изпълнението на Програмата.
- очакваните резултати и ефекти от изпълнението на Програмата.

Одитните доказателства са събрани от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Столична община, община Пловдив и община Плевен.

3. Одитни въпроси

На основата на определените основна и специфични цели на одита се формулират следните одитни въпроси:

Основен въпрос: Ефективно ли е изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради?	
Първи специфичен въпрос: Ефективно ли е управлението и координацията на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради на национално ниво?	Въпрос от III ниво: Нормативно осигурено ли е ефективното изпълнение на Програмата?
	Въпрос от III ниво: Ефективна ли е организацията за координиране на изпълнението на Програмата и предоставянето на безвъзмездната финансова помощ?
	Въпрос от III ниво: Осигурено ли е информационно управлението на Програмата?
	Въпрос от III ниво: Осъществен ли е адекватен контрол, наблюдение и докладване на изпълнението на Програмата?

Втори специфичен въпрос: Постигат ли се целите и очакваните резултати и ефекти от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради?	Въпрос от III ниво: Постигат ли се целите и очакваните резултати и ефекти от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради?
--	---

4. Одитни критерии

Критериите и показателите за оценка на ефективността на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради са представени в Приложение № 1 към настоящия одитен доклад³⁹.

5. Одитна методология

5.1. Одитен подход

При извършването на одита е приложен системно-ориентиранят подход при оценката на област „Управление и координация на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (Програмата) на национално ниво“. За област „Постигнати резултати и ефекти от изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради“ е приложен резултатно-ориентиранят подход.

5.2. Методи за събиране и анализ на информацията

За постигане целите на одита са приложени следните методи:

а) за събиране на информация - преглед и проучване на документи и информация, включително от публично достъпни източници; социологически проучвания, провеждане на интервю/поставяне на въпроси и получаване на писмени отговори от длъжностни лица в МРРБ;

б) за обработване на информацията - систематизиране и анализ на събраната информация от документалния преглед, сравнителен анализ, таблично и графично представяне на данни и информация, обобщаване на данни и информация.

³⁹ Приложение № 1

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

I. Управление и координация на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради на национално ниво

1. Основание и нормативно осигуряване на изпълнението на Програмата

Определянето на ясни цели, обхват, условия и ред за получаване на безвъзмездна финансова помощ по програмата, отговорните органи, механизмите за контрол, наблюдение и координация на цялостното изпълнение са от ключово значение за ефективното управление и координацията на изпълнението на националната програма.

Държавното управление в областта на енергийната ефективност е регламентирано в Закона за енергийната ефективност, който определя че държавата упражнява функциите си чрез Народното събрание и Министерския съвет⁴⁰.

В изпълнение на правомощията на Министерския съвет за определяне на държавната политика, в т.ч. и в областта на енергийната ефективност⁴¹, като част от политиката по устойчиво развитие на страната, на 25.01.2015 г. е приета Програма на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г.⁴², като в област „Енергетика“ е заявен приоритет 11.8 „Осъществяване на мащабна национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, която до две години (2017 г.) да обхване 50% от тях“ и постигане на цел 14 „Осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове чрез повишаване на качеството на жизнената среда и изпълнение на мерки за енергийна ефективност“. Заложена е една мярка „Изпълнение на мерки и подкрепа за енергийна ефективност в многофамилните жилищни сгради (изготвяне на техническо и енергийно обследване на всяка сграда, проектиране и строително-монтажни работи)“. В съответствие с определените законови отговорности на министъра на регионалното развитие и благоустройството⁴³ за провеждане на държавната политика за енергийна ефективност при разработването, хармонизирането и въвеждането на технически правила и норми по отношение на енергийните характеристики на сгради, реализирането на проекти и програми, свързани с обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради, като отговорни институции за реализирането на приоритета на правителството са определени Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на финансите⁴⁴.

На 27.01.2015 г., министърът на регионалното развитие и благоустройството в изпълнение на правомощията си по Закона за енергийната ефективност⁴⁵ внася за разглеждане в Министерския съвет доклад относно проект на постановление за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и определяне на органите, отговорни за нейната реализация⁴⁶. В съответствие с чл. 35, ал.1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, към доклада са приложени: проект на постановление, ведно с проект на Програма и проект на Методически указания към нея; финансова обосновка одобрена от министъра на финансите; таблици за отразяване на становищата, получени след съгласуване на проекта; проект на съобщение за средствата за масово осведомяване⁴⁷.

Министерският съвет с ПМС № 18 от 02.02.2015 г. приема Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на

⁴⁰ Чл. 3 от Закона за енергийната ефективност

⁴¹ Чл. 5, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност

⁴² приета с Решение № 42 на Министерския съвет от 26.01.2015 г.

⁴³ Чл. 6, т. 3 от Закона за енергийна ефективност (изм. – ДВ, бр. 105 от 2016 г., доп., бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.)

⁴⁴ <https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&id=950>

⁴⁵ чл. 6, т. 3 от Закона за енергийната ефективност

⁴⁶ Одитно доказателство № 1, т. 7

⁴⁷ Одитно доказателство № 1, т. 7

органице, отговорни за реализацията ѝ⁴⁸. С постановлението се одобряват и Методически указания към Програмата.

Народното събрание със свое Решение от 20.02.2015 г. подкрепя Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради⁴⁹.

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е разработена и приета в изпълнение на Програма на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г., като функциите на държавата са упражнени чрез Народното събрание и Министерския съвет.

1.1. Цели, териториален обхват и очаквани резултати от изпълнението на Програмата

Целите и обхватът на Програмата са определени в Приложение №1 към чл. 1, ал. 1 на Постановление № 18 от 02.02.2015 г. Програмата е насочена към обновяване на многофамилни жилищни сгради. Поставената основната цел е да се осигурят по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност. Очакваните резултати и ефекти са свързани с намаляване на разходите за отопление, подобряване на жилищната инфраструктура и облика на градовете, удължаване на живота на сградите и подобряване на качеството на околната среда. Очакват се и икономически и социални ефекти чрез осигуряване на повече възможности за бизнеса, допълнителна заетост и повишаване на осведомеността за начините за повишаване на енергийната ефективност.

Карта 1

Изпълнението на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради ще допринесе за:

- по-високо ниво на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради и намаляване на разходите за енергия;
- подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на сградите;
- осигуряване на условия на жизнена среда в съответствие с критериите за устойчиво развитие.

ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 1 към чл. 1, ал. 1

Териториалният обхват на Програмата включва осъществяването на дейностите по Програмата на територията на Република България в рамките на всички 265 общини, като разходите след приключване на обновяването на одобрените сгради се покриват изцяло с безвъзмездна финансова помощ.

Целите на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е в съответствие със заявения приоритет на правителството за осъществяване на мащабна национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради и насочена към постигане на целта „Осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове чрез повишаване на качеството на жизнената среда и изпълнение на мерки за енергийна ефективност“.

1.2. Основните участници, отговорните органи и техните функции

Основните участници, отговорните органи и техните функции са определени с постановлението за приемане на националната програма. Организационната и

⁴⁸ ПМС № 18 от 2.02.2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ, Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.

⁴⁹ <https://www.parliament.bg/bg/desision/ID/15242>

институционална структура по изпълнение на Програмата включва⁵⁰ Министерството на финансите, Българската банка за развитие (ББР), Министерството на регионалното развитие и благоустройството – координатор на Програмата чрез дирекция "Жилищна политика", общините, кметът на общината, областните управители. Участници в Програмата са сдруженията на собствениците, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 от Закона за управление на етажната собственост⁵¹ и външни изпълнители, избрани от общините по реда и условията на откритата процедура по ЗОП⁵².

На Министерството на регионалното развитие и благоустройството е възложена отговорността да координира процеса по предоставяне на безвъзмездната финансова помощ⁵³, да издава необходимите методически указания и да подготвя необходимите образци на документи за кандидатстване. Министерството чрез дирекция „Жилищна политика“ трябва да оказва подкрепа на общините при изпълнението на Програмата и да осигурява методическо ръководство по нефинансовите аспекти на Програмата, както и да наблюдава процеса на изпълнението и при необходимост да извършва проверки на място.

Министерството на финансите има задължението да осъществява методическо ръководство по бюджетните и отчетни аспекти на Програмата⁵⁴.

Като представител на държавата на областния управител са възложени отговорности за извършване на определени контролни дейности и наблюдение на процеса по обновяването на жилищните сгради на своята територия в изпълнение на договора за целево финансиране⁵⁵, включително да участва в инвестиционния процес и да подписва всички протоколи по време на строителството, да участва в приемателните комисии за обектите и да удостоверява техническото и финансово приключване на проектите за обновяване на сградите⁵⁶. На областните управители е възложено и да извършват проверка за наличие на предпоставките за одобряване на сградата преди подписване на договора за целево финансиране. Проверката се документира чрез попълване на контролен лист за проверка на документи за сключване на договор за целево финансиране по образец, приложение към Методическите указания⁵⁷.

На кмета на общината е възложена отговорността за цялостното техническо и финансово администриране на Програмата на територията на общината и следва да предприеме необходимите действия за осигуряване изпълнението на програмата. Общините са задължени да водят публичен регистър на сдруженията на собствениците, като кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице проверява (съгласно чл. 46, ал. 2 ЗУЕС) дали са спазени изискванията на закона при вписване на сдружението и издават удостоверение за регистрация (съгласно чл. 46а ЗУЕС) на сдружението. Кметът на общината организира функциите по приемане на заявления от сдруженията на собствениците и сключването на договори със съответните сдружения по предоставянето на финансирането и помощта; провеждане на процедурите за възлагане на дейностите съгласно ЗОП за пълния набор от дейности - обследвания, проектиране, авторски надзор, строителство, строителен надзор, инвеститорски контрол; договаряне и разплащане на всички дейности по обновяването; сключването на договори за целево финансиране с Българската банка за развитие и с областния управител.

⁵⁰ ПМС № 18 на МС от 02.02.2015 г. т. 7 (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 3.02.2017 г.) от Приложение № 1 към чл. 1, ал. 1

⁵¹ подават заявления за интерес и финансова помощ в общината; осъществяват контрол върху изпълнението на обновяването за енергийна ефективност в съответната жилищна сграда чрез упълномощено техническо лице; сключват договор с кмета на съответната община

⁵² изготвяне на обследвания за установяване на техническите характеристики, свързани с изискванията по чл. 169 ал. 1, т. 1 – 5 и ал. 2 ЗУТ; · изготвяне на обследване за енергийна ефективност и предписване на необходимите ЕСМ в съответствие с нормативните изисквания за енергийна ефективност по реда на ЗЕЕ и наредбите за неговото прилагане; · изготвяне на работни проекти и осъществяване на авторски надзор; · изпълнение на строително-монтажни работи; · оценка за съответствие на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор; · инвеститорски контрол

⁵³ ПМС № 18 от 02.02.2015 г. чл. 3, ал. 1

⁵⁴ ПМС № 18 от 02.02.2015, чл. 4

⁵⁵ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., чл. 6, т. 2

⁵⁶ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 2, т. 2

⁵⁷ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 2, Приложими образци № 13

На Сдружението на собствениците също са възложени отговорности за осъществяване на контрол върху изпълнението на обновяването за енергийна ефективност в съответната жилищна сграда чрез техническо лице, което да е упълномощено да упражнява контрол при приемането на изработения технически проект, изпълнените СМР, като подписва протокол за предаване на строителната площадка и за установяване на годността за ползване на обекта, както и протоколите за приемане на изпълнените количества и видове СМР и др. по време на строителството до пълна реализация на провежданите мерки по обновяване. За собствениците не са създадени изисквания за представяне на необходимата информация с оглед да се установи съответствие с нормативните изисквания, след изпълнение на енергийно спестяващите мерки, което създава затруднения при извършване на контролни одити и обективна оценка на резултатите от изпълнението на Програмата.

Българската банка за развитие (ББР) е ключов участник в процеса по финансиране на обновяването на многофамилните жилищни сгради. В тази връзка, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на финансите следва да сключат споразумение с Българската банка за развитие по въпросите, свързано с финансирането на Програмата и изплащането на безвъзмездната финансова помощ, което се одобрява от Министерския съвет⁵⁸. Съгласно нормативната рамка⁵⁹, банката участва в договарянето на споразуменията за предоставяне на заеми от ББР за осигуряване на финансов ресурс за изпълнение на Програмата, за които ще се издава държавна гаранция, съгласно чл. 100 от ЗДБРБ за 2015 г., ББР сключва договори за целево финансиране с кмета на съответната община и областния управител и има задължението да поддържа публичен регистър на подадените искания и сключените договори за целево финансиране⁶⁰.

С постановлението за приемане на Програмата и приложенията към него, са определени основните участници и органи, техните основни функции и отговорности, но не са включени конкретни изисквания по отношение организацията на работата по Програмата и взаимодействието между участниците. За да се осигури ефективна комуникация, навременна и актуална информация за изпълнението на проектите и своевременното решаване на възникващи проблеми, са необходими допълващи указания и регламентация за тяхното отстраняване.

1. 3. Финансов ресурс и срок за кандидатстване по Програмата

С приетото ПМС № 18 от 02.02.2015 г., определеният финансов ресурс за реализация на Програмата е един милиард лева, като е предвидена възможност за увеличение при осигуряване на допълнителни средства.

Със Закона за държавния бюджет за 2015 г. е предвидено в рамките на текущата бюджетна година, Министерският съвет да одобрява и да предлага на Народното събрание издаване на държавни гаранции по нови външни заемни споразумения на Българската банка за развитие по Закона за Българската банка за развитие в размер до валутната равностойност на 1,0 млрд. лв. при спазване на законодателството в областта на държавните помощи. В изпълнение на определените правомощия във връзка с финансирането и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на финансите, на 18.02.2015 г. сключват споразумение с Българската банка за развитие, което е одобрено от Министерския съвет.

За осигуряване на финансов ресурс за изпълнение на Програмата, за който съгласно чл. 100 от ЗДБРБ за 2015 г. се издава държавна гаранция, са провеждани преговори с пет банки относно договарянето на споразумения за предоставяне на заеми на ББР, като в преговорния процес участват Министерство на регионалното развитие и благоустройството

⁵⁸ ПМС № 18 от 2015 г., чл. 7

⁵⁹ ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

⁶⁰ ПМС № 18 от 2015 г., чл. 2 и т. 7 от Приложение № 1 към чл.1, ал. 1

и Министерство на финансите.⁶¹ До края на 2015 г., преговорите с банките-кредитори не са приключени, поради което в Закона за държавния бюджет за 2016 г. се включва отново разпоредба, даваща възможност за издаване на държавни гаранции по нови външни заемни споразумения на Българската банка за развитие в размер до валутната равностойност на 1,0 млрд. лв.⁶²

След ратифициране от Народното събрание⁶³ на Гаранционно споразумение между Банката за развитие на Съвета на Европа (БРСЕ), в качеството на бенефициент и Република България, в качеството на гарант, от правителството се гарантира договорен заем от 23 февруари 2016 г. между ББР и БРСЕ в размер на 150 млн. евро Със закон е ратифицирана и гаранция, предоставена от Република България от 23.08.2016 г. в полза на Кредитанцалт Фюр Видерауфбау (КФВ) във връзка с договор за кредит в размер до 100 млн. евро, сключен между КФВ и ББР на 16.08.2016 г.⁶⁴

С Решение от 18.01.2017 г. Народното събрание⁶⁵ подкрепя продължаване на изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и на действията на Министерския съвет на Република България за увеличаване на финансовия ресурс на 2 млрд. лв.⁶⁶

Определената продължителността на срока за кандидатстването по Програмата е в рамките на 2 години: 2015 г. и 2016 г., като е предвидено срокът също да се удължава при наличие на свободен финансов ресурс⁶⁷.

Съгласно условията на Програмата, лимит в размер от 200 млн. лв. от общия финансов ресурс е определен за дейностите по техническо и енергийно обследване на сградите. Предвидено е лимитът, в зависимост от броя на сградите и предвидените СМР по тях, да може също да бъде увеличаван при наличие на свободен ресурс.

Заложените нормативни изисквания и условия обаче не предвиждат ред за определяне и резервиране на индикативни стойности за изпълнение на проектите за обновяване на сградите, което би осигурило проследяемост на ангажирания финансов ресурс и свободния за договаряне.

С приетата финансова рамка на Програмата са създадени възможности за гъвкавост при нейното изпълнение както по отношение на финансовия ресурс, така и по отношение на продължителността на нейното изпълнение. Чрез включване на ББР се осигурява оборотно финансиране за външните изпълнители, които имат сключен договор за осъществяване на дейности по проекти, одобрени за безвъзмездна финансова помощ.

1.4. Условия и ред за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Условията и реда за кандидатстване и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се определят в т. 5 „Критерии за допустимост на сградите“, т. 8 „Допустими дейности“ и т. 9 „Допустими разходи по сградата“ от Приложение № 1 на ПМС № 18 от 02.02.2015 г.⁶⁸.

За осигуряване на механизъм за ефективното и ефикасно изпълнение и реализиране на процеса по обновяване на многофамилни жилищни сгради, с ПМС № 18 от 02.02.2015 г. са одобрени и Методически указания, чрез които се въвеждат правила, процедури и образци на документите, които задължително се създават в хода на кандидатстване за получаване на финансиране, изпълнението на проектите и тяхното финализиране. С указанията се

⁶¹ Одитно доказателство № 1, т. 15

⁶² Чл. 73 от Закон за държавния бюджет на Република България за 2016 г., обн. ДВ, бр. 96 от 9 декември 2015 г.

⁶³ Ратифицирано със Закон за ратифициране на Гаранционното споразумение между Банката за развитие на Съвета на Европа в качеството на бенефициент и Република България в качеството на гарант, приет от 43-то Народно събрание, ДВ, бр. 34 от 2016 г. В сила от 20 юни 2016 г.; текст – обн., ДВ, бр. 51 от 2016 г.)

⁶⁴ Обн. ДВ., бр.105 от 30 Декември 2016 г.

⁶⁵ <https://www.parliament.bg/bg/desision/ID/66503>

⁶⁶ Постановление № 339 от 2 декември 2016 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2016 г. за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

⁶⁷ ПМС № 18 на МС от 2.02.2015 г., т. 4 (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 3.02.2017 г.) от Приложение № 1 към чл. 1, ал 1 към

⁶⁸ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 1 към чл. 1, ал. 1

поясняват критериите за допустимост и подбор на жилищните сгради, критериите и правилата за оценка на сградите, критериите за допустимост и недопустимост на разходите. Поставя се условие за финансиране на икономически най-ефективният пакет от енергоспестяващи мерки за сградата, с който се постига клас на енергопотребление "С" в съответствие с Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради. Определят се изискванията по отношение на учредяването и регистрацията на сдружението на собствениците, условията за кандидатстване, оценка и сключването на договор за финансиране. Описани са стъпките по изпълнение на обновяването, включващи изисквания по отношение на обследванията, извършването на СМР, мониторинг и контрол по време на строителния процес. Определени са техническите изисквания за изпълнение на дейностите за енергийна ефективност, общите и специфични изисквания към строителните продукти и изискванията за провеждането на обществени поръчки⁶⁹.

1.5. Изисквания по отношение на отчетност и докладване на изпълнението на Програмата

Приетата от Министерския съвет Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, както и цялостната ѝ реализация, е подкрепена с решение на 43-тото Народното събрание, което предвижда Министерският съвет да представя ежегоден доклад за напредъка по изпълнението на Програмата на Народното събрание, включително по отношение на източниците на финансиране и размера на усвоените средства⁷⁰.

Съгласно ПМС № 18 от 02.02.2015 г., министърът на регионалното развитие и благоустройството ежегодно до 31 март следва да представя доклад пред Министерския съвет за напредъка по изпълнението на Програмата за предходната календарна година⁷¹, но не са регламентирани изисквания за неговото съдържание, както и изисквания по отношение на данните и информацията, която останалите участници в Програмата следва да предоставят за отчитане и наблюдение на напредъка по изпълнението. В Методическите указания не са включени и изисквания по отношение на организацията на отчетната документация, която трябва да се поддържа за всеки един етап, изисквания по отношение на досиетата на проектите и реда за тяхното текущо създаване, ползване и предаване за съхранение.

Нормативната рамка на програмата включва изискване за ежегодно докладване от министъра на регионално на постигнатия напредък по изпълнението на Програмата пред Министерския съвет.

2. Изменение и допълнение на рамката на Програмата

Ефективната координация и управление на Програмата предполага при възникване на затруднения и ограничения при прилагане на действащата рамка да се предприемат своевременни действия за изменение и допълване на определените изисквания с цел тяхното преодоляване.

2.1. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 114 от 08.05.2015 г.

В края на м. април 2015 г., министърът на регионалното развитие и благоустройството внася в Министерския съвет проект на постановление за изменение и допълнение на ПМС №18 от 02.02.2015 г., заедно с доклад от министъра, финансова обосновка, таблица за отразяване на становища, получени след съгласуване на проекта и

⁶⁹ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2

⁷⁰ Решение на НС от 20.02.2015 г. във връзка с разискванията по питането на народните представители Мая Манолова и Дора Янкова към министъра на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова относно политиката на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за санирането на жилищни сгради, Обн., ДВ, бр. 16 от 27.02.2015 г.

⁷¹ чл. 9 на ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

проект на съобщение за средствата за масово осведомяване, като преди внасянето на проекта, същият е публикуван за предложения и становища съгласно изискванията на чл. 26 от Закона за нормативните актове⁷².

С ПМС № 114 от 08.05.2015 г.⁷³ са изменени и допълнени двете приложения – Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради и Методическите указания, като в Приложение № 1 се променя наименованието на Наредба № 7 от 2004 г. и се уточнява разпоредбата от ЗУЕС, предвид настъпили нормативни изменения.

Същественият изменения и допълнения се отнасят до Приложение № 2 - Методически указания. Измененията са продиктувани както от влезели в сила нормативни изменения, така и от затруднения и ограничения при прилагане на някои от изискванията на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и възникнали казуси, по които общините са отправяли запитвания, а също и във връзка с предложения от Националното сдружение на общините на Република България за изменения на изискванията на Методическите указания с оглед облекчаване на условията за кандидатстване по Програмата, отнасящи се до⁷⁴:

- случаи на невъзможност да се осигури 100 на сто съгласие от представителите на всички самостоятелни обекти за участие в програмата, поради: отказ на част от собствениците да се включат в програмата; собственици, постоянно пребиваващи в чужбина; починали собственици, на които трудно могат да се намерят наследниците и др.;

- затруднения при големите блок-секции/сгради, които са свързано строителство и образуват общ архитектурен ансамбъл под формата на „Г“, „П“ и др. да се осигури участието на всички свързани блок-секции/сгради, поради което такива сгради трудно успяват да се включат в програмата;

- в някои по-малки градове масовият тип строителство на многофамилни жилищни сгради е с брой на самостоятелни обекти вариращ от 32 до 36 самостоятелни обекта, поради което не отговарят на изискванията за кандидатстване.

На основата на направен преглед и анализ на одобрените 550 сгради към 24.05.2015 г. и информацията за параметрите на публикуваните обществени поръчки, от МРРБ са предприети действия и за намаляване на лимита за дейностите по техническо и енергийно обследване на сградите от 200 млн. лв. на 100 млн. лв., като е освободен по-голям ресурс за другите допустими разходи по Програмата.

Във връзка с горното, МРРБ предлага изменения и допълнения в Методическите указания с цел постигане на по-голяма гъвкавост при участието в програмата, които предвиждат възможност за изключения от някои от първоначално зададените правила по преценка на общината, в т.ч. и одобряване за обновяване на сгради с минимум 32 самостоятелни обекта с жилищно предназначение, като във връзка с въвеждането на изключенията са разработени и три нови приложения-образци към Методическите указания⁷⁵. Промените не са отразени в Приложение № 13 към Методическите указания – контролен лист за проверка на документи преди сключване на договор за целево финансиране, който се попълва от областния управител и показателя за проверка „Сградата притежава не по-малко от 36 самостоятелни обекта с жилищно предназначение“ и показателя „За получаване на безвъзмездна финансова помощ по Програмата е кандидатствала цяла сграда“ остават непроменени.

⁷² Одитно доказателство № 1, т. 8

Чл.26, ал. 2 от Закона за нормативните актове, действащ към този момент, ДВ, бр.46 от 12.06.2007 г. : Преди внасянето на проект на нормативен акт за издаване или приемане от компетентния орган съставителят на проекта го публикува на интернет страницата на съответната институция заедно с мотивите, съответно доклада, като на заинтересованите лица се предоставя най-малко 14-дневен срок за предложения и становища по проекта

⁷³ Постановление № 114 от 8 май 2015 г. за изменение и допълнение на постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (ДВ, бр. 10 от 2015 г.), Обн. ДВ. бр.35 от 15 Май 2015 г. в сила от 15.05.2015 г.

⁷⁴ Одитно доказателство № 1, т. 8

⁷⁵ Одитно доказателство № 1, т. 8

С измененията и допълненията на ПМС № 18 от 2015 г., в Методическите указания са включени допълнителни разяснения във връзка с последните промени в Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради, като са въведени новите изисквания за енергийна характеристика на сградите, съгласно европейското законодателство. Добавя се сравнителна методологична рамка за изчисляване равнищата на оптимални разходи във връзка с минималните изисквания на енергийните характеристики на сградите и сградните компоненти. Включено е и предложение на ББР АД за въвеждане на ново приложение към договора за целево финансиране, отнасящо се за възстановяване на такси, свързани с проекта⁷⁶.

В процеса на междуведомственото съгласуване на проекта за постановление от Министерство на финансите е направено предложение за промяна на чл. 8, като предлага разходите за безвъзмездна финансова помощ за следващите години да се предвиждат по централния бюджет вместо по бюджета на МРРБ, предвид изготвената средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г., в която тези разходи са планирани по централния бюджет⁷⁷.

От МРРБ са предприети своевременни действия за изменение и допълнение на изискванията на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. в отговор на настъпили нормативни промени и възникнали затруднения по прилагане на изискванията на постановлението свързани с получаване на пълно съгласие в етажната собственост за включване в Програмата и участие на големи блок-секции/сгради, като се създават възможности за изключения от някои първоначално зададени правила по преценка на общината, съобразени с масовия тип строителство на многофамилни жилищни сгради в населеното място.

2.2. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 282 от 19 октомври 2015 г.

В средата на м. септември 2015 г., на електронната страница на МРРБ, както и на портала за обществени консултации е публикуван проект постановление за изменение и допълнение на ПМС №18 от 02.02.2015 г.⁷⁸ Предложения проект е във връзка с отчетения сериозен напредък по изпълнението на програмата (близо 2300 регистрирани сдружения на собствениците и 1600 искания за сключване на догори, от които са сключени 1500 договори за целево финансиране) и направения в министерството преглед и детайлен анализ на одобрените сгради и отчитане параметрите на публикуваните от общините обществени поръчки.

На основата на предложения проект, МС издава постановление ПМС № 282 от 19.10.2015 г.⁷⁹ за изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г., с което се променя Приложение № 2 към чл.1, ал. 2 - Методически указания.

Основната промяна е свързана с изменение на изискванията към обществените поръчки⁸⁰, като се създава изискване за въвеждане на референтни стойности за дейностите по обновяване на сградите. Въвежда се изискване референтните стойности да се публикуват на електронната страница на МРРБ, като е предвидено при необходимост да се актуализират на всеки три месеца. Всяка община е задължена да се съобразява с публикуваните референтни стойности, а контролът по спазването им е възложен на областните управители. Определено е, при неспазване на референтните стойности от страна на общината, разходите за отделните дейности да са допустими за финансиране до размера

⁷⁶ Одитно доказателство № 1, т. 8

⁷⁷ Одитно доказателство № 1, т. 8

⁷⁸ Одитно доказателство № 1, т. 8

⁷⁹ Постановление № 282 от 19 октомври 2015 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (ДВ, бр. 10 от 2015 г.) в сила от 23.10.2015 г. обн. ДВ, бр.82 от 23 октомври 2015 г.

⁸⁰ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2, раздел IV В раздел IV Технически изисквания за изпълнение на дейностите за енергийна ефективност и провеждане на обществени поръчки за избор на изпълнители, т.4 "Изисквания към обществените поръчки"

на публикуваните стойности. Министърът на регионалното развитие и благоустройството следва да определи ред, по който да бъде извършван контрола.

ПМС № 282 от 19 октомври 2015 г. е публикувано на 23.10.2015 г.⁸¹ (петък). На 26.10.2015 г. (понеделник) са публикувани Правила за осъществяване на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, утвърдени със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството и референтни стойности за дейностите. Утвърдените референтните стойности са на основата на доклад от дирекция „Жилищна политика“, като при обосновката са анализирани данните за спецификите на одобрените към октомври 2015 г. сгради, данните за обществените поръчки и след проведени консултации с браншови организации, вкл. Камарата на строителите в България⁸².

През м. януари 2016 г., на основата на събраните данни през изминалите три месеца и в резултат на извършения мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности и преглед на одобрените сгради (1900) и сключените договори (80 бр.) с външни изпълнители за инженеринг (проектиране и СМР) е установено, че стойностите варират в голям диапазон, но за повече от половината от сключените договори средната стойност е приблизително 130 лв. на кв. м. От директора на дирекция „Жилищна политика“ е направено предложение за актуализиране на референтните стойности, като намалението на стойността на СМР на кв. м. води и до пропорционално намаление в останалите дейности⁸³.

С предприетите действия за изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и въвеждането на референтни стойности се създават възможности за подобряване на финансовата дисциплина и подобряване на ефикасността на Програмата чрез подпомогне на общините при определяне на прогнозните стойности при възлагането на дейности по програмата. Със заложения тримесечен срок за актуализация се осигурява гъвкавост при определянето на референтните стойности и по-добрата им обоснованост в съответствие с пазарния принцип. Намаляването на размера на определените референтни стойности осигурява възможност повече сгради да получат безвъзмездна финансова помощ.

2.3. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 23 от 4.02.2016 г.

На 21.01.2016 г., министърът на регионалното развитие и благоустройството внася в Министерския съвет доклад с проект на постановление за изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г., като към доклада са приложени проекта на постановление, финансова обосновка, проект на съобщение за средствата за масово осведомяване и справка за отразяване на постъпилите становища⁸⁴

С постановлението⁸⁵ се допълва чл. 3., ал. 2 с нова т. 3, като се създава изискване МРРБ да поддържа регистър за текущото техническо и финансово изпълнение на програмата, като регулярно подава информация към Министерството на финансите и Българската банка за развитие. Направени са съответстващи изменения и допълнения в Приложение № 1 към чл. 1, ал. 1 и в Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 на ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

С постановлението се изменят и критериите за допустимост на сградите през 2016 г., като се въвеждат изисквания за етажност на сградата (на три или повече етажа) и се поставя допълнително изискване за минималния брой на самостоятелните обекти с жилищно предназначение (минимум 6 самостоятелни обекта). Поставя се ново изискване за приоритизиране на инвестициите за сградите като се даде предимство за най-старите и

⁸¹ Обн. ДВ, бр.82 от 23 Октомври 2015 г.

⁸² Одитно доказателство № 1, т. 5

⁸³ Одитно доказателство № 1, т. 9

⁸⁴ Одитно доказателство № 1, т. 8

⁸⁵ Постановление № 23 на МС от 4.02.2016 г. за изменение и допълнение на ПМС № 18, обн., ДВ, бр. 11 от 9.02.2016 г.

големи панелни сгради, сгради с доказани сериозни конструктивни проблеми, застрашаващи живота на живущите в тях, а също и да се търси компактен ефект от дейностите - например насочване към целева група сгради в определени квартали, и др. С приоритет следва да се третират многофамилните жилищни сгради, строени по индустриален способ с над 36 самостоятелни обекта, а след това тези с под 36, строени по индустриален способ.

С постановлението, за финансиране по националната програма през 2016 г. се включват многофамилните жилищни, които са одобрени по проект BG161PO001-1.2.01-0001 "Енергийно обновяване на българските домове" по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 – 2013, за които към 31.12.2015 г. не са извършени строителни и монтажни работи. Така в Програмата се включва нова група от 137 многофамилни жилищни сгради, допустими за финансиране. Създава се и Приложение № 18 към Методическите указания - "Указания за финансиране и изпълнение на дейности по сгради, одобрени по Проект BG161PO001-1.2.01-0001 "Енергийно обновяване на българските домове" по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 – 2013, за които към 31.12.2015 г. не са извършени строителни и монтажни работи". Поставя се ограничение посочените сгради да са допустими за финансиране само когато попадат извън обхвата на Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2 на ОПРР 2014-2020 и по този начин се осигурява възможност за акумулиране на ефекта от изпълнение на Програмата с този по оперативната програма.

С приетите изменения в рамката на Програмата през 2016 г. се въвеждат критерии за приоритизиране на сградите, като се дава преимущество на сгради, строени по индустриален способ и по-голям брой самостоятелни обекти. В Програмата е включена нова група сгради, одобрени по ОПРР, но които не са получили финансиране.

Въведени са изисквания, МРРБ да поддържа регистър за текущото техническо и финансово изпълнение на програмата.

2.4. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 29 от 26.01.2017 г.

На 28.10.2016 г. на Портала за обществени консултации е публикуван проект на постановление за изменение и допълнение на ПМС № 18 от 2015 г. Междувременно на 8.12.2016 г. от министъра на регионалното развитие е изпратен доклад за изпълнението на Програмата за съгласуване с МС и всички министерства⁸⁶ и предложение до Народното събрание за продължаване на изпълнението на националната програма и увеличаване на финансовия ресурс на 2 млрд. лв.⁸⁷

След получена подкрепа от Народното събрание на 18.01.2017 г., на 20.01.2017 г. за обществено обсъждане е публикуван проект на постановление за изменение и допълнение на ПМС № 18⁸⁸, заедно с доклад и оценка на въздействието. Проектът на постановление, включва и предложенията за промени, публикувани за обществено обсъждане на 28.10.2016 г.⁸⁹

С приетите изменения и допълнения на ПМС № 18 от 02.02.2015 г.⁹⁰ се допълват правомощията на МРРБ по Програмата, като при наблюдението на процеса по изпълнение при необходимост може да извършва проверки на място на извадков принцип на дейностите по сключените договори за целево финансиране. Редът за осъществяване на проверките следва да се определи от министъра на регионалното развитие и благоустройството, като такъв е определен⁹¹ на 25.01.2017 г.

Със същия акт се добавя изискване за допълване на поддържания от МРРБ регистър за текущото техническо и финансово изпълнение с прогнозни данни за изпълнението. Тези

⁸⁶ Одитно доказателство № 1, 8 и Одитно доказателство № 8 – в. 2

⁸⁷ обн., ДВ, бр. 8 от 24.01.2017 г.

⁸⁸ <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=2491>

⁸⁹ <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=2341>

⁹⁰ ПМС № 29 от 26.01.2017 г. обн. ДВ, бр. 12 от 3.02.2017 г., в сила от 3.02.2017 г.

⁹¹ Одитно доказателство № 8, т. 3

допълнения са отразени и в Приложение № 1 и Приложение № 2 към ПМС №18^{92,93}, като са уточнени критериите за допустимост на сградите.

Във връзка с добавените контролни функции на МРРБ, в Методическите указания изрично се пояснява, че кметовете на общини следва да оказват пълно съдействие на МРРБ във връзка с осъществяване на проверките на място по сключените договори за целево финансиране.

Липсата на предвиден ред за координиране на процеса по ангажиране на финансов ресурс и възникналите проблеми относно неговия размер е причина за предприемане на действия за изменение и допълнение на ПМС № 18 от 26.01.2017 г. и за въвеждане на процедура за потвърждение от МРРБ на наличието на финансов ресурс, свободен за договаряне⁹⁴. Въведена е процедура, при която след като получи писменото запитване, МРРБ изпраща запитване до ББР и след като се получи отговор се отговаря и на запитването на общината.

С допълнителен текст, в Методическите указания се въвежда срок за изготвяне и изпращане на копие на протокола по чл. 12 от договора за целево финансиране в МРРБ, който срок е обвързан с последното извършено разплащане от страна на ББР по договора за целево финансиране. В тази връзка, отговорностите на общините се допълват със задължението да следят регулярно за извършените разплащания по договорите за целево финансиране, както и да спазват срока за предоставяне в МРРБ на протокола по чл. 12⁹⁵.

От правителството и министъра на регионалното развитие и благоустройството са предприети своевременни действия за разширяване на мащаба на Програмата чрез осигуряване на допълнителен финансов ресурс за нейното изпълнение, което да доведе до постигане на по-висок ефект по отношение на икономическите, фискалните, социалните и екологични резултати.

По предложение на МС и с подкрепата на НС е осигурен допълнителен ресурс от 1 млрд. лв. за продължаване на изпълнението на програмата, като общият размер на финансовия ресурс по Програмата достига 2 млрд. лв. Промяната е породена от големия обществен интерес за включване и ползите от нея.

С приетите допълнения и изменения с ПМС № 29 от 2017 г. се допълват правомощията на МРРБ по отношение на потвърждение наличието на финансов ресурс и извършване на проверки. Въвеждането на изискване за поддържане на информация за прогнозни данни за изпълнението на Програмата осигурява по-добри възможности за ефективна координация на управлението ѝ.

2.5. Изменение и допълнение на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. с ПМС № 5 от 22.01.2024 г.

През м. май 2023 г. на Портала за обществени консултации⁹⁶ е публикуван проект на постановление за изменение и допълнение на ПМС № 18 от 2015 г., с който се цели да не се допуска надвишаване на финансовия ресурс на Програмата и нейното реализиране в рамките на одобрения бюджет, като се предвижда с влизане в сила на постановлението да се преустанови сключването на договори за изпълнение на дейности по програмата, за които няма потвърден финансов ресурс от МРРБ. Предвижда се да бъдат разширени правомощията и задълженията на МРРБ, общините и областните управители с оглед успешното приключване на Програмата, предвид изчерпването на финансовия ресурс по нея.

⁹² Изменения в т.7 „Участници и техните функции“ от Програмата

⁹³ Изменения в раздел I "Обща информация", т. 2 "Участници и техните функции в процеса по обновяване на многофамилни жилищни сгради" от Методическите указания

⁹⁴ § 4 на Преходни и заключителни разпоредби, ПМС № 18 02.02.2015 г.

⁹⁵ Изменения в раздел I "Обща информация", т. 2 „Участници и техните функции в процеса по обновяване на многофамилни жилищни сгради“, част „Община“ от Методическите указания

⁹⁶ <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7638>

Мотивите включват осигуряване на изпълнението на Програмата в рамките на нейния бюджет от 2 (два) млрд. лева, както и преустановяване на процеса по избор на нови изпълнители по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) и сключване на договори за дейности, финансирани по програмата. С проекта на акт се цели също осигуряване на неусвоения ресурс по Програмата за индексирание съобразно Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г.⁹⁷

С приетото Постановление № 5 на МС от 22.01.2024 г.⁹⁸ за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. се определя ред и се дават правомощия на кметовете на общини, Българска банка за развитие и областният управител, като представител на държавата, в срок до 31 януари 2024 г. да сключват допълнително споразумение за прекратяване действието на договор за целево финансиране на сграда, към който към датата на влизане в сила на постановлението не е сключен анекс по фаза 1 – за техническо и енергийно обследване на сградата и да сключват споразумение за прекратяване действието на договор за целево финансиране на сграда, по който са разплатени всички дейности по фаза 1, но за който няма сключен договор с външен изпълнител по фаза 2 – за проектиране, оценка за съответствие, изпълнение на строително-монтажни работи, упражняване на авторски надзор, строителен надзор, инвеститорски контрол и въвеждане в експлоатация⁹⁹.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството в срок до 29 февруари 2024 г. следва да изплати дължимата сума (главница и лихва) за сградите, за които към датата на влизане в сила на постановлението са разплатени от "Българска банка за развитие" - ЕАД, съответните суми за дейностите по фаза 1 към външни изпълнители и за които няма сключен договор с външен изпълнител за дейностите по фаза 2, след подписан протокол по образец, който съдържа точната сума на дължимата безвъзмездна финансова помощ по фаза 1 и удостоверява изпълнението на условията за изплащане на средствата по фаза 1.

Това изменение не повлиява сключените договори за възлагане на обществени поръчки с избрани изпълнители, дейностите по които все още не са изпълнени, които ще продължат да бъдат изпълнявани съгласно условията на Програмата. Предвиден е срок по отношение на сгради, за обновяването на които е избран изпълнител по реда на ЗОП, но за които не е сключен анекс по фаза 2 към договор за целево финансиране, който анекс следва да бъде сключен не по-късно от 30.04.2024 г. за обновяване на всички 2022 многофамилни жилищни сгради, за които са сключени договори за целево финансиране и в частност оставащите 52 сгради, за които не е потвърден финансов ресурс.

От министерството на регионалното развитие и благоустройството са предприети необходимите действия за наблюдение на изпълнението на Програмата и усъвършенстване на нормативната рамка, която урежда условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с оглед нейното по-ефективно и по-ефикасно изпълнение.

3. Организация на процеса по изпълнение на Програмата в МРРБ

Ефективната и ефикасна организация на процесите и дейностите е от съществено значение изпълнение на Програмата.

В структурата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството определената отговорна дирекция с функции по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е дирекция „Жилищна политика“, чрез

⁹⁷ Обн., ДВ, бр. 78 от 2022 г.

⁹⁸ Постановление № 5 на МС от 22.01.2024 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ, обн., ДВ, бр. 8 от 26.01.2024 г., в сила от 26.01.2024 г.:

⁹⁹ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., чл. 2, ал. 1, т. 1/т. 2 от Приложение № 11 към Методическите указания

която министерството координира процеса оказва подкрепа на общините при изпълнението на Програмата и издава необходимите методически указания за нейното изпълнение.

3.1. Към датата на приемане на националната програма, функциите на дирекция „Жилищна политика“ включват подпомагане на министъра на регионалното развитие и благоустройството при разработването и провеждането на държавната жилищна политика и координиране на изпълнението на програми/проекти за обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради в Република България, финансирани с национални и/или европейски средства¹⁰⁰.

На дирекцията не са възложени методически и контролни функции при изпълнение на програми и проекти, които са свързани с жилищната политика.

От август 2017 г., с приемането на нов Устройствен правилник на Министерството на регионалното развитие¹⁰¹, функциите на дирекция „Жилищна политика“ се допълват с разработване на Национална жилищна стратегия и свързаните с нея концепции, национални програми и планове за действие; разработване на методически указания, подпомагане, координиране, контролиране и осъществяване на мониторинг при провеждането на програми и проекти, които са свързани с жилищната политика; обобщаване и анализиране на информацията по техническата и финансовата отчетност, включително чрез извършване на проверки (документални, на място, по сигнали, ad-hoc проверки) и предложения за предприемането на мерки при констатиране нередности и нарушения и/или уведомяване на компетентните за съответната дейност органи¹⁰².

3.2. Девет месеца след приемането¹⁰³ на националната програма, изпълнението на функциите на отговорната за Програмата дирекция „Жилищна политика“ са уредени с „Вътрешни правила за организацията на работа на дирекция „Жилищна политика“ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради“, утвърдени със заповед на министъра от 30.11.2015 г. Съгласно утвърдените вътрешни правила, дирекцията оказва подкрепа на общините при реализиране на Програмата, като осигурява методическо ръководство по нефинансовите аспекти, наблюдава процеса по изпълнение и осъществява текущ мониторинг за спазването на референтите стойности и изискванията за изпълнението на Програмата¹⁰⁴.

С предприетите действия за изменението на ПМС № 18 от 2015 г.¹⁰⁵, в сила от 03.02.2017 г., се допълват функциите на МРРБ със задължението да извършва при необходимост проверки на извадков принцип на дейността по сключените договори, като редът следва да се определи от министъра. Със заповед¹⁰⁶ на министъра на регионалното развитие и благоустройството от 25.10.2017 г. са утвърдени изменения и допълнения на Вътрешните правила за организацията на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, като във функциите на дирекция „Жилищна политика“ се включва извършването на проверки на място на извадков принцип или при сигнали и жалби¹⁰⁷.

Съгласно Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, функциите на дирекция „Жилищна политика“ не се изчерпват само с Националната програма за подобряване на енергийната ефективност на многофамилните

¹⁰⁰ Чл. 39, т. 9 от Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (отм.), приет с ПМС № 388 от 10.12.2014 г., обн., ДВ, бр. 102 от 12.12.2014 г., в сила от 12.12.2014 г., изм., бр. 2 от 8.01.2016 г., в сила от 8.01.2016 г., изм. и доп., бр. 35 от 10.05.2016 г., в сила от 10.05.2016 г., отм., бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г. <https://pris.government.bg/document/b4fa30048647695db006699b3605b455>

¹⁰¹ Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г., (обн., ДВ, бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г.)

¹⁰² Чл. 36, от Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г., Приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г., обн., ДВ, бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г., изм., бр. 70 от 24.08.2018 г., изм. и доп., бр. 31 от 12.04.2019 г., бр. 71 от 10.09.2019 г., бр. 57 от 26.06.2020 г., изм., бр. 53 от 8.07.2022 г., в сила от 8.07.2022 г., изм. и доп., бр. 9 от 27.01.2023 г., в сила от 27.01.2023 г. <https://pris.government.bg/document/b770261d027ca84f557ce99a994f9323>

¹⁰³ ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

¹⁰⁴ Одитно доказателство № 8, т. 3

¹⁰⁵ ПМС № 29 от 26.01.2017 г.

¹⁰⁶ Одитно доказателство № 8, т. 3

¹⁰⁷ Одитно доказателство № 8, т. 3

жилищни сгради. Утвърдените от министъра на регионалното развитие и благоустройството вътрешните правила и процедури обаче са приложими само за Националната програма за подобряване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради. При изпълнение на функциите е необходимо да се спазват и Правилника за документооборот¹⁰⁸ и „Вътрешни правила за взаимоотношенията между страните в инвестиционния процес в Министерство на регионалното развитие и благоустройството“, които са приложими за всички дирекции в министерството¹⁰⁹.

Наличието на неясни текстове във Вътрешните правила е констатирано в доклада на Инспектората от 24.04.2018 г. във връзка с възложената от министъра на регионалното развитие и благоустройството проверка за дейността на дирекция „Жилищна политика“. Част от направените изводи се отнасят до липсата на регламентация за организацията на работата на дирекцията. Дадена е препоръка да се разработят нови Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ в които да се определят ясно функциите на дирекцията, взаимодействието ѝ с другите дирекции в МРРБ, имащи отношение към Програмата, както и с други администрации при осъществяване на дейността ѝ. Дадена е препоръка да се разработи процедура за извършване на ad hoc проверки съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2, т. 2 от ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и чл. 11 от Вътрешните правила за организацията на работата на дирекция „Жилищна политика“. С доклад от 26.06.2018 г. на ресорния заместник-министър до министъра на регионалното развитие и благоустройството е докладвано изпълнението на дадената препоръка, от дирекция „Жилищна политика“ е разработен проект на „Вътрешни правила за организацията на работата на дирекцията по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради“ съгласно действащия Устройствен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. С доклада от ресорния заместник-министър се предлага на министъра приложените „Вътрешни правила за организацията на работата на дирекцията по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради“ да отменят действащите Вътрешни правила, утвърдени със заповед на министъра от 30.11.2015 г. и изменени с негова заповед от 25.01.2017 г. Предложените правила не са утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Вътрешни правила и процедури, които да уреждат в пълен обем функциите и дейността на дирекция „Жилищна политика“, определени с Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството не са утвърдени, което поражда риск за своевременната организация и ефективно изпълнение на дейностите, възложени за изпълнение на дирекцията¹¹⁰.

3.3. В утвърдената от министъра на регионалното развитие функционална характеристика на дирекция „Жилищна политика“¹¹¹, към датата на приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, са включени функциите на дирекцията, съгласно Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие, приет на 10.12.2014 г.¹¹² Не са предприети действия за актуализиране на функционалната характеристика на дирекцията в съответствие с приетия на 16.08.2017 г. нов Устройствения правилник и с последвалите изменения през 2017 г., 2019 г. и 2020 г.¹¹³ През периода от 01.01.2015 г. до 25.05.2023 г.

¹⁰⁸ Одитно доказателство № 3, т. 1 и Одитно доказателство № 8, т. 1

¹⁰⁹ Одитно доказателство № 3, т. 1

¹¹⁰ **Препоръка 1**– Да се разработят и утвърдят вътрешни правила за работа на дирекция „Жилищна политика“, които да определят основните принципи и процедури за функционирането на звеното, изискванията и отговорностите по отношение на изпълнението на всички функции, възложени на дирекцията, механизмите за контрол и за обратна връзка, в т.ч. процедури за преглед и актуализация на вътрешните правила

¹¹¹ Одитно доказателство № 1, т. 5

¹¹² Чл. 39, т. 1 и т. 9 от Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с ПМС № 388 от 10.12.2014 г., Приет с ПМС № 388 от 10.12.2014 г., обн., ДВ, бр. 102 от 12.12.2014 г., в сила от 12.12.2014 г., изм., бр. 2 от 8.01.2016 г., в сила от 8.01.2016 г., изм. и доп., бр. 35 от 10.05.2016 г., в сила от 10.05.2016 г., отм., бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г. <https://pris.government.bg/document/b4fa30048647695db006699b3605b455>

¹¹³ Чл. 36, т. 3 и 9 от Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г., Приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г., обн., ДВ, бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г., изм., бр. 70 от 24.08.2018

не са извършвани промени във функционалната характеристика на дирекция „Жилищна политика“ и при промяна на утвърдената структура на дирекцията¹¹⁴.

През 2023 г. е извършена актуализация на функционалната характеристика на дирекцията и е приведена в съответствие с действащия устройствен правилник¹¹⁵. Включени са функции за разработване на методически указания, подпомагане, координиране, контролиране и осъществяване на мониторинг при провеждането на програми и проекти, които са свързани с жилищната политика; съдействие за подобряване на жилищните условия на най-маргинализираните и уязвими общности и за изпълнението на стратегическите и рамкови документи, свързани с интеграцията на ромите в Република България.¹¹⁶

3.4. През периода на сключването на договорите за целево финансиране през 2015 г. и 2016 г., в дирекция „Жилищна политика“ не са извършвани структурни промени, като дирекцията изпълнява функциите си с два отдела – „Стратегии и програми“ и „Финансово управление, контрол и мониторинг“¹¹⁷. (Таблица № 1)¹¹⁸.

Таблица № 1	
Функции на отделите в дирекция „Жилищна политика“ към 02.02.2015 г.	
Отдел „Стратегии и програми“	Отдел „Финансово управление, контрол и мониторинг“
1. Подготвя проекти на стратегии, концепции, национални програми и планове за действие за развитието на жилищния сектор;	1. Разработва и предлага мерки за подобряване на състоянието на съществуващия жилищен фонд и за усъвършенстване на управлението и поддържането му;
2. Организира провеждането на научни и приложни изследвания, свързани с жилищната политика и жилищния сектор;	2. Разработва образци на документи, предвидени в нормативните актове, свързани с жилищната политика;
3. Координира изпълнението на програми/проекти за обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради в Република България, финансирани с национални и/или европейски средства;	3. Осъществява финансово управление, контрол и отчетни дейности, свързани с изпълнението на проект BG161PO001-1.2.01-0001 „Енергийно обновяване на българските домове“ и проект BG161PO001-5.3.01-0068 „Подпомагане реализирането на проекта за енергийна ефективност в многофамилните жилищни сгради“
4. Ръководи актуализирането на Националната жилищна стратегия на Република България в съответствие с европейските стратегически документи.	4. Координира изпълнението на програми/проекти за обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради в Република България, финансирани с национални и/или европейски средства;
5. Ръководи процеса по синхронизиране на националните с общностните изисквания в областта на жилищната политика.	5. Проучване и анализ на възможностите за подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради в Република България;
6. Ръководи процеса по събиране на становища и предложения за разработване на нови стратегически и програмни документи в съответствие с политиките и програмите на Европейския съюз.	6. Разглежда инвестиционни проекти/идейни, технически и работни/ и доклади, съгласно изискванията на Закона за устройство на територията;
7. Ръководи разработването на образци на документи, предвидени в нормативните актове и стратегическите документи, свързани с жилищната политика, обновяването на жилищния сграден фонд и подобряването на енергийната ефективност в жилищните сгради;	7. Координира взаимодействието с други държавни и териториални институции по действащите проекти;

г., изм. и доп., бр. 31 от 12.04.2019 г., бр. 71 от 10.09.2019 г., бр. 57 от 26.06.2020 г., изм., бр. 53 от 8.07.2022 г., в сила от 8.07.2022 г., изм. и доп., бр. 9 от 27.01.2023 г., в сила от 27.01.2023 г. <https://pris.government.bg/document/b770261d027ca84f557ce99a994f9323>

¹¹⁴ Одитно доказателство № 2, т. 5

¹¹⁵ Одитно доказателство № 2, т. 5

¹¹⁶ Одитно доказателство № 2, т. 5

¹¹⁷ съгласно утвърдена функционална характеристика в съответствие на действащия Устройство правилник на Министерството на регионалното развитие

¹¹⁸ Одитно доказателство № 2, т. 5

	8. Изготвя технически задания на инвестиционни проекти и технически задания за изпълнение на СМР, за обекти по действащи проекти на дирекцията;
	9. Съгласува и координира проектирането и изграждането на обектите по действащи проекти на дирекцията;
	10. Участва в технически разработки с осигуряване на изходни данни и технически задания;
	11. Осъществява контрол по сключените договори за проектиране и СМР;
	12. Контролира изпълнението от страна на проектантите, строителния надзор по проекти на дирекцията.
Източник: Функционална характеристика на дирекция „Жилищна политика“, утвърдена на 12.12.2014 г.	

През 2017 г., при действието на новия устройствен правилник¹¹⁹ и в хода на изпълнение на сключените договори за целево финансиране по Програмата, са извършвани структурни промени, които включват създаването на три отдела - „Стратегии и програми“, „Финансово управление“ и „Контрол и мониторинг“, последвано от поетапното закриване на първо на отдела – „Финансово управление“ и последвалото закриване на всички отдели от 07.04.2023 г.¹²⁰, което не е отразено във функционалната характеристика на дирекцията и не са предприети действия за определяне на функциите и задачите на създадените отдели. Мотивите за създаването на отдел „Контрол и мониторинг“ е свързано с нарастващия брой на жалби от граждани за некачествено изпълнение на дейностите при обновяване на сгради и сигнали от областни администрации за наличието на изпълнени недопустими дейности по програмата¹²¹.

Извършените структурни промени в дирекция „Жилищна политика“ свързани със създаване и закриване на отдели не са съпроводени с определяне на техните функции и задачи, не е осигурено ясно разделяне на отговорностите между структурните звена в дирекцията, което практически води до възлагане и извършване на дейности и задачи извън тяхната специализация, според наименованието им.

3.5. Съгласно действащия Устройствовен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството¹²² към датата на приемане (02.02.2015 г.) на Програмата, на дирекция „Жилищна политика“ са утвърдени 18 щатни бройки (или 2,8 на сто от определената численост в МРРБ)¹²³.

По време на изпълнението на Програмата, числеността на персонала на дирекцията се увеличава последователно от 18 щатни бройки през 2015 г. до 25 щатни бройки през 2017 г. и 2018 г., която численост впоследствие е намалена отново до 18 бр, предвид намалението на числеността на министерството от 651 щатни бройки през 2015 г. на 627 щ.бр. – през 2019 г. до края на 2023 г. (Таблица № 2).

Таблица № 2				
Численост на персонала в Министерството на регионалното развитие и благоустройството и дирекция „Жилищна политика“				
Година	МРРБ	ДЖП		Основание
		бр.	%	
2014	651	18	2,8	УП на МРРБ Обн. - ДВ, бр. 102 от 2014 г., в сила от 12.12.2014 г.
2016	636	19	3	УП на МРРБ (Изм. – ДВ, бр. 35 от 2016 г., в сила от 10.05.2016 г.)
2017	634	25	4	УП на МРРБ (Обн. - ДВ, бр. 68 от 2017 г., в сила от 22.08.2017 г.)
2019	627	22	3,5	УП на МРРБ (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2019 г.)

¹¹⁹ Устройствовен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г.

¹²⁰ Одитно доказателство № 9

¹²¹ Одитно доказателство № 4

¹²² Утвърден с ПМС № 388 от 10.12.2014 г.

¹²³ Устройствовен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (отм.) Приет с ПМС № 388 от 10.12.2014 г., обн., ДВ, бр. 102 от 12.12.2014 г., в сила от 12.12.2014 г.

2020	627	18	2,8	УП на МРРБ (Изм. – ДВ, бр. 57 от 2020 г.)
2023	627	18	2,8	УП на МРРБ (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2019 г., бр. 57 от 2020 г., бр. 9 от 2023 г.)

Увеличението на числеността на дирекцията е в отговор на новите отговорности, с които е натоварена, свързани с поддържането на регистъра за прогнозното и текущото техническо и финансово изпълнение, както и с извършване на проверки на дейностите по сключените договори наред с усиленото изпълнение на сключените договори по Програмата.

Въпреки увеличената численост на дирекция „Жилищна политика“ до 25 щатни бройки за 2018 г. и 2019 г., заетите длъжности в са средно 15 човека за всяка година в периода от 2015 г. до 2022 г., в т. ч. лицата, които са в дългосрочен отпуск. Най-висок е относителният дял на заетите длъжности през 2015 г. (83 на сто), когато се приема Програмата и стартира сключването на договорите за целево финансиране, при най-малък брой одобрени щатни длъжности (18)¹²⁴.

Таблица № 3									
Заетост и текучество на персонала на дирекция „Жилищна политика“									
Година	Одобрен щат към 01.01	Заети към 01.01.	Напуснали през годината	Назначени	Одобрен щат към 31.12.	Заети към 31.12	В продължителен отпуск	Отн. дял зает щат	Отн. дял незает щат
2015	18	8	1	7	18	15	1	83	17
2016	18	15	4	4	19	15	1	79	12
2017	19	15	7	9	25	16	4	64	36
2018	25	16	2	4	25	14	2	56	44
2019	25	17	9	6	22	16	1	72	28
2020	22	16	3	1	18	14	1	78	22
2021	18	14	2	2	18	14	2	78	22
2022	18	13	3	2	18	13	3	72	28
			31	35		средно 15	15		

Източник: По данни, предоставени от дирекция „Административно обслужване и човешки ресурси“ в МРРБ

Независимо от предприетите действия за осигуряване административен капацитет на отговорната дирекция в МРРБ чрез увеличаване на числеността ѝ, най-висока заетост е постигната към 01.01. 2019 г. - 17 бр. при одобрена численост от 25 щатни бройки. През същата година е най-голям и броят на напусналите служители – 9, което е повече от половината от заетите длъжности и от назначените през годината – 6 служители.

В дирекция „Жилищна политика“ най-голяма е предвидената численост на отдел „Контрол и мониторинг“ – 11 щатни бройки спрямо отдел „Стратегии и програми“ – 6 и отдел „Финансово управление“ – 7, което отразява извършените промени в отговорностите на дирекцията във връзка с изпълнението на Програмата. Същевременно се наблюдава най-висок брой на незаетите щатни длъжности в отдел „Контрол и мониторинг“, особено през първата година (45 на сто към 31.12.2017 г. и 27 на сто към 31.12.2018 г.). Към 31.12.2020 г. и 31.12.2021 г. незаетите щатни бройки в отдела са 28 на сто и се увеличават на 36 на сто към 31.12.2022 г., при условията на намалената численост на персонала на дирекция „Жилищна политика“ от 18 щатни бройки през периода от 2020 г. до 2022 г.

Таблица № 4										
Брой одобрени и заети щатни длъжности в отделите на дирекция „Жилищна политика“										
Длъжностно разписание към дата	ДЖП		в т.ч.							
			отдел „Финансово управление, контрол и мониторинг“		отдел „Стратегии и програми“		отдел „Финансово управление“		отдел „Контрол и мониторинг“	
	утвърден	зает	утвърден	зает	утвърден	зает	утвърден	зает	утвърден	зает

¹²⁴ Одитно доказателство № 2, т. 8

31.12.2015 г.	18	15	11	11	6	3	-	-	-	-
31.12.2016 г.	19	15	11	9	7	5	-	-	-	-
31.12.2017 г.	25	16	-	-	7	6	6	4	11	5
31.12.2018 г.	25	14	-	-	7	5	6	5	11	7
31.12.2019 г.	22	16	-	-	6	4	6	4	9	7
31.12.2020 г.	18	14	-	-	6	4	-	-	11	9
31.12.2021 г.	18	14	-	-	6	4	-	-	11	9
31.12.2022 г.	18	13	-	-	6	5	-	-	11	7
Източник: По данни, предоставени от дирекция „Административно обслужване и човешки ресурси“ в МРРБ										

Броят на назначените служители в дирекция „Жилищна политика“ за периода от 2015 г. до 2022 г. е 35, а общият брой на напусналите служители е 31, което показва значително текучество на персонала в дирекцията. За същия период в продължителен отпуск са били 15 лица, като най-много (4) са били през 2017 г.

В доклад до министъра, заместник-министърът на МРРБ посочва проблема свързан със системни дефицити в дирекция „Жилищна политика“, в т.ч. недостатъчен административен капацитет, като причина за установените пропуски и неспазени изисквания на редица документи, регламентиращи дейността в дирекцията, констатирани от Инспектората на МРРБ¹²⁵ при извършена проверка на дирекция „Жилищна политика“ за периода 01.01.2017 г. до 30.03.2018 г., в това число силно текучество на кадри. Изразена е позиция, че е необходимо да се предприемат действия за повишаване на капацитета на звеното(Каре 2).

Каре 2
Раздел II Системни дефицити в работата на дирекция „Жилищна политика“ 1. Недостатъчна компетентност на ръководния състав В основата на всички изводи в доклада на Инспектората прави впечатление, че не се е реализирала ключовата роля на директора на дирекцията. ...характерът на пропуските е систематичен и насочват към заключението, че се дължат на недостатъчна административна компетентност. 2. Недостатъчен административен капацитет Част от констатациите в доклада на Инспектората могат да се отнесат и към наличието на остър дефицит на административен капацитет в дирекцията. Естеството на работата в звеното изисква специфична експертиза и познания в повече от една област, например инженерни познания, икономическа грамотност, юридическа експертиза, управление на проектни цикли, владее на административните практики, задълбочени познания на релевантните нормативни актове, презентационни умения и др. <i>Откъс от Становище от М. К. заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството относно Причините, довели до констатациите в доклада на Инспектората на МРРБ за извършената проверка на дейността на дирекция „Жилищна политика“ за периода от 01.01.2017 г. до 30.03.2018 г.</i>

Независимо от съществените нормативни промени, които променят изискванията по отношение на функциите и отговорностите на ДЖП във връзка с изпълнението на Програмата и установената необходимост от компенсаторни промени в числеността и капацитета на администрацията, предприетите действия за неколкостранно реструктуриране на административната структура са осъществявани без извършване на функционален анализ, чрез който да се анализира и оцени организационния модел на работа и необходимите контролни механизми, необходимия административен капацитет и информационно-комуникационни и технологични ресурси, факторите на външната среда, които влияят съществено върху дейността и резултатите на дирекцията¹²⁶.

Извършването на реструктуриране без функционален анализ на дирекция „Жилищна политика“ и възлагане на отговорности, в т.ч. във връзка с изпълнението на Програмата води до пропуски и затруднения при тяхното изпълнение.

Анализът на данните показва тенденция на непрекъснато променяща се численост на персонала на дирекция „Жилищна политика“, което обозначава трудности в осигуряване на необходимите човешки ресурси. Увеличената численост на дирекцията по време на изпълнението на Програмата не оказва съществено влияние върху броя на

¹²⁵ Одитно доказателство № 1, т. 3

¹²⁶ Одитно доказателство № 2, т. 1

заетите щатни бройки. Текуществото в дирекцията показва трудности при задържането на служителите, което създава риск за запазването на натрупаните опит и познания по време на изпълнението на Програмата и след нея.

3.6. За най-продължителен период от време (още преди стартирането на Програмата и през първата година на изпълнението ѝ) не е заета длъжността на началник на отдел „Стратегии и програми“, а след 2019 г. за продължителен период не е заемана и длъжността на началник на отдел „Контрол и мониторинг“ и началник на отдел „Финансово управление“. За незаетата длъжност началник на отдел „Финансово управление“ не са предприемани действия за обявяване на конкурс за заемане на длъжността. За длъжността началник на отдел „Контрол и мониторинг“ не е обявяван конкурс през 2017 г. и 2019 г., както и за незаетата длъжност началник на отдел „Стратегии и програми“ през 2016 г., 2017 г. и 2018 г.¹²⁷

Таблица № 5				
Незаети ръководни длъжности в дирекция „Жилищна политика“				
Длъжност	Период		Дата на обявяване на конкурс по ЗДСл	Приключване на конкурса
Началник на отдел „Стратегии и програми“	от 01.01.2015 г.	до 06.01.2016 г.		
	от 24.04.2016 г.	до 24.08.2016 г.	2016	с назначение
	от 19.02.2017 г.	до 20.11.2017 г.		
	от 21.01.2018 г.	до 08.03.2018 г.		
	от 31.10.2019 г.	до 01.12.2020 г.	13.10.2020	с назначение
Началник на отдел „Финансово управление“	от 18.08.2019 г.	до 21.04.2020 г.		
	от 29.06.2020	до 31.12.2022 г.		
Началник на отдел „Контрол и мониторинг“	от 22.08.2017 г.	до 21.11.2017 г.		
	от 08.01.2019 г.	до 18.03.2019 г.		
	от 17.09.2019 г.	до 18.11.2019 г.		
	от 04.03.2021 г.	до 01.05.2021 г.	11.03.2021 г.	с назначение
Източник: По данни, предоставени от дирекция „Административно обслужване и човешки ресурси“ в МРРБ				

За одитирания период от Министерството са обявени 21 конкурса за назначаване на лица на незаетите ръководни и експертни длъжности в дирекция „Жилищна политика“, който са приключили с назначение по реда на Закона за държавния служител.

През 2015 г., след приемане на Програмата и началото на нейното изпълнение, са обявени най-голям брой конкурси - 6 бр., от които четири за назначение в отдел „Финансово управление, контрол и мониторинг“, който координира изпълнението на програми/проекти, за обновяване на жилищния фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради в Република България, финансирани с национални и/или европейски средства¹²⁸, През 2021 г. и 2022 г. са обявени по един конкурс за отдел „Контрол и мониторинг“¹²⁹.

За отдел „Стратегии и програми“, който е с най-малък брой одобрени щатни длъжности, са обявени най-голям брой (8) конкурса, от които по два – през 2015 г., 2017 г. и 2020 г. и по един конкурс – през 2016 г. и 2019 г. За новосъздадения през 2017 г. отдел „Контрол и мониторинг“, който е с най-голям брой одобрени щатни длъжности, са обявени най-малко конкурси¹³⁰.

Своевременно е обявен на 3.10.2022 г., и проведен конкурс само за заемане на длъжността директор на дирекция „Жилищна политика“, която не е заета за периода от 13.04.2022 г. до 01.09.2022 г.¹³¹

¹²⁷ Одитно доказателство № 1, т. 8 и Одитно доказателство № 9

¹²⁸ Раздел III, т. 4 от Функционалната характеристика на дирекция „Жилищна политика“, утвърдена през 2014 г.

¹²⁹ Одитно доказателство № 1, т. 8 и Одитно доказателство № 9

¹³⁰ Одитно доказателство № 1, т. 8 и Одитно доказателство № 9

¹³¹ Одитно доказателство № 1, т. 8 и Одитно доказателство № 9

Таблица № 6									
Брой проведени конкурси за назначаване на ръководни и експертни длъжности									
Длъжност	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Общо
Директор на ДЖП								1	1
Началник на отдел, в т.ч.		1				1	1		3
отдел СП		1				1			
отдел КМ							1		
Главен експерт, в т.ч.				1		1		1	3
отдел СП						1			
отдел КМ				1				1	
Старши експерт, в т.ч.	2	1	1		1				5
отдел ФУКМ	2	1							
отдел СП			1						
отдел КМ					1				
Младши експерт, в т.ч.	4		2	1	2				9
отдел ФУКМ	2		1						3
отдел СП	2		1		1				4
отдел ФУ				1	1				2
Общо по години	6	2	3	2	3	2	1	2	21
Източник: По данни, предоставени от дирекция „Административно обслужване и човешки ресурси“ в МРРБ									

Анализът на данните на обявените конкурси по длъжности показва, че най-много конкурси са обявени и проведени за длъжността „Младши експерт“ (9), от които 3 са за отдел „Финансово управление, контрол и мониторинг“ и отдел „Стратегии и програми“ при стартирането и през първите години на изпълнението на Програмата. Най-малко конкурси са проведени за заемане на длъжността „Началник на отдел“ и „Главен експерт“ в отдел „Стратегии и програми“ и отдел „Контрол и мониторинг“.¹³²

В дирекция „Жилищна политика“, са обявявани и провеждани повече конкурси за назначаване на държавни експерти в отдел „Стратегии и програми“, който съгласно утвърдената функционална характеристика от 2014 г., координира изпълнението на програми и проекти за обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради. По-малко конкурси са обявявани за отдел „Контрол и мониторинг“, който е със значително по-голям брой одобрени щатни длъжности и значителен брой незаети длъжности.¹³³

3.7. За да се регламентират областите на дейност, преките задължения и отговорностите, свързани с организацията на работа на служителите за изпълнението на Програмата са разработени и утвърдени длъжностни характеристики за всички длъжности в дирекцията, които следва да отговарят на изискванията на Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители¹³⁴. Длъжностните характеристики следва да се разработват на основата на функциите на звеното и се изменят при настъпили промени в характера и организацията на работата, функциите и въвеждане на модели или технологии за осъществяване на дейности или работни процеси. Съгласно изискванията на наредбата,

¹³² Одитно доказателство № 1, т. 8 и Одитно доказателство № 9

¹³³ Одитно доказателство № 1, т. 8 и Одитно доказателство № 9

¹³⁴ Обн. ДВ. бр.49 от 29 Юни 2012 г., изм. изм. ДВ. бр.21 от 12 Март 2021 г.

длъжностните характеристики или измененията в тях се разработват от непосредствения ръководител на административното звено в едномесечен срок от настъпилите промени.¹³⁵

С приемане на ПМС № 18 от 02.02.2015 г., за длъжността директор на дирекция „Жилищна политика“ и началник на отдел „Финансово управление, контрол и мониторинг“ се прилагат длъжностни характеристики, които са утвърдени от главния секретар на министерството на регионалното развитие и благоустройството на 12.12.2014 г., които не са актуализирани в съответствие с нормативно възложените функции и отговорности на дирекцията във връзка с приетата национална програма, както и с промените в структурата на дирекцията. Длъжността характеристика на директора на дирекцията не е актуализирана до 30.09.2022 г., когато в областта на действие е включено осъществяване на административно, техническо, финансово управление и наблюдение на проекти, свързани с обновяване на жилищни сгради, а в преките задължения координиране на тяхното изпълнение.¹³⁶

Длъжностната характеристика на началник на отдел „Стратегии и програми“ е утвърдена на 31.07.2015 г., актуализирана на 30.06.2016 г. и на 16.06.2017 г. без да са допълнени областите на дейност и преките задължения, свързани с нормативно определените отговорности на дирекцията, в т. ч. във връзка с докладването по изпълнението на Програмата.¹³⁷

Длъжностната характеристика на началника на отдел „Контрол и мониторинг“ е утвърдена на 14.09.2017 г., което е непосредствено след създаването на отдела на 21.05.2017 г. и съдържа отговорности свързани с организацията, координацията, контрола, мониторинга и докладването на пропуски и нередности по проекти и програми за енергийно обновяване.¹³⁸

Значително след създаването на отдел „Финансово управление“ през 2017 г. е утвърдена длъжностна характеристика на началник на отдел „Финансово управление“ (14.04.2020 г.), където в областта на дейност е включено ръководство на финансовото управление, контрол и отчетни дейности, свързани с изпълнението на националната програма.¹³⁹

На експертите в дирекцията също не са възложени преки задължения за изпълнение на определени отговорности свързани с осъществяване на контрол и мониторинг на референтните стойности, водене на задължителните регистри, обработване на сигнали и жалби, извършване на проверки, изготвяне на годишни доклади за напредъка и др.

За организацията на работата в дирекцията, оперативно и с устно разпореждане са определени седем служителите от различни отдели - четирима от отдел „Контрол и мониторинг“, двама от отдел „Финансово управление“ и един от отдел „Стратегии и програми“. На служителите е възложено да отговарят за изпълнението на Програмата за определени административни области, като попълват регистрите за съответната област, изготвят отговори на запитвания и сигнали за жилищни сгради за съответната област и др. Не са предприети действия за отразяване на направеното разпределение в длъжностните характеристики.¹⁴⁰

В длъжностните характеристики на непосредствените ръководители в дирекция ДЖП - директора на дирекцията и началниците на отдели не са включени преки задължения за разработване на длъжностни характеристики и измененията в тях с оглед осигуряване на изпълнението на изискванията на Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители¹⁴¹. Звеното по човешки ресурси също не е осигурило методическа, организационна и техническа подкрепа по разработване и изменение на длъжностните характеристики. Предвиденият контрол от главния секретар на министерството или

¹³⁵ Одитно доказателство № 9

¹³⁶ Одитно доказателство № 9

¹³⁷ Одитно доказателство № 9

¹³⁸ Одитно доказателство № 9

¹³⁹ Одитно доказателство № 9

¹⁴⁰ Одитно доказателство № 9

¹⁴¹ Приета с ПМС № 129 от 26.06.2012 г., Обн. ДВ. бр.49 от 29 Юни 2012 г., изм. ДВ. бр.21 от 12 Март 2021 г.

упълномощен от него служител на ръководна длъжност също не е осъществен ефективно.¹⁴²

При регламентирането на областите на дейности и преките задължения на служителите в дирекция „Жилищна политика“ не са предприети своевременни действия за тяхното актуализиране в съответствие с нормативно възложени функции, утвърдената структура и отговорностите във връзка с изпълнението на Програмата.

4. Координиране на изпълнението на Програмата и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ

Нормативно предвидената институционална и организационна структура във връзка с изпълнението на Програмата включва голям брой участници, което изисква осъществяване на ефективна координация на процеса по предоставяне на безвъзмездната финансова помощ. С постановлението за приемане на Програмата, Министерството на регионалното развитие и благоустройството е определено за координатор на нейното изпълнение, като са определени някои механизми за осъществяване на тази функция, които в хода на изпълнението на Програмата са допълвани. Ефективното изпълнение на тази функция е от решаващо значение за реализацията на Програмата.

4.1. Ред за организация на дейността в МРРБ като координатор на Програмата

Координирането на процеса по предоставяне на безвъзмездната финансова помощ¹⁴³, се осъществява от МРРБ като издава необходимите методически указания, подготвя необходимите образци за кандидатстване пред общината и чрез дирекция "Жилищна политика" оказва подкрепа на общините при изпълнението на Програмата, осигурява методическо ръководство по нефинансовите аспекти на програмата, наблюдава процеса по изпълнение на програмата и при необходимост извършва проверки и планира средствата за помощта за включване в държавния бюджет и в средносрочната бюджетна процедура¹⁴⁴.

4.1.1. В утвърдените на 30.11.2015 г. „Вътрешни правила за организацията на работа на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради“ е посочено, че предмет на правилата е определянето на функциите на дирекцията във връзка с Програмата, като в съответствие с ПМС № 18 от 2015 г. е посочено задължението да оказва подкрепа на общините при реализиране на Програмата. В тази връзка са определени отговорности свързани с осигуряване на методическо ръководство по нефинансовите аспекти, наблюдение на процеса по изпълнение на Програмата и планиране на средства за включване в държавния бюджет и в средносрочната бюджетна прогноза. За реализиране на тези отговорности на дирекцията е възложено регулярно събиране на информация от общините и областните управители, подготовка на отговори по получени запитвания и поддържане на рубрика „Въпроси и отговори“, издаване на методически разяснения и водене на четири електронни регистъра без да са определени структурно звено, ред за осъществяване и срокове за изпълнение¹⁴⁵.

С правилата е регламентиран ред за взаимодействие с другите участници в Програмата в случай на предоставяне на методически разяснения и допълнителни указания във връзка с изпълнението, които следва да се изпращат до всички общини, областни администрации, ББР и други заинтересовани институции с придружително писмо, подписано от министъра на регионалното развитие и благоустройството. За кореспонденцията е предвидено да се осъществява официално чрез един електронен адрес

¹⁴² Одитно доказателство № 9

¹⁴³ ПМС № 18 от 02.02.2015 г. чл. 3, ал. 1

¹⁴⁴ Одитно доказателство № 1, в. 8

¹⁴⁵ Одитно доказателство № 1 - т. 1

(sanirane@mrrb.government.bg) и специално обособен регистър за Програмата (register_sanirane@mrrb.government.bg).

С вътрешните правила се създават задължения и за други участници и институции в Програмата - областните управители и ББР, които следва да подават информация на дирекцията за напредъка по изпълнението. Практиката налага много често от министерството да се пишат напомнителни писма и имейли с цел изискване на необходимата информация, което затруднява своевременното и ефективното наблюдение на напредъка и изпълнението¹⁴⁶.

С вътрешен за МРРБ документ е създаден ред и организация на дейността на дирекция „Жилищна политика“ във връзка с изпълнението на Програмата, като е определен ред и за официална кореспонденция.

4.1.2. В изпълнение на чл. 7 на ПМС № 18 от 02.02.2015 г. между Правителството на Република България, представлявано от министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството, се сключва споразумение с ББР на 18.02.2015 г., което има за цел да уреди въпросите, свързани с финансирането на Програмата и изплащането на безвъзмездната финансова помощ. Със споразумението, ББР се задължава да води предвидените два регистъра за исканията за сключване на договори за финансиране и за сключените договори, ежемесечно и при поискване да предоставя информация на МФ и МРРБ за исканията и отпуснатото финансиране, да извършва наредените плащания по отделните обекти и текущо олихвяване.¹⁴⁷

Със споразумението, МРРБ се задължава да предоставя периодично на МФ и ББР информация за подписаните протоколи по чл. 12 от договора за целево финансиране¹⁴⁸ и да погасява формираните експозиции в резултат на целевото финансиране, до размера на одобрените в ЗДБ за съответната година средства, предвидени по бюджета на МРРБ. Със споразумението от 18.02.2015 г. не са уредени реда и условията за разплащане и обмен на информация между МРРБ и ББР, както и за получаване на необходимата информация, в т.ч. за наличието на остатъчен финансов ресурс по Програмата¹⁴⁹.

След приемане на ПМС № 339 от 02.12.2016 г.¹⁵⁰, с което се одобряват допълнителни разходи, в размер до 1 млрд. лв. за 2016 г. по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за изпълнение на Програмата, от министъра на регионалното развитие и благоустройството на 13.12.2016 г. е издадена заповед¹⁵¹, с която на дирекция „Жилищна политика“ и на дирекция „Финансово-стопански дейности“ в срок до 16.12.2016 г. се възлага да разработят Процедура за реда, условията и сроковете за извършване на разплащания с Българска банка за развитие.

Във връзка с постъпило искане от ББР г.¹⁵² на 28.12.2016 г. за извършване на плащане в размер на 48 482 903,17 лв., на 30.12.2016 г. от директора на дирекция „Жилищна политика“ е изпратен доклад до министъра на регионалното развитие и благоустройството, с който уведомява, че е разработен проект на споразумение с ББР относно реда, условията и сроковете за разплащане, което все още не е съгласувано и предвид свободната форма на искането и някои пропуски във връзка с адресата, банковата сметка и установени недопустими дейности, разплатени от ББР.

Липсата на договорен ред и писмено споразумение с ББР води до практическа невъзможност за извършване на плащане по постъпилото искане, затруднения и забавяне при постъпване на първо искане за плащане, както и за получаване на необходимата информация за наличието на остатъчен финансов ресурс по Програмата. От МРРБ са предприети действия за подписване на допълнително споразумение, с което да се договори реда и условията за разплащане.

¹⁴⁶ Одитно доказателство № 8, т. 3

¹⁴⁷ Одитно доказателство № 1, т. 1.6

¹⁴⁸ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2

¹⁴⁹ Одитно доказателство № 1, т. 1.6

¹⁵⁰ Обн., ДВ, бр. 97 от 6.12.2016 г., в сила от 6.12.2016 г.

¹⁵¹ Одитно доказателство № 3, т. 1.3

¹⁵² Одитно доказателство № 1, т. 1.2.

4.1.3. В изпълнение на резолюция на министъра, на 06.01.2017 г. от директора на дирекция „Жилищна политика“ е представен проект на Вътрешни правила за определяне на реда, условията и сроковете за извършване на плащания към ББР във връзка с изпълнение на Програмата, които са утвърдени със заповед на 09.01.2017 г.¹⁵³ В правилата са определени отговорностите на участниците в процеса и документацията, необходима за извършване на плащания към ББР, контрола по осчетоводяването на платежните документи и съхраняването на документацията. Приложени са и образци за уведомление до ББР, искане за плащане и справка за искане за плащане, което се одобрява от ресорния заместник-министър.

4.1.4. На 09.06.2017 г. е подписано Споразумение между МРРБ и ББР за определяне реда, условията и сроковете за разплащане по Програмата, с което е договорен реда и документите, които МРРБ следва да предоставя на ББР ежесечно и въз основа на които банката изготвя искане за плащане по определения образец. За целите на прогнозиране на предстоящите плащания и отчетността е договорен ред и срокове за предоставяне на необходимата информация от ББР на МРРБ, като допълнителна информация може да бъде предоставяна и при поискване. Определен е и ред за извършване на проверка на комплексността на представените документи, изготвяне и одобряване на платежните документи и тяхното осчетоводяване.¹⁵⁴

В резултат на подписаното споразумение с ББР и договорения ред, от МРРБ са предприети действия за утвърждаване на нови Вътрешни правила за определяне на реда, условията и сроковете за извършване на плащания към ББР във връзка с изпълнение на Програмата. С утвърдените правила е допълнен реда, условията и сроковете във връзка с процедурата за извършване на плащания към ББР. Създаден е и ред за извършване на проверка за съответствие между посочените суми в представената от ББР документация за извършване на плащания и документиране чрез Акт за плащане към всяко искане за плащане, който се одобрява от ресорния заместник-министър. Дирекция ФСД в МРРБ има отговорност за проверка на комплектността и редовността на документите и одобряване на разхода чрез попълване на Лист за извършен текущ контрол на платежните документи по определен образец. Определен е и ред за извършване на финансов контрол, като е включено изискване за предоставяне на всички необходими документи за произнасянето му за законосъобразността на разхода, което се документира с попълване на Контролен лист за извършване на предварителен контрол.¹⁵⁵

В периода от 02.02.2015 г. до 31.08.2024 г., при спазване на предвидения ред са извършени 66 плащания към ББР на обща стойност 1 972 818 123.97 лв., от които главница 1 947 848 003.36 и платена лихва 24 970 120.61 лв. върху договорения финансов ресурс¹⁵⁶.

Редът и условията за разплащане и обмен на информация между МРРБ и ББР е договорен през юни 2017 г., след осигуряване на средства по ЗДБ за Програмата и постъпване на искане за плащане към ББР. Липсата на договорен ред до юни 2017 г. води до невъзможност за извършване на плащане по първото искане от страна на ББР и създава затруднения при получаване на необходимата информация за наличието на остатъчен финансов ресурс по Програмата. С допълнително договорения ред е регламентиран обмена на информация между МРРБ и ББР за наличния финансов ресурс, за въведените сгради в експлоатация и за размера на плащанията към ББР. С приетите вътрешни правила за реда, условията и сроковете за извършване на плащания към ББР са осигурени възможности за осъществяване на ефективен контрол, като са определени ясно отговорностите и задълженията на структурните звена в МРРБ съобразно техните специфични функции и срокове за тяхното изпълнение.

¹⁵³ Одитно доказателство № 1, т. 6

¹⁵⁴ Одитно доказателство № 8, т. 1

¹⁵⁵ Одитно доказателство № 8, т. 1

¹⁵⁶ Одитно доказателство № 12

4.2. Координиране на действията по изпълнение на Програмата с кметове общини и областните управители

На 15.01.2015 г., преди приемането на ПМС №18 от 02.02.2015 г. от министъра на регионалното развитие и благоустройството е изпратено писмо до 35 големи общини¹⁵⁷, до областните управители¹⁵⁸ и други институции¹⁵⁹ с молба за мнение и коментари по разработените и публикувани на интернет страницата на МРРБ "Методически указания към общините и сдруженията на собствениците по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради".

На 08.02.2015 г. всички кметове на общини в България са информирани за стартирането на Програмата, с което е осигурена информация за възможностите за участие. Общините, които се включват в Програмата определят координатор и лице за контакт, чрез които да се осигури възможност за по-ефективна координация.

По време на изпълнение на Програмата от МРРБ е изпращана информация и указания до всички кметове на общини и областни управители по различни въпроси¹⁶⁰

Каре 3

Указания и информация, изпращана от МРРБ до кметовете на общини и областните управители

- за измененията и допълненията в ПМС № 18 от 2015 г.;
- за организацията, провеждането, мониторинга и контрола във връзка с обществените поръчки;
- за финансирането и изпълнението на дейности по сгради, одобрени по проект BG161PO001-1.2.01-0001 „Енергийно обновяване на българските домове“ по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013, за които към 31.12.2015 г. не са извършени строителни и монтажни работи
- в изпълнение на измененията и допълненията на ПМС № 18 от 2015 г., приети на 19.10.2015 г.¹⁶¹ и въвеждане изискване за утвърждаване на референтни стойности за дейностите допустими за изпълнение по програмата. В изпълнение на заповедта¹⁶² на министъра на регионалното развитие и благоустройството от 26.10. 2015 г. за утвърждаване на правила за мониторинг на референтните стойности¹⁶³ и тяхното публикуване на интернет страницата на МРРБ¹⁶⁴, на 29.10 2015 г. са изпратени указания до всички кметове, областни управители и председателя на УС и изпълнителен директор на ББР. С указанията са направени пояснения за въведените изисквания и тяхното приложение¹⁶⁵, като изрично се посочва, че от 19.10.2015 г., ББР ще разплаща изпълнените дейности до размера на публикуваните референтни стойности. Към писмото са приложени допълнителни указания по прилагането на нормативната уредба за енергийна ефективност на сгради и за безопасност при пожар във връзка с изпълнението на Националната програма и информация за секцията на интернет страницата на МРРБ, където са публикувани¹⁶⁶.
- във връзка със стартиране на строителния процес на голям брой сгради на територията на цялата страна и с оглед създаване на необходимата организация за оптимално изпълнение на програмата, с писмо от 25.07.2016 г.¹⁶⁷ от заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството са дадени конкретни допълнителни указания на областните управители за участието им в строителния процес, като се посочват конкретните актове и протоколи за установяване на обстоятелствата при подготовката, започването и изпълнението на строителството¹⁶⁸. Посочени са и проверките, които задължително трябва да бъдат извършени преди подписването на задължителните актове. Указанията са публикувани на интернет страницата на МРРБ¹⁶⁹;
- в края на ноември 2016 г. са изпратени указания за временно преустановяване на подписването на договори с външни изпълнители за изпълнение на дейностите и временно преустановяване обявяването на нови обществени

¹⁵⁷ Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Велинград, Видин, Враца, Габрово, Гоце Делчев, Добрич, Дупница, Казанлък, Карлово, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Лом, Монтана, Панагюрище, Перник, Петрич, Плевен, Пловдив, Разград, Русе, Свищов, Силистра, Сливен, Смолян, София, Стара Загора, Търговище, Хасково, Шумен, Ямбол

¹⁵⁸ Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Видин, Враца, Габрово, Добрич, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Разград, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, София, Стара Загора, Търговище, Хасково, Шумен, Ямбол,

¹⁵⁹ Председател на УС на НСОББ; Изпълнителен директор на НСОББ; Председател на УС на Камарата на строителите в България; Председател на УС на Камарата на архитектите в България; Председател на УС на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране; Изпълнителен директор на Агенцията по обществени поръчки; зам. министър – председател по европейските фондове и икономическата политика; началник на кабинета на министър – председателя; министър на финансите;

¹⁶⁰ Одитно доказателство № 5, Одитно доказателство № 6, Одитно доказателство № 7

¹⁶¹ ПМС № 282 от 19.10.2015

Одитно доказателство № 1, т. 9

¹⁶³ Одитно доказателство № 1, т. 9

¹⁶⁴ <https://www.mrrb.bg/bg/dopolnitelni-ukazaniya/> секция „Енергийна ефективност“, под-секция „Национална програма за ЕЕ на многофамилни жилищни сгради“, рубрика „Допълнителни указания“

¹⁶⁵ Одитно доказателство № 8, в. 4.

¹⁶⁶ <https://www.mrrb.bg/bg/dopolnitelni-ukazaniya/> секция „Енергийна ефективност“, под-секция „Национална програма за ЕЕ на многофамилни жилищни сгради“, рубрика „Допълнителни указания“

¹⁶⁷ Одитно доказателство № 8, в. 4.

¹⁶⁸ <https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/5666ae2a908ecb77ffc40f3fb707fadd.pdf>

¹⁶⁹ проверка за наличие на разрешение за строеж, при подписването на Протокол 2, проверка за наличие на обстоятелствата за възобновяване на строителството, при подписване на Акт 11, удостоверяване, че строежът е изпълнен съобразно одобрените инвестиционни проекти, заверената екзекутивно документация и условията на договорите за изпълнение на строителството, при подписването на Акт 15 <https://www.mrrb.bg/bg/dopolnitelni-ukazaniya/> секция „Енергийна ефективност“, под-секция „Национална програма за ЕЕ на многофамилни жилищни сгради“, рубрика „Допълнителни указания“

поръчки. Указанията са изпратени председателя на УС на НСОРБ; министъра на финансите; заместник-министър председател по европейските фондове и икономическата политика и министър – председателя

- за необходимостта от актуализиране на данните, подадени на МРРБ – всички обществени поръчки и сключени договори, както и сградите въведени в експлоатация и стартирани строително – монтажни работи и изпращане в МРРБ коректно попълнени и в оригинал протоколите по чл. 12 за всички сгради, които са въведени в експлоатация и за които са разплатени анексите по изпълнение на отделните дейности от ББР;

- относно съхраняването на документацията по обновяване на сградите, обновени по националната програма¹⁷⁰. В указанията се пояснява съдържанието на досието за всяка финансирана сграда, което се предава на областния управител при приключване на дейностите и след въвеждане на сградите в експлоатация и подписан протокол между кмета на общината и областния управител за удостоверяване на въвеждането в експлоатация и изпълнение на условията за получаване на безвъзмездната финансова помощ в съответния размер;

- във връзка с измененията и допълненията на ПМС № 18 от 2015 г., приети на 26.01.2017 г.¹⁷¹ и с оглед стриктното съблюдаване на процеса по разходване на финансовите средства е разработена Процедура за попълване на запитвания от общините за наличие на ресурс при поемане на задължения преди сключване на договори по Програмата. С процедурата е въведен ред за получаване на становище за наличието на финансов ресурс, необходим за сключване на договор с външни изпълнители, след потвърждаване от Българска банка за развитие¹⁷². На 24.02.2017 г., с писмо на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството, процедурата е изпратена на кметовете на всички общини, на всички областни управители и ББР¹⁷³. На електронната страница на МРРБ е публикуван формуляр на запитването и указания за неговото попълване¹⁷⁴;

- за оптимизиране на финансовия контрол по изпълнение на НПЕЕМЖС с оглед да не се превишава ресурса от 2 млрд. лева;

- контрол върху качеството и изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради;

- указания се дават за преустановяване на приема на заявления за интерес и финансова помощ до приключване изпълнението на сключените договори за целево финансиране (05.07.2017 г.);

- допълнителни указания за извършване на проверки на място минимум един път месечно по времето на изпълнение на дейностите да се постави на общодостъпно място във всеки вход информация за контакт и стриктно да се следи за използване на подизпълнители, които не са включени в офертата на избрания изпълнител на СМР за конкретния обект;

- допълнителни указания във връзка с полагането на топлоизолационни продукти на сгради с височина над 28 м.

Източник: предоставена информация от МРРБ и кметове на общини (София, Пловдив и Плевен)¹⁷⁵

Част от даваните указания и информация до кметовете на общини, областните управители и други институции са публикувани на интернет страницата на МРРБ¹⁷⁶ в различни секции.

Във връзка с правилно прилагане на методическите указания по Програмата през септември 2016 г. са организирани и проведени два обучителни семинара, в които са участвали 170 участници от 60 общини. През месец ноември същата година съвместно с Агенцията за устойчиво енергийно развитие са проведени 5 обучения с участието на областните администрации и общините, на които допълнително са дадени указания за изпълнението на Програмата¹⁷⁷. С оглед подпомагане на участниците на интернет сайта на МРРБ са създадени специална рубрика „Указания“¹⁷⁸ и „Въпроси и отговори“¹⁷⁹.

В хода на изпълнение на Програмата, от МРРБ са предприемани действия за даване на допълнителни методически указания към кметовете на общини и областните управители, за да се осигури по ефективна координация и правилното прилагане нормативните изисквания.

4.3. Координиране на процеса по контрол на референтните стойности

Осем месеца след началото на изпълнението на Програмата, с изменението на допълнението на ПМС № 18 от 2015 г.¹⁸⁰, в сила от 23.10.2015 г., се въвежда изискване за

¹⁷⁰ Одитно доказателство № 1, т. 27

¹⁷¹ ПМС № 29 от 26.01.2017 г.

¹⁷² <https://www.mrb.bg/bg/referentni-stojnosti/> Искане за становище за прилагане на референтни стойности

¹⁷³ Одитно доказателство № 1, т. 23

¹⁷⁴ <https://www.mrb.bg/bg/pismo-ot-24-02-2017-g-otnosno-izpuplenieto-na-npeemjs/>

¹⁷⁵ Одитно доказателство № 1, Одитно доказателство № 5, Одитно доказателство № 6, Одитно доказателство № 7

¹⁷⁶ <https://www.mrb.bg/bg/energijna-efektivnost/nacionalna-programa-za-ee-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/ukazaniya/>

¹⁷⁷ Годишен доклад за напредъка по изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради през 2016 г.

¹⁷⁸ <https://www.mrb.bg/bg/energijna-efektivnost/nacionalna-programa-za-ee-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/ukazaniya/>

¹⁷⁹ <https://www.mrb.bg/bg/energijna-efektivnost/nacionalna-programa-za-ee-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/vuprosi-i-otgovori/>

¹⁸⁰ ПМС № 282 от 19.10.2015 г.

определяне на референтни стойности за отделните дейности по обновяване на сградите, които могат да се актуализират на всеки три месеца при необходимост. Контролът на тяхното спазване е предвидено да се осъществява чрез областните управители, по ред определен от министъра на регионалното развитие и благоустройството¹⁸¹.

В изпълнение на нормативното изискване, три дни след влизане в сила на измененията, от министъра на регионалното развитие и благоустройството на 26.10.2015 г. е утвърден проект на „Правила за осъществяване на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради“, предложени от директора на дирекция „Жилищна политика“¹⁸² и се възлага да се публикуват на интернет страницата на МРРБ и да се изпратят на всички кметове на общини и областни управители^{183,184}. Правилата са публикувани на интернет страницата на МРРБ¹⁸⁵.

През м. януари 2016 г., на основата на събраните данни през изминалите три месеца и в резултат на извършения мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности и преглед на одобрените сгради (1900 бр.) и сключените договори (80 бр.) с външни изпълнители за инженеринг (проектиране и СМР) е установено, че стойностите варират в голям диапазон, но за повече от половината от сключените договори средната стойност е приблизително 130 лв. на кв. м. От директора на дирекция „Жилищна политика“ е направено предложение за актуализиране на референтните стойности, като намалението на стойността на СМР на кв. м. води и до пропорционално намаление в останалите дейности¹⁸⁶.

На страницата на министерството са публикувани утвърдените референтни стойности за допустимите дейности, които са актуализирани и през октомври 2016 г.¹⁸⁷

Съгласно правилата, мониторингът се провежда в партньорство с всички участващи в процеса и включва контрол от страна на общините, контрол от страна на областните управители и мониторинг от страна на дирекция „Жилищна политика“.¹⁸⁸

Анализът на утвърдените правила показва, че е определен ред за контрол от страна на общината, която носи отговорност за прилагането на референтните стойности и е необходимо да осъществява контрол за спазването им при възлагането на обществени поръчки и сключването на договори с външни изпълнители. С правилата се създава допълнително изискване към общините за предоставяне на информация във връзка с изпълнените на допустимите дейности, както и задължение за предоставяне на друга информация при поискване от дирекция „Жилищна политика“ и ББР.¹⁸⁹

Предвиденият контрол чрез областните управители включва осъществяване на преглед на заложените референтни стойности за отделните дейности в документацията за възлагане на обществената поръчка и преглед на заложените референтни стойности за отделните дейности в сключения договор с външен изпълнител.

Правилата включват и образци за документиране на извършения контрол и за уведомяване на ключовите участници за резултатите от извършения контрол.¹⁹⁰

На дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ е възложен мониторинг, като е необходимо да извършва на извадков принцип ad hoc проверки за съответствието с публикуваните референтни стойности на сключени договори за изпълнение на дейностите по националната програма.

¹⁸¹ Постановление № 282 на МС от 19.10.2015 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (обн., ДВ, бр. 10 от 2015 г.; попр., бр. 18 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 35 от 2015 г.) Обн., ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 г., в сила от 23.10.2015 г., раздел IV, т. 4

¹⁸² Одитно доказателство № 1, т. 9

¹⁸³ <https://www.mrrb.bg/bg/dopolnitelni-ukazaniya/>

¹⁸⁴ Одитно доказателство № 8, т. 4

¹⁸⁵ Одитно доказателство № 3, т. 14

¹⁸⁶ Одитно доказателство № 3

¹⁸⁷ <https://www.mrrb.bg/bg/referentni-stojnosti/>

¹⁸⁸ Одитно доказателство № 3, т. 14

¹⁸⁹ Одитно доказателство № 3

¹⁹⁰ Одитно доказателство № 3

Правилата не включват ред и отговорности за определяне, актуализиране и публикуване на референтните стойности, не е определен и ред, по който се възлага извършването на проверките от експерти в дирекцията, тяхното документиране и докладване. Ред за извършване на проверки не е заложен и в приетите на 30.11.2015 г. Вътрешните правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради. В резултат, извършването на проверки на референтните стойности от МРРБ не е документирано и не е осигурена проследимост.¹⁹¹

От министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководството на дирекция „Жилищна политика“ са предприети незабавни действия за изпълнение на приетата нормативна разпоредба за публикуване на референтни стойности и утвърждаване на ред за осъществяване на контрол върху спазването им. С приетите и публикувани правила за мониторинг на референтните стойности е определен ред за извършване на контрол от общината и областните управители и неговото документиране, но не е определен ред за извършване на ad hoc проверки за съответствието с публикуваните референтни стойности, осъществяван от дирекция „Жилищна политика“.

5. Информационно осигуряване на изпълнението на Националната програма за подобряване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради

Изпълнението на функцията на МРРБ, като координатор на Програмата и ефективната реализация на функцията на държавното управление при изпълнение на Програмата изисква създаване и поддържане на управленска информационна система, която да генерира, съхранява и управлява бази данни и информация, чрез които да се осигури обратна връзка за изпълнението на Програмата, за параметрите на всеки проект и сграда и сключените договори по видове дейности в процеса на изпълнение на строителния процес и техния статус, за договорените и изплатени средства и за постигнатия общ напредък. На тази основа могат да се вземат необходимите управленски решения по отношение на нормативната регламентация, методическите и други указания за постигане на очакваните резултати с оптимален разход на ресурси - финансови, организационни и информационни.

Системата за осигуряване на информация за изпълнението на националната програмата трябва да осигурява своевременна текуща, вярна и пълна информация от участници в процеса, които са външни за МРРБ. Това изисква задължителна нормативна регламентация, като ясно са определени отговорностите, вида, сроковете и изискванията по отношение на генерирането, управлението съхранението и архивирането на данните и информацията.

При разработването на Програмата и с разпоредбите на ПМС № 18 от 02.02.2015 г.¹⁹² са създадени изисквания за поддържане на публични регистри и база данни само на оперативно ниво - за общините и за ББР.

5.1. Общини

Съгласно изискванията на ПМС 18 от 02.02.2015 г. общините следва да поддържат:

- публичен регистър на сдруженията на собствениците;
- регистър на подадените заявления от сдруженията на собствениците
- база данни за изпълнението на програмата и
- досие с оригинални документи за всяка финансирана и обновена сграда.

В приетите с постановлението Методически указания не са включени изисквания относно формата и вида на информацията, която следва да се съдържа в определените публични регистри, както и по отношение на базата данни и минималното съдържание на

¹⁹¹ Одитно доказателство № 3

¹⁹² Приложение № 2 към чл. 1, ал. 2 от ПМС № 18 от 02.02.2015 г. – Методически указания, I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ, 2. Участници в процеса по обновяване на многофамилни жилищни сгради и техните функции

досиетата на обновяваните сгради, нито изисквания към тяхното съставяне, текущо съхранение и архивиране.

За изпълнение на дейностите по Програмата, задължението на сдруженията на собствениците¹⁹³ е да се регистрират в публичния регистър на общината/района и в регистър БУЛСТАТ¹⁹⁴. Общинската администрация води регистъра съгласно изискванията Наредба № РД-02-20-8 от 11.05.2012 г. за създаване и поддържане на публичен регистър на сдруженията на собствениците в сгради в режим на етажна собственост, който е задължена да публикува на електронната си страница. Регистърът следва да съдържа данните с наименованието на сдружението, неговият адрес, срокът, за който е учредено, предметът на дейност, представените идеални части в сдружението, имената и адресът на членовете на управителния съвет (управителя) и начинът на представителство¹⁹⁵. Агенцията по вписванията осигурява достъп до информацията от регистър БУЛСТАТ¹⁹⁶ и предприема действия като публично уведомява и създава организация за регистрацията на сдруженията на собствениците във връзка с националната програма¹⁹⁷.

5.2. Българската банка за развитие

Българската банка за развитие АД следва да поддържа:

- публичен регистър на подадените искания за сключване на договори за целево финансиране¹⁹⁸ и
- регистър на подписаните договори за целево финансиране, който също е публикуван на страницата на институцията¹⁹⁹.

Изискването за поддържането на регистрите е включено в Споразумението между Правителството на Република България, министъра на регионалното развитие и благоустройството и Българска банка за развитие АД от 18.02.2015 г., като банката се задължава ежесечно и при поискване да предоставя информация на Министерството на финансите и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството²⁰⁰. Съдържанието на регистрите и данните, които трябва да се съдържат не са уточнени нито с постановлението за приемане на Програмата, нито в подписаното споразумение, но регистрите са водени, като включват подходяща информация. В регистъра на заявените искания за финансиране се съдържа информация за датата на подаване на искането, БУЛСТАТ, наименование, адрес на сдружението, а в регистъра на подписаните договори за финансиране е включена информация и за дата на сключване на договора, размера на договореното финансиране, разплатените средства и статус на договора.²⁰¹

5.3. Министерството на регионалното развитие и благоустройството

5.3.1. За Министерството на регионалното развитие и благоустройството, като координатор и осъществяващ наблюдение на изпълнението на Програмата, до 09.02.2016 г. не са създадени нормативни задължения за поддържане на регистри и данни за изпълнението.

От 30.11.2015 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството с утвърдените „Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност“²⁰² въвежда изискването

¹⁹³ при условията и по реда на чл. 25, ал. 1 от Закона за управление на етажната собственост

¹⁹⁴ Чл. 2, ал. 1 от ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

¹⁹⁵ Чл. 2, ал. 3 от Наредба № РД-02-20-8 от 11.05.2012 г. за създаване и поддържане на публичен регистър на сдруженията на собствениците в сгради в режим на етажна собственост, Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 40 от 29.05.2012 г., в сила от 29.05.2012 г.

¹⁹⁶ Чл. 10, ал. 1 от Наредба за взаимодействието между регистър БУЛСТАТ и други национални и ведомствени регистри и информационни системи, Приета с ПМС № 250 от 15.09.2006 г., обн., ДВ, бр. 78 от 26.09.2006 г., изм., бр. 55 от 7.07.2017 г., в сила от 7.07.2017 г., бр. 9 от 30.01.2024 г., в сила от 1.02.2024 г.

¹⁹⁷ <https://www.registryagency.bg/bg/prestsentar/novini/registraciya-na-sdruzheniyata-na-sobstvenicite-v-r/>

¹⁹⁸ <https://bbr.bg/bg/registri/registr-na-zayavenite-iskaniya-za-finansirane/>

¹⁹⁹ <https://bbr.bg/bg/registri/registr-na-podpisanite-dogovori-za-finansirane/>

²⁰⁰ Одитно доказателство № 1 – т. 6

²⁰¹ <https://bbr.bg/bg/registri/registr-na-zayavenite-iskaniya-za-finansirane/>

<https://bbr.bg/bg/registri/registr-na-podpisanite-dogovori-za-finansirane/>

²⁰² Одитно доказателство № 8, т. 3

за водене на пет електронни регистъра от отговорната дирекция, по утвърден образец, чрез които да се наблюдава напредъка по изпълнението (Таблица № 7).

От директора на дирекция „Жилищна политика“ не е изпълнено задължението по чл. 14 от вътрешните правила за определяне на служители, които да отговарят за поддържането на всеки регистър²⁰³ и да имат достъп до електронните регистри, което води до затруднения при събиране, попълване, съхранение и опазване на данните, тяхната надеждност, пълнота и цялост през целия жизнен цикъл на проектите и Програмата²⁰⁴.

Изискване за публичност има само за Регистъра за брой регистрирани сдружения на собствениците, брой подадени заявления за интерес и финансова помощ (ЗИФП), брой одобрени ЗИФП, брой сключени договори между общината и сдружението на собствениците, брой подадени искания към ББР, брой сключени договори за целево финансиране между общината, областния управител и ББР, като е определен срок за актуализиране всеки понеделник. Изискването за публикуване на данните не е спазено, като актуални данни за сключените договори за целево финансиране по области и общини са публикувани на страницата МРРБ към дата на обновяване - последно към 30.04.2024 г.²⁰⁵

Таблица № 7			
Регистри, които дирекция „Жилищна политика“ следва да води във връзка с Програмата			
Наименование на регистъра	Основание	Дата на влизане в сила	текущо състояние
Регистър за оценка на риска за съответната община	чл. 11, ал. 2 от Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Програмата	30.11.2015 г.	Не се поддържа
Регистър за сдруженията на собствениците, подадени заявления за интерес и финансова помощ (ЗИФП), брой одобрени ЗИФП, брой сключени договори между общината и сдружението на собствениците, брой подадени искания към ББР, брой сключени договори за целево финансиране между общината, областния управител и ББР	чл. 14, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по НПЕЕМЖС	30.11.2015 г.	Поддържа се (Петъчна справка) Не спазено изискването за публикуване на интернет страницата.
Общ регистър за напредъка	чл. 14, ал. 1 и ал. 2, т. 2 Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по НПЕЕМЖС)	30.11.2015 г.	Обединени в един регистър
Регистър на сключените договори с външен изпълнител	чл. 14, ал. 1 и ал. 2, т. 3 Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по НПЕЕМЖС	30.11.2015 г.	
Регистър на техническите обследвания, обследвания за енергийна ефективност	чл. 14, ал. 1 и ал. 2, т. 4 Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по НПЕЕМЖС	30.11.2015 г.	
Регистър на извършените проверки	чл. 11, ал. 4, т. 13 от Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по НПЕЕМЖС	25.01.2017 г.	Не се води и поддържа
Регистър на запитванията от общината за наличие на финансов ресурс за сключване на договори с външен изпълнител	т. 4 от Процедура за попълване на запитвания от общините за наличие на ресурс при поемане на задължения преди сключването на договори	24.02.2017 г.	Поддържа се

²⁰³ Одитно доказателство № 3

²⁰⁴ Виж. Раздел II, т. 4 и Таблица № 10

²⁰⁵ <https://www.mrrb.bg/bg/energijsna-efektivnost/nacionalna-programa-za-ee-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/aktualna-informaciya-za-napreduka-po-programata/>

Независимо, че кметовете на общините отговарят за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите, намиращи се на териториите им, съгласно изискванията част III, чл. 14, т. 2 на вътрешните правила, информация за попълване на Общия регистър за напредъка следва да се подава от областните администрации в електронен формат и по утвърден образец, като е определен срок за подаване на информацията за (до 5-то и до 25-то число). Заложеният ред не е следван, тъй като тази организация създава предпоставки за неточности и забавяне при предоставянето на информацията, предвид че областните администрации трудно могат да съберат и обработят големият обем непрекъснато променящи се данни, която се генерира в общинските администрации. На практика данните за попълване на регистъра са изисквани и подавани от общините.²⁰⁶

Образецът на регистър съдържа голяма и разнородна база данни за 66 параметъра отнасящи се до сдружението на собствениците, местонахождението на сградата и нейните параметри, в т.ч. година на въвеждане, разгърнатата застроена и отопляема площ; за избора на външните изпълнители - за техническото обследване и за обследването за енергийна ефективност, за инвестиционни проекти, строително монтажни работи, инвеститорски контрол и строителен надзор, периодите и стойността на тяхното изпълнение, предписаните задължителни мерки и тяхната стойност, резултатите от енергийното обследване и прогнозното спестяване на енергия, екологична оценка на ефекта и инвестициите за енергоспестяване и стойност на разходите за всеки от етапите на обновяването и въвеждането в експлоатация.

За два регистъра²⁰⁷ - за сключените договори с външни изпълнители и за техническите обследвания, не е определен срок за подаване на данни за попълване на регистрите, предвидени за поддържане от дирекцията. Данните се предоставят отново от общините. Координаторите по области в МРРБ набират и обсъждат данните в оперативен порядък чрез координатори в общините по мейл.²⁰⁸

Нормативно изискване за поддържане на регистър за текущото техническо и финансово изпълнение на програмата се въвежда от 9.02.2016 г. с изменението на ПМС № 18 от 02.2015 г.²⁰⁹, което се допълва и с данни за прогнозното изпълнение на Програмата от 03.02.2017 г.²¹⁰ Данните се поддържат като част от общия регистър за напредъка.

Във връзка с въвеждане на изискването за извършване от МРРБ на проверки на място на извадков принцип на дейностите по сключените договори, с изменение на „Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност“ от 25.01.2017 г. е въведено изискване за поддържане и на регистър на извършените проверки, като са включени изисквания по отношение на неговото съдържание – основание за проверката, направени констатации, извършени предписания, наложена финансова корекция към общината, ако е приложими. Въпреки въведеното изискване, от отговорната дирекция в МРРБ не са предприети действия за воденето на предвидения регистър на извършените проверки.²¹¹

Във връзка с въведената Процедура за попълване на запитвания от общините за наличие на ресурс при поемане на задължения преди сключването на договори по Програмата, от 24.02.2017 г., дирекция „Жилищна политика“ има задължението да поддържа и регистър за запитването от общината за наличие на финансов ресурс за

²⁰⁶ Одитно доказателство № 8

²⁰⁷ Регистъра на сключените договори с външни изпълнители по Програмата и Регистъра на техническите обследвания, обследвания за енергийна ефективност, инвестиционни проекти по Програмата

²⁰⁸ Одитно доказателство № 8

²⁰⁹ Постановление № 23 на МС от 4.02.2016 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (обн., ДВ, бр. 10 от 2015 г.; попр., бр. 18 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 35 и 82 от 2015 г.) Обн., ДВ, бр. 11 от 9.02.2016 г., в сила от 9.02.2016

²¹⁰ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., изм. с ДВ, бр. 12 от 2017 г.

²¹¹ Одитно доказателство № 1, т. 13

сключване на договори с външен изпълнител, който следва се води по определения образец.
212

С подписаното Споразумение от 09.06.2017 г., между МРРБ и ББР за целите на отчетността и прогнозиране на предстоящите плащания е определен срок (ежеседмично всеки понеделник) и електронни адреси за предоставяне по електронен път на регистрите между от ББР на МРРБ²¹³. От дирекция „Жилищна политика“ се поддържа база-данни за плащанията във връзка с Споразумението между МРРБ и ББР. Регистърът не е регламентиран и е създаден от служители на дирекцията с цел да се проследява отчетността при плащанията и наличностите по банковата сметка в БНБ. Източникът на информация в него са ежемесечно постъпващите протоколи по чл. 12 от сключените договори за целево финансиране за приключване на изпълнението на проектите, включени в уведомленията към ББР за плащане²¹⁴.

В регистрите се попълват периодични (седмични, месечни, годишни и др.) данни за процесите и дейностите по Програмата, на базата на които се обобщава информацията, събрана от общините, областните администрации и ББР за да се наблюдава изпълнението и напредъка. Поради липса на изградена информационна система, служителите от дирекцията поддържат предвидените регистри чрез ползването на електронни таблици. Попълването на данните става от различни служители, определени с работните им планове, но липсва ред за водене, обработване, съхранение и архивиране на информацията.

5.3.2. Липсата на интегрирана информационна система е отчетена като проблем в Годишния доклад за напредъка на Програмата през 2016 г., като се отбелязва че се работи за усъвършенстване и регламентиране на обмена на информация между участниците, както и при планирането, възлагането и изпълнението на отделните дейности по договорите за целево финансиране.²¹⁵ В докладите за напредъка през всяка следваща година се подчертават затрудненията с получаване на ежеседмичната информация от общините и необходимостта от нейното повторно обработване. Подчертан е проблемът с текучеството в общинската администрация и осигуряването на актуални и надеждни данни. Независимо от значимостта на съществуващия проблем за доброто управление на Програмата и бъдещата визия за обновяване на сградния фонд до 2050 г., което предполага събиране и анализиране на данни за различни цели, в т.ч. осигуряващи възможности за ефективен контрол, мониторинг и проследимост на изпълненото и финансирането на подобни програми и проекти, действия за изграждане на интегрирана информационна система все още не са предприети²¹⁶.

С приемането на Програмата през 2015 г. са определени изисквания за поддържане на публични регистри и бази данни за общините и ББР АД. Изискването за вида на регистрите и отговорностите на МРРБ за поддържането им се развива в хода на изпълнението на Програмата. С вътрешните правила на дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ е определен срок за предоставяне на информация от областните управители, който не е заложен в нормативните изисквания и води до несвоевременно получаване на данните, поради което служителите от дирекцията изискват информацията от общините. Дирекция „Жилищна политика“ не разполага с интегрирана информационна система/софтуерен продукт обхващащ цялостния процес по обновяване на сградите, в т.ч. документацията, предвидена по Програмата и постигнатите резултати от изпълнението, което би осигурило актуалността, точността, пълнотата и проследимостта на данните и би подобрило ефективността на управлението.

²¹²Одитно доказателство № 1, т. 23 и електронна страница на МРРБ <https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/%D0%9F%D0%B8%D1%81%D0%BC%D0%BE%202402%20%D0%9C%D0%A0%D0%A0%D0%914f4191a012e10fef35fdc543d53719ef.pdf>

²¹³ Одитно доказателство № 1, т. 6

²¹⁴ Одитно доказателство № 3, т. 3

²¹⁵ Одитно доказателство № 1, т. 2

²¹⁶ **Препоръка 2** Да се предприемат действия за изграждане на интегрирана информационна система, специално създадена за обслужване на по процеса по планиране, изпълнение, контрол, мониторинг, отчитане и докладване на изпълнението на проекти и програми, свързани с обновяването на националния сграден фонд с оглед ефикасно осигуряване на пълна и надеждна информация за управлението им.

6. Изисквания и ред за осъществяване на контрол, наблюдение и докладване при изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

Изискванията за осъществяване на контрол, наблюдение и докладване при изпълнението на националната програма са определени с ПМС № 18 от 02.02.2015 г. Определените отговорни участници е необходимо да определят ред и срокове за изпълнение, чрез които да се осигури ефективното и своевременно извършване на дейностите, свързани с повишаване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради.

Заложеният в Програмата механизъм включва контрол, наблюдение и мониторинг на изпълнението на проектите за обновяване на сгради, като е предвидено мониторингът да се реализира на общинско, областно и национално ниво, съобразно компетентностите и определените отговорности на органите, участващи в процеса.

6.1. Общинско ниво

Съгласно реда, определен с постановлението, общината отговаря за изпълнението на целия процес по обновяване на жилищните сгради на своята територия и за избора на изпълнители по реда на ЗОП за осъществяване на отделните дейности по сградите. На кметовете на общините е възложено да отговорят за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите по Програмата, намиращи се на териториите им. В техните правомощия са създаването на необходимата организация за осъществяване на функциите по контрол на дейностите по програмата и проектите, в т.ч. и ангажиментите за поддържане на досие за всяка финансирана и обновена сграда. Общините възлагат извършването на строителен надзор и инвеститорски контрол по реда на ЗОП, като част от мониторинга и текущия контрол по време на строителния процес. Общината следва да осъществява мониторинг и текущ контрол по изпълнението на СМР. Контролът по отношение на разходите, извършени от външните изпълнители, има за цел да гарантира, че финансираните продукти, работи и услуги са доставени и че разходите по проекта са действително извършени и са в съответствие с националните правила и включва извършване на проверка по документи и проверка на място от технически експерти²¹⁷.

Всяка община, в качеството си на администратор на минимална помощ, следва да спазва и установените в Закона за държавните помощи (ЗДП) и в Правилника за неговото прилагане изисквания, отнасящи се до минималните помощи. Условието за изпълнение на схемата за минимална помощ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради са подробно отразени в Приложение № 14 от Методическите указания по Програмата²¹⁸. При предоставянето на минимална помощ на собственици на самостоятелни обекти, попадащи в обхвата на режим „de minimis“, общината следва да провери данните в декларациите за минимални и държавни помощи, предоставени от сдружението на собствениците. За проверка на декларираната информация общината може да използва публичния модул за справки към Информационна система „Регистър на минималните помощи“, достъпен на интернет страницата на МФ: www.minimis.minfin.bg.

Във връзка с настоящия одит е изисквана информация от 3 общини²¹⁹ и е извършен преглед на установения ред за изпълнение на програмата, в т.ч. осъществяване на контрол и наблюдение. Данните показват²²⁰, че от кметовете на общините, от които е получена информация, са предприети своевременни действия за утвърждаване на отговорности,

²¹⁷ ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

²¹⁸ ПМС № 18 от 02.02.2015 г.

²¹⁹ Столична, Пловдив и Плевен, избрани на основата на нестатистическа извадка и приложени седем критерия - сключени договори за целево финансиране, сгради невъведени в експлоатация към 31.10.2023 г., обща стойност на сключените договори; дял на неудовлетворените заявления спрямо общия брой на подадените заявления за сключване на ДЦФ; получени сигнали за некачествено изпълнение на СМР; средна цена на обновяването; наличие на сгради, при които има надвишаване на най-високите референтни стойности за допустимите дейности

²²⁰ Приложение № 2 Създаден ред и отговорности в Столична община, община Пловдив и община Плевен за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и за упражняване на мониторинг и контрол

правила и процедури за изпълнението на дейностите и контрол по спазване на изискванията, като се наблюдава различна практика по отношение на степента на регламентация на дейностите и процесите в съответната община. Сформирани са работни групи/комисии, които да отговарят за процеса по обновяване, да го координират и контролират, да осъществяват преглед на документите и да извършват оценка на заявленията. В две от проверените общини, освен определяне на конкретни длъжностни лица и сформирани на работни групи, ангажирани с изпълнението на Програмата, са утвърдени правила за изпълнението и процедури за оценка на подадените заявления за подпомагане. Определени са етапите, сроковете и образците на документи, които следва да се изготвят и чрез които да се осигури отчетност и проследимост на заявления интерес, извършените проверки и осъществения мониторинг и контрол²²¹. Данните за жалбите и проверките, извършени от районите администрации не са обобщавани на ниво община за целите на отчитането на изпълнението на Програмата. Само в една от общините със заповед на кмета са определени длъжностни лица, които да извършват проверки и писмено да отговарят на сигнали и жалби на гражданите.

В две от общините освен сформирана работна група със задача да координира и контролира процеса по изпълнението на националната програма е определен и координатор по Програмата, което е добра практика с оглед осигуряване на обвързаност и съгласуваност на действията между различните структурни звена на общината и участниците в процеса²²². В резултат се постига по-добра ефективност на процеса по контрол, координиране и изпълнение на Програмата²²³.

В Методическите указания по Програмата не са включени конкретни изисквания относно вида и организацията на работата в общините, в т.ч по отношение на организацията на документооборота, архивирането и съхранението на документите. Липсата на указания или инструкции по отношение на документацията предполага различен подход и практика по отношение на създаването и съхраняването на документите в досиетата, които се предават на областния управител. Съществува неяснота дали това са документите, които се съставят в изпълнение на изискванията на ПМС № 18 от 2015 г. (приложения към Методическите указания) или е цялата документация, отнасяща се до всички процеси и етапи за изпълнението на проектите за обновяване. Предвид отговорността на кмета за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите, възлагане на обществените поръчки, сключване на договори и контрол за изпълнението им, в т.ч. по време на гаранционния срок, е необходимо документацията да се съхранява в общината.

Подобно заключение е направено и при извършената оценка на текущото изпълнение на Програмата, възложена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството през 2017 г.²²⁴

Капе 4

Наблюденията в хода на работата по настоящата оценка свидетелстват за това, че очевидно общините се опират на натрупания си опит в изпълнение на проекти, финансирани от ЕСИФ. По отношение на Програмата, в масовия случай следват логиката на организацията на съвместната работа между отделните дирекции, отдели и експерти в администрацията. Документите, като правило са налични, и при поискване биват предоставяни. Необходимо е, обаче, да се отбележи че обемът на съхраняваната информация варира и често отнема време и усилия от страна на двете страни (на проверяващите да

²²¹ Приложение № 2 Създаден ред и отговорности в Столична община, община Пловдив и община Плевен за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и за упражняване на мониторинг и контрол

²²² Приложение № 2

²²³ **Препоръка 3** При разработване и изпълнение на подобни програми, да се регламентира изискване за определяне на координатор по програмата на ниво община, който има и задължението да събира, обобщава и докладва информацията за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите на територията на общината, в т.ч. за жалбите и извършените проверки

²²⁴ Доклад от оценка на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, септември 2017 г.
<https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/10%20%D0%9E%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%9F%D0%95%D0%95%D0%9C%D0%96%D0%A1%20-%202017%D0%B303e05be9b0ea026c868f7ac22ec7b867.pdf>

изискват липсващи документи и на общинските служители да реагират адекватно по комплектуването и предоставянето в необходимия обем и вид)

Източник: Доклад от оценка на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, септември 2017 г.

В резултат на извършената оценка на текущото изпълнение е дадена препоръка да се допълнят методическите указания с инструкция за документооборота, архивиране и съхраняване на документацията във връзка с изпълнението на Програмата, като се предвиди създаване на отделни досиета, групирани по типа на съхраняваната документация – досие на документацията, свързана със създаване и регистриране на Сдружението на собствениците, кандидатстване и одобряване на заявлението за интерес и финансова помощ, договора с банката и откритата банкова сметка; досие с документацията за проведените обществени поръчки за избор на изпълнители; техническо и финансово досие. Досиетата е препоръчително да се поддържат на хартиен носител и в електронна форма²²⁵.

*Липсата на конкретни изисквания към общините по отношение на организацията на работата във връзка с изпълнението на Програмата, както и по отношение на събирането, обработването и поддържането на необходимата информация и документи става причина всяка община да създаде своя практика за документиране на отделните процеси и етапи, което води до риск по отношение на отчетността и проследимостта на изпълнението, особено за общини с недостатъчен административен капацитет и опит в изпълнение на проекти*²²⁶.

6.2. Областно ниво

На областните управители, в качеството на представители на държавната власт, също е възложено да упражняват контролни функции, сред които контрол за допустимост на обновяваните сгради и за спазване на референтните стойности по отделните видове дейности. Конкретните задължения на областните управители във връзка с осъществяване на наблюдение и контрол при изпълнението на проектите са свързани с извършване на проверки преди подписване на договора за целево финансиране, като проверката задължително се документира с Контролен лист за проверка на документи за сключване на договор за целево финансиране по национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради²²⁷. Областните управители имат и задължение да наблюдават процеса по обновяването на жилищните сгради на своята територия в изпълнение на договора за целево финансиране, включително участват в приемателните комисии за обектите, и подписват всички протоколи по време на строителството до тяхното окончателно приключване. Независимо че от последното извършено разплащане от страна на ББР по договора за целево финансиране е определен срок от седем дни за изготвяне и изпращане на копие на протокола по чл. 12 от договора за целево финансиране в МРРБ, множеството писма изпратени от МРРБ до общините и областните управители показва, че не е създадена достатъчно ефективна организация и координация с оглед своевременно и без забавяния да се даде извършват разплащанията с ББР, което води до нарастване на размера на дължимите лихви и оскъпяване на тези проекти²²⁸.

Съгласно изискванията на ПМС № 18 от 2015 г. досието с оригиналните документи за всяка обновена сграда се предава от кметовете на областния управител с приемно-предавателен протокол след въвеждането на сградата в експлоатация и подписването на протокола по чл. 12 от договора за целево финансиране.

²²⁵

<https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/10%20%D0%9E%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%9F%D0%95%D0%95%D0%9C%D0%96%D0%A1%20-%202017%20%D0%B303e05be9b0ea026c868f7ac22ec7b867.pdf>

²²⁶ Препоръка 4 С оглед уеднаквяване на практиката и създаване на отчетност и проследимост при разработване и изпълнение на подобни програми да се регламентират изисквания по отношение на организацията на работата в общините и областните администрации, както и по отношение на създаването, текущото съхранение и предаване на досиетата на проектите, като се осигури систематичност и пълнота на документите във всяко досие. Да се въведе изискване за поддържане на досиетата и в електронен вариант.

²²⁷ ПМС № 18 от 02.02.2015 г., Приложение № 13

²²⁸ Одитно доказателство № 5, Одитно доказателство № 6, Одитно доказателство № 7 и Одитно доказателство № 12

Във връзка с настоящия одит е направен преглед на 6 броя досиета на обновени сгради по програмата, в две областни администрации.²²⁹ Установено е, че липсва приемо-предавателен протокол между общината и областната администрация, в който да са посочени броят на класъорите, които оформят досието и опис на документите, съхранявани в него. Документите не са подредени по хронология и/или систематизирани по друг подходящ начин.²³⁰

В една от областните администрации в досиетата са приложени техническо и ценово предложение по ЗОП към договорите с външните изпълнители, които не са налични в досиетата на другата област. В някои досието са налични писма-искания от кмета до ББР за извършване на плащания, проформа фактури, фактури, платежни нареждания и др., които не се съдържат в други досиета.

Недостатъчно ефективната организация и координация между областните управители и някои общини за своевременно подписване и изпращане на МРРБ на протокола по чл. 12 от договора за целево финансиране води до нарастване размера на дължимите лихви и оскъпяване на тези проекти. Липсата на конкретни изисквания към създаването на досиетата за всяка сграда и документите, които трябва да съдържат, водят до различна практика по отношение на документооборота, архивирането и съхраняването на информацията за отделните етапи и процеси на изпълнението на Програмата. Създава се риск както за пълнотата и целостта на информацията, така и за ефективното осъществяване на контрол от страна на оправомощените органи и институции²³¹.

6.3. Национално ниво

Министерството на регионалното развитие и благоустройството, като координатор на Програмата и на процеса по предоставяне на безвъзмездната финансова помощ²³², който следва да оказва подкрепа на общините, има задължението да наблюдава процеса по изпълнение на Програмата. С ПМС № 18 от 2015 г. нормативно е осигурено наблюдение на изпълнението на програмата на най-високо национално равнище, като министърът на регионалното развитие и благоустройството следва да представя ежегодно до 31 март доклад пред Министерския съвет за напредъка по изпълнението на Програмата за предходната календарна година.

В МРРБ е създаден ред за контрол, мониторинг и наблюдение при изпълнение на националната програма с приетите през м. октомври 2015 г. Правила за осъществяване на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, с Вътрешните правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, от м. ноември 2015 г., с Вътрешните правила за определяне на реда, условията и сроковете за извършване на плащания към Българска банка за развитие във връзка с изпълнението на националната програма в МРРБ от м. януари 2017 г., с новия Устройствен правилник на МРРБ от м. август 2017 г. и с утвърдената от дирекция „Жилищна политика“ „Процедура за запитвания от общините за наличие на ресурс по поемане на задължения преди сключване на договор по НПЕЕМЖС“ от февруари 2017 г.²³³

За създаване на организация за изпълнение на нормативно заложените функции по наблюдение в приетите в края на м. ноември 2015 г. вътрешни правила за организация на

²²⁹ Областна администрация София град и Областна администрация Софийска област

²³⁰ Одитни доказателства № 5, № 6 и № 7

²³¹ **Препоръка 4** С оглед уеднаквяване на практиката и създаване на отчетност и проследимост при разработване и изпълнение на подобни програми да се регламентират изисквания по отношение на организацията на работата в общините и областните администрации, както и по отношение на създаването, текущото съхранение и предаване на досиетата на проектите, като се осигури систематичност и пълнота на документите във всяко досие. Да се въведе изискване за поддържане на досиетата и в електронен вариант.

²³² ПМС № 18 от 02.02.2015 г., чл. 3

²³³ Одитно доказателство № 8, т. 3

работата в дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ^{234,235} са определени отговорности за осъществяване текущ мониторинг за спазването на Методическите указания и всички правила²³⁶. Включено е и задължение за извършване на проверки за съответствието на сключените договори с публикуваните референтни стойности и регулярно изготвяне на справки за отчитане на напредъка по Програмата²³⁷.

Във вътрешните правила за организацията на работата в дирекцията е определен срок за подаване на необходимата информация от областните управители за попълване на регистъра за напредъка, без да са предприети действия срокът да бъде включен в ПМС № 18 от 2015 г., което създава риск за своевременното предоставяне на информацията и изисква допълнителни усилия от страна на служителите в дирекцията за да получат от общините и областните управители необходимата информация за попълване на регистъра. Това създава затруднения по отношение на пълния обхват и своевременността на осъществявания мониторинг и докладването.

С оглед осигуряване на възможност за ефективно наблюдение са предприети действия за изменение на Постановление № 18 на МС от 2015 г.²³⁸ и от януари 2017 г.²³⁹ за МРРБ е създадено нормативно задължение да се поддържа регистър на текущото техническо и финансово изпълнение на Програмата, чрез който да се наблюдава и разполагаемия финансов ресурс. След направените изменения и въведеното изискване за наблюдение на финансовото изпълнение на Програмата е ограничен рискът за сключване на договори за целево финансиране, за които не могат да се осигурят средства за финансиране в рамките на определените по Програмата. Включено е и задължение за регулярно подаване на информация към МФ и ББР без да е определена конкретна периодичност.

С изменението на постановлението е създадена нормативна възможност и задължение за МРРБ да извършва при необходимост проверки на място на извадков принцип на дейностите по сключените договори за целево финансиране между кмета на община, областния управител и Българска банка за развитие, като редът, по който да се осъществяват проверките следва да се определи от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Проверките е предвидено да са документални и/или на място, съгласно приетото ПМС № 29/26.01.2017 г.²⁴⁰ Допълнението е отразено в чл. 11 на вътрешните правила на дирекцията, утвърдени със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството от 25.01.2017 г.²⁴¹ В заповедта са определени изискванията за осъществяване на проверките, както и сроковете за изготвяне на доклад за резултатите. Предвидено е за всяка проверка да се изготвя предварителен доклад, който се изпраща на съответната община за отговор в 10 дневен срок, след което следва да се състави окончателен доклад, в който се дават предписания²⁴². Проследяване на изпълнението на предписанията не е предвидено с правилата, което създава риск за ефикасността и ефективността на извършените проверки.

Определено е задължение, в края на всеки месец доклад за извършените проверки през месеца да се представя до ресорния заместник-министър, като на база на констатациите от проверките да се издават указания към общините за отстраняване на

²³⁴ Одитно доказателство № 8, т. 3

²³⁵ Чл.3, т.2 от Вътрешни правила за организация на работата на ДЖП по НПЕЕМЖС от м. ноември 2015 г.

²³⁶ Чл.4 от Вътрешни правила за организация на работата на ДЖП по НПЕЕМЖС от м. ноември 2015 г.

²³⁷ Чл.11 и чл. 13 от Вътрешни правила за организация на работата на ДЖП по НПЕЕМЖС от м. ноември 2015 г.

²³⁸ Постановление № 29 на МС от 26.01.2017 г.

²³⁹ ПМС № 29 от 26.01.2017 г.

²⁴⁰ § 1 от ПМС № 29 от 26.01.2017 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на НПЕЕМЖС, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (обн., ДВ, бр. 10 от 2015 г.; попр., бр. 18 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 35 и 82 от 2015 г. и бр. 11 от 2016 г.) Обн., ДВ, бр. 12 от 3.02.2017 г., в сила от 3.02.2017 г.

²⁴¹ Одитно доказателство № 8, т. 3

²⁴² Одитно доказателство № 8, т. 3

слабости и оптимизиране на процеса по обновяване на сградите. Този ред не е спазван в работата на дирекцията.²⁴³

Съгласно т. 13 от заповедта за допълнение на вътрешните правила се предвижда отговорната дирекция да поддържа регистър на проверките, включващ основанието за проверката, направени констатации, извършени предписания и наложена финансова корекция към общината при необходимост. За спазване на въведеното изискване не са предприети действия от страна на ръководството на дирекцията и не е определен ред и задължения за неговото водене.

Утвърденият ред със заповедта на министъра относно проверките на място на извадков принцип или при сигнали и жалби не е спазван²⁴⁴ от отговорната дирекция. Не са изготвяни и представяни предварителни и окончателни доклади, както и ежесмесечни доклади до заместник-министъра за резултатите от извършените проверки, което създава риск за своевременните и информирани управленски решения във връзка с изпълнението на Програмата.

От дирекция „Жилищна политика“ е представена информация за получени сигнали и жалби от регистъра за кореспонденция по националната програма²⁴⁵, в който са отразявани различни запитвания във връзка с Програмата, в т.ч. и постъпилите сигнали за некачествено изпълнение на СМР²⁴⁶. От представените данни е видно, че за периода от 01.01.2016 г. до 30.11.2024 г. са постъпили 153 сигнала за некачествено изпълнение на СМР по Програмата при обновяване на жилищни сгради на територията 48 общини (Фигура 1), което представлява 8 на сто от всички договори за целево финансиране. При постъпване на сигнали и жалби, най-често те са изпращани по компетентност или на общинската администрация за извършване на необходимата проверка или на Дирекция национален строителен контрол.

Фигура 2

Във връзка с задължението за осъществяване на проверки за съответствие с заложените референтни стойности през октомври 2015 г. от министъра на регионалното развитие и благоустройството са утвърдени Правила за осъществяване на мониторинг на референтите стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради²⁴⁷. С правилата са

²⁴³ Одитно доказателство № 1

²⁴⁴ Одитно доказателство № 1, т. 9

²⁴⁵ Одитно доказателство № 1

²⁴⁶ Одитно доказателство № 1

²⁴⁷ Одитно доказателство № 1 – т. 9 и Одитно доказателство № 11

определи отговорностите за осъществяване на контрол и мониторинг от общината, областните управители и дирекция „Жилищна политика“. Утвърдени са и образец на контролен лист за извършен контрол на документацията за възлагане на обществени поръчки и за контрол на сключен договор с външен изпълнител, които се попълват от двама експерти на областната администрация и се подписват от областния управител. За резултатите от извършения контрол областният управител следва да се уведоми кмета на общината, директора на дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ и изпълнителния директор на ББР.²⁴⁸

6.4. Извършени проверки във връзка с изпълнението на националната програма

Във връзка с измененията и допълненията от януари 2017 г.²⁴⁹ на ПМС № 18 от 2015 г са допълнени Вътрешните правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради с изискването за извършване на проверки на извадков принцип или при получаване на сигнали и жалби²⁵⁰. Съгласно приетото допълнение проверките се извършват в общината или в областната администрация, като се изисква да се съставят констативни протоколи от тяхното извършване, съдържащи направените констатации, отправените препоръки, корективните действия и срокове за изпълнението им, предварителен и окончателен доклад. Определен е едномесечен срок, в който да се разработи ред и начин за възстановяване на разплатените от общините средства за недопустими по Програмата дейности, съгласуван с МФ и ББР.

За осъществяването на функциите свързани с координиране, контролиране и мониторинг върху изпълняваните програми/проекти за обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради²⁵¹ дирекция „Жилищна политика“ извършва следните проверки:

- документални проверки;
- проверки на място;
- ad-hoc проверки;
- проверки по сигнали

При констатиране нередности и/или нарушения от дирекция „Жилищна политика“ се предлага предприемането на мерки²⁵².

От дирекция „Жилищна политика“ са осъществени проверки за допустимостта на дейностите съгласно условията на Програмата за сгради със сключени договори за финансиране и в процес на изпълнение на СМР, индивидуални проверки на сгради съвместно с ДНСК, документални проверки в общинските и районни администрации и проверки по сигнали и жалби. Поради неизпълнение на изискването на чл. 11, ал. 4, т. 13 от вътрешните правила за поддържане на регистър на извършените проверки от дирекция „Жилищна политика“ липсва систематизирана информация за извършените проверки, включваща основаниято за проверката, направените констатации, извършени предписания и наложена финансова корекция към общината при необходимост.²⁵³

Във връзка с изпълнение на одита от МРРБ са представени данни за следните проверки:

6.4.1. През декември 2016 г. е докладвана извършена документална проверка, която е направена на извадков принцип на сгради, въведени в експлоатация и с подписани протоколи по чл. 12 от договора за целево финансиране за спазване на изискванията по отношение изпълнените дейности предвид предстоящо погашение на разплатените суми от

²⁴⁸ Одитно доказателство № 1 – т. 9 и Одитно доказателство № 11

²⁴⁹ ПМС № 29 от 2017 г.

²⁵⁰ чл. 11, ал. 4 на Вътрешните правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

²⁵¹ УП МРРБ чл. 39, т. 9

²⁵² Чл.36, т. 9 от УП на МРРБ от 2017 г.

²⁵³ Одитно доказателство № 1, т. 12

ББР. В резултат на проверката е установено, че от различни участници и на различни етапи са извършени дейности, които не са допустими за финансиране. В резултат на пораждащият се риск за големи забави и генериране на лихви, както и невъзможност за възстановяване на разплатени суми от ББР, поради неправомерност на една част от разходите, на 21.12.2016 г. са дадени допълнителни указания на кметовете на всички общини, всички областни управители, ББР и МФ относно за допустимите дейности.²⁵⁴

Със измененията и допълненията на Вътрешните правила за работа на отговорната дирекция е възложено в едномесечен срок да разработи ред и начин за възстановяване на разплатените от общините средства за недопустими дейности²⁵⁵, което не е изпълнено и такъв ред не е разработен и приет.

6.4.2. През февруари 2017 г. от министъра на регионалното развитие и благоустройството на дирекция „Жилищна политика“ е възложена документална проверка за допустимост на дейностите съгласно условията на Програмата при сгради със сключени договори и в процес на изпълнение на строително-монтажни работи. Проверката следва да обхване по две сгради на територията на 28-те административни области, но е извършена в 26, поради липса на сгради със започнати СМР в две области – Добрич и Русе. Констатирано е, че поради широкия и неконкретен обхват на една от групите допустими дейности, заложи в методическите указания – „обновяване на общите части на многофамилните жилищни сгради (покрив, фасада, стълбищна клетка и др.)“ е възможно да се извършват дейности, които може да бъдат нееднозначно тълкувани.²⁵⁶

6.4.3. Въз основа на проверката, на 28.03.2017 г. е внесен сигнал до Софийска градска прокуратура относно програмата и констатирани и финансирани дейности, недостатъчно обосновани като пряко свързани с постигането на търсения клас на енергопотребление, групирани в няколко видове дейности. Същевременно е посочено, че това се дължи на липсващи механизми за осъществяване на ефективен контрол. По сигнала е образувана прокурорска преписка и впоследствие Специализираната прокуратура отказва²⁵⁷ да образува досъдебно производство²⁵⁸. Мотивът е, че с ПМС № 18 от 2015 г. са одобрени методически указания за изпълнение на програмата, в които допустимите дейности не са разписани ясно и категорично, като е посочен широк и неконкретен обхват за изпълнение – „обновяване на общите части на многофамилните сгради (ремонт на покрив, фасади, освежаване на стълбищна клетка и др.)

Капе 5

Общият извод от направения преглед на изпълнените дейности е, че е налице съответствие на изпълнението на методическите указания относно допустимостта, доколкото от всички изпълнени дейности само 1 на сто могат да бъдат посочени като еднозначно недопустими.

Препоръки

Спецификата на дейностите от под-група 4.1. обуславя възприемането им (от Възложителите) като недопустими/допустими при обновяването на сградите, тъй като няма друг източник на финансиране на изпълнението на предписаните като неотложни или задължителни в техническия паспорт, но „с неопределена допустимост“ по Програмата дейности.

Добре би било да се прецизира обхвата на допустимост на дейностите по Програмата в указания, като категорично и еднозначно, освен допустимите, се посочат и недопустимите за финансиране дейности/групи от дейности.

Източник: Доклад от оценката на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, септември 2017 г.²⁵⁹

²⁵⁴ Одитно доказателство № 1, Одитно доказателство № 5, Одитно доказателство № 6 и Одитно доказателство № 7

²⁵⁵ Чл. 11, ал. 4, т. 12 от Вътрешните правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

²⁵⁶ Одитно доказателство № 1, т. 24

²⁵⁷ Одитно доказателство № 1, т. 12

²⁵⁸ Одитно доказателство № 1, т. 12

²⁵⁹ Приложение № 2 Анализ, текущи оценки и доклади във връзка с изпълнението на Програмата <https://www.mtrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/10%20%D0%9E%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%9F%D0%95%D0%95%D0%9C%D0%96%D0%A1%20-%202017%20%D0%B303e05be9b0ea026c868f7ac22ec7b867.pdf>

В началото на 2017 г. са предприети действия за извършване на проверка за спазването на изискванията за допустимост на дейностите. Пропускът в нормативната регламентация на допустимите дейности и недопустимите разходи води до извършване на дейности, които са недостатъчно обосновани.

6.4.4. Във връзка с постъпили сигнали и жалби в дирекция „Жилищна политика“, които информират за пропуски в процеса на обновяване, от министъра на регионалното развитие и благоустройството са предприети действия за информиране на ръководството на Дирекция национален и строителен контрол (ДНСК), като се иска извършване на проверка за некачествено изпълнение на СМР и проверка на сгради в процес на реализация с цел превантивен контрол в 42 населени места по приложени списъци²⁶⁰.

От проверените 70 строежа на 64, представляващо 91 на сто, не са констатирани нарушения на ЗУТ и подзаконовите актове по прилагането му. На 6 строежа са констатирани отклонения при извършване на СМР²⁶¹.

6.4.5. На 28.11.2017 г., след предприети действия от МРРБ за провеждане на изпитване на топлоизолационни продукти от експандиран полистирен, произвеждан от румънски производител (EPS 80 Grafitat Ignifugat клас „С“, EPS 100 Ignifugat клас „В“, EPS 120 Ignifugat клас „С“), за които от Центъра за изпитване на европейска сертификация – гр. Сара Загора се установява, че продуктите не отговарят на декларирания клас по реакция на огън. С писмо от МРРБ е изискано от кметовете на общини да декларират експлоатационните показатели на основния топлоизолационен продукт, полаган на фасадите на сгради с височина над 28 м, като за 31 сгради, на фасадите, на които е влаган подобен продукт, не са изпратени такива декларации. В тази връзка от министърът на регионалното развитие и благоустройството са предприети действия за информиране на ръководството на ДНСК за извършване на проверка на тези сгради по приложен списък, като се обърне внимание на топлоизолационния продукт²⁶².

В изпълнение на дадените нареждания от ДНСК е изпратена обобщена информация за резултатите от извършените проверки от регионалните дирекции на ДНСК, в съответствие с териториалната им компетентност. При извършените проверки не са установени отклонения и се счита, че вложените продукти отговарят на нормативните изисквания за минимален клас, като е посочено че полагането на хидроизолация ще е обект на нова задълбочена проверка, независимо от категорията на сградите.²⁶³

В изпълнение на нареждането на началника на ДНСК от 02.02.2018 г.²⁶⁴ от шестте РДНСК са проверени 180 сгради на територията на страната, от които две са без издадени строителни книжа и не са започнати. Проверките са извършени на място и по документи. Дадени са 3 броя нареждания за отстраняване на установени дефекти. В резултат на проверките са дадени нареждания за предприемане на законови действия относно започнато строителство без необходимите строителни книжа, както и за упражняване на постоянен контрол от районните структури на ДНСК по предприемане на необходимите мерки по допуснатите дефекти и нарушения свързани с некачествено изпълнени СМР по полагане на хидроизолациите на покривите на сградите.²⁶⁵

Обобщено, по данни на МРРБ²⁶⁶ при сключени 2 022 договора за целево финансиране в хода на изпълнение на Програмата, от ДНСК чрез регионалните си дирекции и отдели са извършени 2 076 текущи проверки, като отклонения са установени само в 23 констативни протокола, което представлява 1 на сто от всички извършени проверки.

6.4.6. След регистриране на закъснения при представянето на протоколите по чл. 12 от договора за целево финансиране, през март 2019 г. от служители на дирекция „Жилищна политика“ са предприети действия за извършване на проверки на място в 18 общини на 241

²⁶⁰ Одитно доказателство № 1, т. 12.

²⁶¹ Одитно доказателство № 1, т. 12

²⁶² Одитно доказателство № 1, т. 12 и Одитно доказателство № 11, т. 1

²⁶³ Одитно доказателство № 1, т. 12 и Одитно доказателство № 11, т. 1

²⁶⁴ Одитно доказателство № 1, т. 12 и Одитно доказателство № 11, т. 1

²⁶⁵ Одитно доказателство № 1, т. 12 и Одитно доказателство № 11, т. 1

²⁶⁶ Одитно доказателство № 1, т.12 и Одитно доказателство № 11, т.1

жилищни сгради и в 14 района на Столична община на 25 жилищни сгради²⁶⁷. Проверена е документацията свързана с изпълнението на договорите с външни изпълнители по отношение на степента на завършеност на жилищните сгради и основанията за изготвяне на протокол по чл. 12²⁶⁸.

Установени са забавяния във връзка с подписване на анекси, издаване на фактури, на протоколите по чл. 12 от договора в областната администрация, върнати от ББР неизрядни документи, оспорване от областния управител на издадените удостоверения за въвеждане в експлоатация и др.²⁶⁹

6.5. Докладване на изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

6.5.1. Министърът на регионалното развитие и благоустройството ежегодно до 31 март следва да докладва пред Министерския съвет за напредъка по изпълнението на Програмата за предходната календарна година²⁷⁰. С Решението на 43-тото НС за подкрепа на реализацията на Програмата²⁷¹ от 20.02.2015 г. се определя ежегодно до 30 април докладът за напредъка по изпълнението на програмата, включително по отношение на източниците на финансиране и размера на усвоените средства, да се предоставя от Министерския съвет на Народното събрание.

В ПМС № 18 от 2015 г. не са определени минимални изисквания по отношение на структурата и съдържанието на изготвяните доклади. Вътрешните правила за организацията на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради също не съдържат утвърден ред и процедура за тяхното изготвяне, както и изисквания по отношение на структурата, съдържанието и източниците на информация.

Докладите за напредъка по програмата се разработват в оперативен порядък от служители на дирекцията, като се използва информацията от поддържаните в дирекцията регистри. Докладите преминават процедура на съгласуване от ръководителите в дирекцията и вътрешно ведомствено съгласуване в рамките на МРРБ, както и съгласуване по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация, преди внасянето им за одобряване от Министерския съвет²⁷².

За периода от 2015 г. до 2023 г. включително, изискването за изготвяне и представяне на доклад за напредъка по изпълнението на програмата пред МС е изпълнявано ежегодно (Таблица № 8), като са допуснати някои незначителни отклонения от определения срок.

Таблица № 8		
Години	Дата на представяне за съгласуване в Министерския съвет	Дата на одобряване от Министерския съвет
2015	не са представени данни от МРРБ	Протокол № 13/30.03.2016 г.
2016	03-04-132/03.04.2017 г.	не са представени данни от МРРБ
2017	03-07-51/28.03.2018 г.	Протокол № 14/04.04.2018 г.
2018	03-07-51/23.05.2019 г.	Протокол № 22/29.05.2019 г.
2019	03-07-62/30.04.2020 г.	Протокол № 28/07.05.2020 г.
2020	03-04-156/21.04.2021 г.	не са представени данни от МРРБ
2021	03-07-35/11.04.2022 г.	Протокол ²⁷³ № 17/21.04.2022 г.
2022	03-07-53/28.04.2023 г.	Протокол № 20/03.05.2023 г.
2023	03-04-138/08.05.2023 г.	Протокол № 30/17.07.2024 г.

²⁶⁷ Одитно доказателство № 1, т. 12

²⁶⁸ Одитно доказателство № 1

²⁶⁹ Одитно доказателство № 1, т. 12 и Одитно доказателство № 11, т. 1

²⁷⁰ чл. 9 от ПМС № 18 на МС от 2.02.2015 г. Обн., ДВ, бр. 10 от 6.02.2015 г.

²⁷¹ <https://www.parliament.bg/bg/desision/ID/15242>

²⁷² Одитно доказателство № 1, т. 2 и Одитно доказателство № 8

²⁷³ <https://pris.government.bg/document/34c333a09c83dca340771dbe7ce5a78a>

Докладът за напредъка през 2020 г. е изготвен и представен за съгласуване пред Министерския съвет, но липсва информация за неговото одобряване и същия не е публикуван. Годишните доклади за напредъка през 2015 г. до 2019 г. включително са публикувани на страницата на МРРБ. На портала за Обществени консултации са публикувани годишните доклади за напредъка, заедно с извлечение от протоколите на МС за одобряването им, съответно за всяко от годините от 2017 г. до 2023 г. включително, с изключение на 2020 г.²⁷⁴

Решението на 43-тото НС за предоставяне на доклада за напредъка до 30.04.2016 г. е изпълнено, а поради липса на решение от следващото НС, докладите за напредъка не са представяни през следващите години в НС.

Ежегодните доклади за напредъка съдържат информация за целите на програмата, териториалния обхват, финансовия ресурс и участниците, очакваните резултати и ефекти. През първите години от изпълнението на Програмата докладите са по-подробни и пълни, като се проследяват и постигнатите междинни резултати от всички основни участници. Налична е и информация за физическия, финансов и икономическия напредък, отчитат се постигнатите икономически резултати, както и за предприетите действия, в т.ч. нормативни изменения, във връзка с възникналите затруднения в процеса на изпълнение на Програмата. Като основен източник на данни за количествените показатели за напредъка е посочена базата данни на МРРБ и регистрите на ББР. В частта „Контрол на изпълнението“ се отчита информация и за подадени сигнали, жалби и извършените проверки на място²⁷⁵. Поради липса на изисквания по отношение на докладите за напредъка, структурата, съдържанието и представената информация в годишните доклади се различава, което затруднява проследяването.

С годишните доклади за напредъка се осигурява информация относно изпълнените дейности и за възникнали проблеми в хода на изпълнението на Програмата и възможностите за предприемане на своевременни действия и мерки за преодоляването на проблемите и затрудненията при изпълнението Програмата²⁷⁶.

В първия годишен Доклад за напредъка през 2015 г., одобрен от МС и представен в Народното събрание, се отчита успешен старт на изпълнението на Програмата, потвърден от страна на банките-кредитори, заявили интерес към нейното финансиране, както и голям обществен интерес от страна на общините, гражданите, от малкия и среден бизнес. Докладът проследява детайлно напредъка по изпълнението на Програмата през първата година и възникналите затруднения, за някои от които са предприети действия през текущата година²⁷⁷.

В годишния доклад за 2016 г. в резултат на анализ на цялостното състояние на Програмата са констатирани липса на споразумение относно реда, сроковете и условията за плащане между МРРБ и ББР, необезпеченост с финансов ресурс за всички сгради, липса на предвидени по Програмата контролни механизми, водещи до риск от финансиране на недопустими дейности, липса на контрол върху качеството на изпълняваните СМР, съчетан с ненамаляване на нивото на референтните стойности, за преодоляването на които са предложени мерки, свързани със засилване на контрола и повишаване на връзката между „плащане за точно определена свършена работа“, мерки за контрол на качеството на изпълнение на СМР в гаранционния срок и мерки за засилване на функцията „добър стопанин“²⁷⁸.

²⁷⁴ [file:///D:/Users/UserSP/Downloads/%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%B7%D0%B0%202022\(1\)-4.pdf](file:///D:/Users/UserSP/Downloads/%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%B7%D0%B0%202022(1)-4.pdf)

²⁷⁵ <https://www.mrrb.bg/bg/search/?query=%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4+%D0%B7%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%8A%D0%BA%D0%B0>

²⁷⁶ Приложение № 2 Анализи, текущи оценки и доклади във връзка с изпълнението на Програмата

²⁷⁷ <https://www.mrrb.bg/bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energiina-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2015-godina-83542/>

²⁷⁸ <https://www.mrrb.bg/bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energiina-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2016-godina/>

В годишните доклади след 2017 г. констатираните проблеми и затруднения са във връзка с получаването и обработката на информацията за напредъка, получавана от общите и обобщената месечна информация за общия напредък по изпълнение на Програмата, поради недостатъчната численост на служителите на общинските администрации, ангажирани с дейностите по Програмата²⁷⁹. В доклада за напредъка за 2019 г. за първи път, както и в следващите годишни доклади, се констатира забавяне при изпращането от общинските администрации в МРРБ на протоколите за приключване на изпълнението на проекта по чл. 12 от договорите за целево финансиране, което води до забава при възстановяването на средствата на ББР и нарастване размера на лихвите²⁸⁰.

За целия период на изпълнение на Програмата е спазено нормативното изискване за изготвяне и представяне на МС на ежегоден доклад за напредъка от 2015 г. до 2023 г. вкл. и е осигурена публичност на годишните доклади с изключение на доклада за напредъка за 2020 г., който е представен на МС, но липсва информация за неговото одобрение.

6.5.2. Освен ежегодни доклади за годишния напредък в хода на изпълнение на Програмата са възлагани и са изготвяни и други анализи, оценки и доклади за текущото изпълнение.

През май 2016 г. е публикувано проучване на Европейския институт за енергийните характеристики на сградите (EPIE), финансирано от Европейската фондация за климата и съгласувано с българското правителство на тема Ускоряване на обновяването на сградния фонд в България, Настояще и бъдеще на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради. Анализът надхвърля обхвата на действащата Програма, като оценките и изводите могат да послужат и за изготвяне на дългосрочна стратегия за обновяване на целия жилищен сграден фонд. Проучването е осъществено от международен екип от български и чуждестранни организации. Направена е оценка на структурата на сградния фонд и спецификата на групите жилищни сгради, анализ на възможностите за еволюция на програмата и е предложена пътна карта за дългосрочно обновяване на жилищните сгради, която е препоръчано да се ситира в рамките дългосрочна стратегия за обновяване на сградните фондове, която да съдържа средносрочни до 2030 и - дългосрочни до 2050 г. цели, която да включва ясни и измерими социални, енергийни, екологични и икономически цели²⁸¹.

Проект на Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. е разработен и качен за обществено обсъждане на Портала за обществени консултации на 10.7.2020 г.²⁸² Проектът е разработен от Министерството на енергетиката, съвместно с Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Агенцията за устойчиво енергийно развитие, Фонд мениджърът на финансови инструменти в България, с подкрепата на Европейската банка за възстановяване и развитие. Стратегията съдържа преглед на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради въз основа на статистически извадки. Определени са разходно ефективни подходи за обновяване, съобразени с вида сгради и климатичната зона. Разработена е пътна карта с индикатори за измерване на постигнатите резултати за следните периоди: 2021-2030 г., 2031-2040 г. и 2041-2050 г., които отразяват етапни целеви стойности на процеса на обновяване на сградния фонд на България. Формулирани са политики и мерки за насърчаване на икономически ефективно подобряване на енергийните характеристики на сградите, определени са стратегическите цели и приоритети, предвидени са индикаторите за измерване на постигнатите резултати за периода 2021-2030 г. Направена е оценка на необходимото финансиране за постигане на целите на проекта на стратегия и са разгледани възможностите за използване на публично

²⁷⁹ <https://www.mrrb.bg/bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energijna-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2017-godina/> и <https://www.mrrb.bg/bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energijna-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2018-godina-i-prilojenie-kum-doklada/>

²⁸⁰ <https://www.mrrb.bg/bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energijna-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2019-godina-i-prilojenie-kum-doklada/>

²⁸¹ https://www.eneffect.bg/images/upload/Novini/Accelerating-the-renovation-of-the-Bulgarian-building-stock_BG.pdf

²⁸² <https://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5315>

финансиране за привличане на допълнителни инвестиции от частния сектор. След приключване на срока за общественото обсъждане на 27.01.2021 г. Министерският съвет приема стратегията²⁸³.

Още през 2016 г. са предприети действия за формулиране на политики и разработване на дългосрочна стратегия за обновяване на националния сграден фонд до 2050 г. и насърчаване на подобряването на енергийните му характеристики чрез прилагане на разходно ефективни подходи, съобразени с вида на сградите и климатичната зона. Заедно с приетата през януари 2021 г. дългосрочна стратегия и разработена и приета пътна карта за три деветгодишни периода на реализация (2021-2030 г., 2031-2040 г. и 2041-2050 г.), като са определени индикатори за измерване на постигнатите резултати.

6.5.3. В изпълнение на Решение на Народното събрание от 09.06.2017 г.²⁸⁴, в хода на изпълнение на Програмата, от министърът на регионалното развитие и благоустройството е подготвена информация, публикувана на страницата на МРРБ²⁸⁵ относно причините за промяна на критериите за допустимите за финансиране на многофамилни жилищни сгради и за изпълнените цели на Програмата и ефекта от спестените разходи за енергия, както и информация за актуалното състояние на изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, изразходваните финансови средства и стойността на сключените до 15 юли 2017 г.²⁸⁶

Министърът на регионалното развитие и благоустройството информира председателя на Народното събрание, че тристранни договори за целево финансиране между Българска банка за развитие, областна администрация и сдружение на собствениците, представлявано от кмета на общината са сключени за обновяването на 2022 сгради, находящи се на територията на цялата страна и до края на 2017 г. Българска банка за развитие ще разплати към външни изпълнители допълнителни около 400 млн. лева, с което общия размер на платените средства по Програмата ще надхвърли 1,2 млрд. лева. Информацията в изпълнение на Решението на Народното събрание е публикувана на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството²⁸⁷

В изпълнение на т. 3 от същото Решение на Народното събрание²⁸⁸, с която се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството да внесе в срок до 15.09.2017 г. предложение за бъдещата визия за Програмата са предприети действия за възлагане на външен международен експертен екип да извърши анализ и оценка на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради от двугодишното изпълнение на Програмата (2015 - 2017 г.). Целта на анализа е оптимизиране на Програмата и подобряване на нейната ефективност и ефикасности очертаване на бъдещите намерения за разработване на устойчив дългосрочен модел за финансиране на обновяване на многофамилни жилищни сгради. Оценката е изготвена на базата на проверка на 107 сгради, 23,2 на сто от вече изпълнените и въведени в експлоатация обекти – 462 (към 10.07.2017 г.), представляващи статистическа извадка, с надеждна степен на представителност за извършеното до този момент по Програмата²⁸⁹.

Анализът включва технически аспект, в т.ч. целесъобразност на допустимите дейности в изпълнявания обхват, сравнителен анализ на равнищата на референтните цени и качество на изпълнението, както и оценка на организацията на процеса. Извършени са три контролни одита, като е оценено и постигнатото съответствие с изискванията за енергийна ефективност. Като част от оценката е и извършено и анкетно проучване на удовлетвореността на бенефициентите от участието в Програмата (294 анкети, като са

²⁸³ <https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1622>

²⁸⁴ <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=115242>

²⁸⁵ <https://www.mrrb.bg/bg/informaciya-za-izpulnenie-na-nacionalnata-programa-za-energijsna-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/>

²⁸⁶ <https://www.mrrb.bg/bg/informaciya-za-izpulnenie-na-nacionalnata-programa-za-energijsna-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/>

²⁸⁷ <https://www.mrrb.bg/bg/informaciya-za-izpulnenie-na-nacionalnata-programa-za-energijsna-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi/>

²⁸⁸ <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=115242>

²⁸⁹

<https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/10%20%D0%9E%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%9F%D0%95%D0%95%D0%9C%D0%96%D0%A1%20-%202017%20%D0%B303e05be9b0ea026c868f7ac22ec7b867.pdf>

обхванати 106 сгради) и ангажименти на собствениците в контекста на устойчивостта на Програмата.

Карте 6

Изследването регистрира висока степен на удовлетвореност сред крайните потребители от участието им в Програмата. Над 80 на сто от анкетираните заявяват, че сметките им за отопление са намалели, спрямо тези за предходния отоплителен сезон. Други 10 на сто от анкетираните заявяват, че няма намаление, но във жилището се поддържа по-висока температура на обитаване. Съвсем закономерно, налице са и недоволни от участието си в Програмата. Техният дял, заедно с тези с ниска степен на удовлетвореност представлява 6,8 на сто.

Източник: Доклад от оценката на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, септември 2017 г.²⁹⁰

В доклада са разгледани проблеми по отношение на прецизиране изискванията и отговорностите на участниците, подобряване на взаимовръзки и комуникация, повишаване отговорността на собствениците и са предложени подобрения по отношение оптимизиране на контролните механизми.

Окончателната оценка от извършения анализ на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е положителна. В доклада са направени препоръки, предложения за подобрения, промени в методическите указания и др. по отношение на слабости и пропуски в организацията, мониторинга и контролните механизми в МРРБ и общините при изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради²⁹¹.

Докладът е публикуван на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството²⁹², с което се осигурява на участниците, заинтересованите страни и общественото достъп до актуална и надеждна информация за извършената оценка и изпълнението на Програмата.

Извършеният анализ на текущото изпълнение на Програмата (2015-2017 г.) дава положителна оценка за нейното изпълнение. Над 80 на сто от анкетираните крайни потребители изразяват висока степен на удовлетвореност и само 6,8 на сто ниска степен на удовлетвореност.

6.5.4. Като държавен орган, отговорен за изпълнение на политиката в областта на енергийната ефективност, министърът на регионалното развитие и благоустройството е задължен да представя ежегодно на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие отчет за постигнатата енергийна ефективност от изпълнението на мерките и дейностите от Националната програма²⁹³. От министъра на регионалното развитие и благоустройството е отчетено, че от всички програми за енергийна ефективност в България, Националната програма е единствената алтернативна мярка по схемата за задължения за енергийни спестявания, която допринася за постигането на общата кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г.²⁹⁴.

Министърът на регионалното развитие и благоустройството, представя информация на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (Агенцията) през януари 2019 г.²⁹⁵ и през януари 2020 г. Представената информация съдържа данни

²⁹⁰

<https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/10%20%D0%9E%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%9F%D0%95%D0%95%D0%9C%D0%96%D0%A1%20-%202017%20%D0%B303e05be9b0ea026c868f7ac22ec7b867.pdf>

²⁹¹ Приложение № 2 Анализи, текущи оценки и доклади във връзка с изпълнението на Програмата

²⁹²

<https://www.mrrb.bg/static/media/ups/articles/attachments/10%20%D0%9E%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%9F%D0%95%D0%95%D0%9C%D0%96%D0%A1%20-%202017%20%D0%B303e05be9b0ea026c868f7ac22ec7b867.pdf>

²⁹³ Чл. 12, ал. 5 от Закона за енергийна ефективност, Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г., изм. и доп., бр. 105 от 30.12.2016 г., доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 27 от 27.03.2018 г., изм. и доп., бр. 38 от 8.05.2018 г., в сила от 8.05.2018 г., изм., бр. 83 от 9.10.2018 г., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. и доп., бр. 21 от 12.03.2021 г., в сила от 12.03.2021 г., доп., бр. 86 от 13.10.2023 г., в сила от 13.10.2023 г., изм., бр. 41 от 10.05.2024 г., в сила от 10.05.2024 г.

²⁹⁴ по чл. 14 от Закона за енергийната ефективност

²⁹⁵ Одитно доказателство № 3, т. 23

съответно за периода от 02.02.2015 г. до 31.12.2018 г. и към 31.12.2019 г. Отчетеното изпълнение на дейности по Програмата е 98,9 на сто, което представлява 1 999 сгради със започнати дейности от всички 2022 сгради със сключени договори за целево финансиране²⁹⁶.

Отчетена е очакваната икономия на енергия в размер на 845 700 MWh/годишно от обновените жилищни 1 820 сгради и по показател „Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове (за всички 2022 сгради), ktCO₂/годишно“ - в размер на 280 ktCO₂/годишно (таблица № 9).

Таблица № 9	
Обобщени данни за изпълнението на НПЕЕМЖС	
Сключени договори за финансиране между община, областен управител и ББР, бр.	2 022
Очаквана икономия на енергия от обновените жилищни сгради (за всички 2022 сгради), MWh/годишно	958 358
Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове (за всички 2022 сгради), ktCO ₂ /годишно	317

Функциите по наблюдение, контрол и докладване са нормативно определени и се осъществяват на общинско, областно и национално ниво. Определени са правомощията и задълженията на отговорните органи. Осигурено е разделяне на отговорностите, контролни дейности и дейности за мониторинг и наблюдение, съобразени с ролята на участниците. В хода на изпълнението на Програмата и в резултат на натрупания опит са предприети действия за допълване на нормативно създадената рамка за наблюдение и контрол с нови правомощия и с указания, издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството, чрез които да се осигурява информация за техническото и финансово изпълнение и за възникващи проблеми, които трябва да бъдат адресирани. Предприети са действия и за допълнително регламентиране на отговорностите във връзка с мониторинга и наблюдението чрез утвърждаване на вътрешен ред и правила за тяхното осъществяване, с цел ежесмесечно събиране на данни и информация от областните управители, при условие, че кметовете на общините са отговорни за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите. Разпорежданията на министъра на регионалното развитие и благоустройството за създаване и поддържане на регистър на проверките не са спазвани от служителите на дирекция „Жилищна политика“, което може да създава рискове за своевременно идентифициране на възникващи проблеми и предприемане управленски действия за тяхното преодоляване.

Формулирани са политики и е приета дългосрочна стратегия за обновяване на националния сграден фонд до 2050 г. и насърчаване на подобряването на енергийните му характеристики.

II. Резултати и ефекти от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е най-мощната за страната, създадена като мярка за подобряване на енергийната ефективност на съществуващите жилищни сгради чрез финансиране на проекти за саниране и модернизация.

Очакваните преки резултати и ефекти се изразяват в постигане на

²⁹⁶ Доклад за напредъка по изпълнение на „Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради“ през 2019 г. (стр. 5) и <https://www.mtrb.bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energiina-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2019-godina-i-prilojenie-kum-doklada/>

- по-високо ниво на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради и намаляване на разходите за енергия, с цел да се постигне най-ниско изискуемия клас „С“ на енергопотреблението за жилищните сгради;
- подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на сградите;
- осигуряване на условия на жизнена среда в съответствие с критериите за устойчиво развитие
- подобряване на качеството на околната среда, в резултат от намалените парникови газове и смекчаване на въздействието върху климата;
- управленски ефект - натрупване на опит и познания в организацията и управлението на подобни програми в общинските, областните и държавната администрация социален ефект – повишаване на интереса към повишаване на енергийната ефективност на сградите и начините за това, подобряване на жизнената среда и условията на живот.

Прегледът на финансово и физическо изпълнение на Програмата показва:

1. Програмата се реализира в продължение на повече от 9 години с осигурен финансов ресурс от 2 млрд. лв. и обхваща територията на всички 28 области на цялата страна, като включва 153 населени места в 143 общини.

2. По Програмата са сключени 2 022 броя договора за целево финансиране, в т.ч. 1 725 договора - през 2015 г. , 296 договора - през 2016 г. и 1 договор - през 2017 г. Общо поетият ангажимент към 30.09.2024 г. по сключените договори възлиза на 1 957 028 957,54 лв.²⁹⁷. Общо обновената площ в жилищните сгради към 30.09.2024 г. е 11 313 734, 25 кв. м., а броят на жителите, обитаващи обновените сгради е над 280 000²⁹⁸.

3. Към 30.09.2024 г. по Програмата е усвоен 99 на сто от общия финансов ресурс в размер на 1 972 818 123,97 лв., от които главница 1 947 848 003,36 или 97,4 на сто от общият финансов ресурс по Програмата и платена лихва в размер на 24 970 120,61 лв. върху договорения финансов ресурс, което представлява 1,28 на сто от размера на главницата. Неусвоената наличност е размер на 27 181 876 лв.²⁹⁹

Фигура 3

4. По данни на ББР, подадените искания за сключване на договори за целево финансиране са 5 333 броя³⁰⁰, а по данни на МРРБ подадените искания са 5 723³⁰¹. Причината за несъответствието в данните произтича от проблемите, свързани с пропуските

²⁹⁷ Одитно доказателство № 14

²⁹⁸ Доклад от оценка на текущото изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни сгради 2023 г.

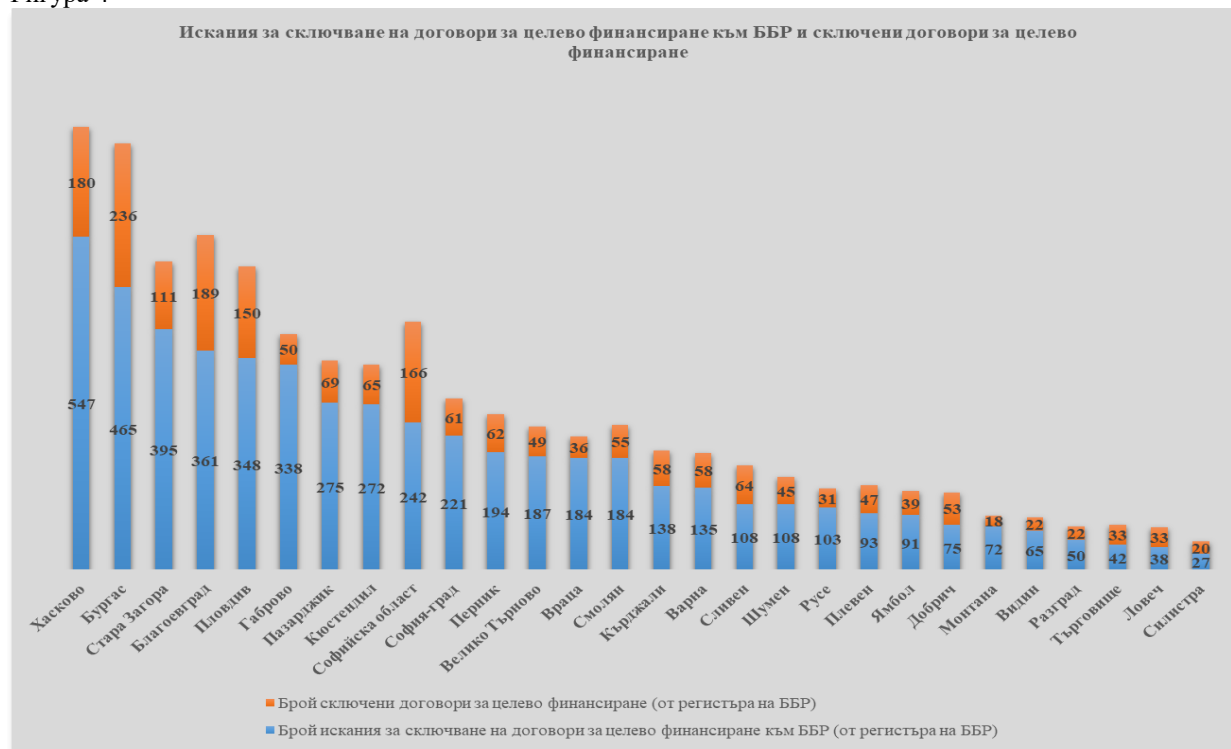
²⁹⁹ Одитно доказателство № 12 и Одитно доказателство № 14

³⁰⁰ <https://bbr.bg/bg/registri/registr-na-zayavenite-iskaniya-za-finansirane/?page=536>

³⁰¹ <https://www.mrrb.bg/bg/aktualizirana-informaciya-za-napreduka-po-nacionalnata-programa-za-energiina-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-kum-31-12-2019g/>

в регламентирането на обмена на информация между участниците в процеса и липсата на интегрирана информационна система. По данните на ББР, от всички заявени искания за финансиране са удовлетворени само 38 на сто и са сключени 2 022 броя договора за целево финансиране между ББР, общината и областния управител, което показва големия интерес към Програмата. С най-голям интерес и активност са областите Хасково, Бургас, Благоевград, Пловдив и Стара Загора.

Фигура 4

5. До 30.09.2024 г. дейности по обновяване са извършени за 1 978 сгради на обща стойност 1 972 818 123,97 лв., разплатени с ББР, от които главница в размер на 1 947 848 003,36 лв. и лихва 24 970 120,61 лв.

Броят на сградите с приключени и частично изплатени ангажименти по сключени договори за финансиране е 1 969. Въведените в експлоатация сгради, обновени към същата дата е 1 958, които обхващат над 131 700 жилища на стойност 1 971 105 318,56 лв., в т.ч. главница 1 946 341 724,63 лв. и лихва 24 763 593,93 лв. За 10 сгради не е извършено пълно разплащане с ББР, поради наличие на все още неразплатени дейности и липсата на представен протокол по чл. 12 от договора за целево финансиране и за 1 -поради липса на извършени дейности. За тези сгради към 30.09.2024 г. сумата на поетият ангажимент възлиза на 11 658 071,05 лв., от които главницата е 10 687 232,91 лв. и на лихвата 970 838,14 лв.

6. За 52 сгради, за които има сключени договори за целево финансиране, но липсва финансов ресурс, от МРРБ са предприети действия за стартиране на друга процедура³⁰² и през 2024 г. са сключени споразумения за трансфер в полза на общините, на територията на които сградите се намират, в размер на 91 434 069,25 лв. От тях за 4 сгради не са сключени споразумения поради наличие на конструктивни проблеми.³⁰³

7. Общата сума на начислените неустойки по сключените договори с външни изпълнители за целия период на изпълнение на Програмата е в размер на 821 657,51 лв., като най-големи са неустойките начислени по договори за обновяване в градовете в Плевен и Стара Загора³⁰⁴.

³⁰² Одитно доказателство № 11

³⁰³ Одитно доказателство № 10

³⁰⁴ Одитно доказателство № 12

Фигура 5

8. Икономическите ефекти от изпълнението на Програмата са свързани с нарастване на икономическата активност на бизнеса, ангажиран в изпълнението на Програмата (проектанти, строителен бранш, фирми за технически и енергийни обследвания, производители на строителни материали и др.), нарастване на заетостта и разполагаемите средства на домакинствата в резултат на намаляване на разходите за енергия за отопление и охлаждане, увеличаване на потреблението, данъчни ефекти, което рефлектира върху държавния бюджет и ефекти за социалното и здравно осигуряване.

Общият поет ангажимент за плащане от ББР за изпълнение на дейности по фаза 1 и фаза 2 по сключени анекси към договорите за целево финансиране към 30.09.2024 г. възлиза на 1 079 875 408,41 лв.

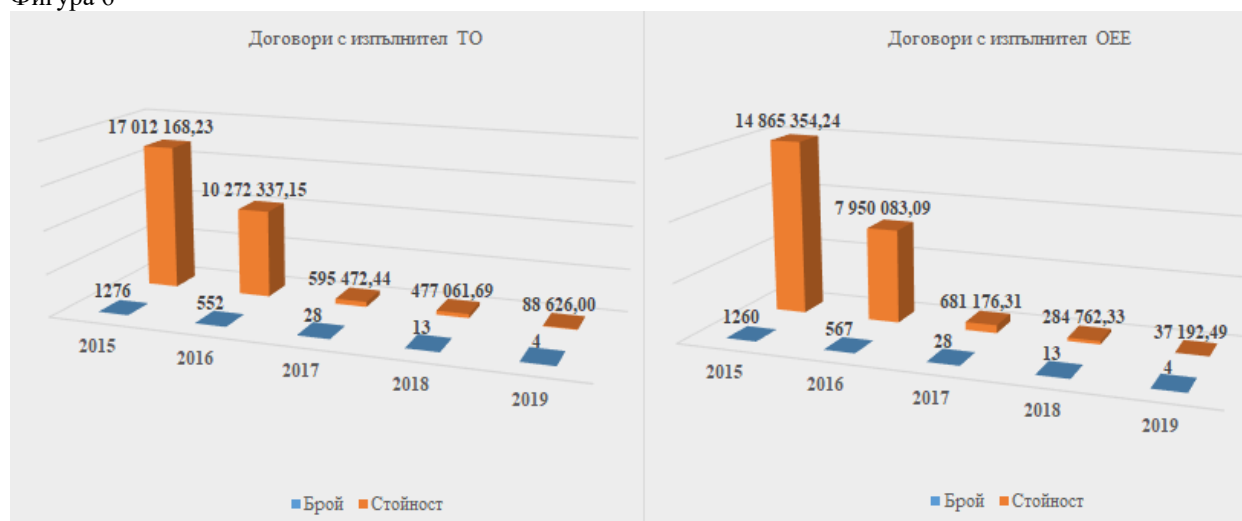
По данни от регистъра на МРРБ общо ангажираните търговски дружества и физически лица за изпълнение на дейности по Програмата са близо 1 800 броя различни външни изпълнители, с които са сключени договори по фаза 1 – техническо и енергийно обследване, на стойност 52 264 233,97 лв. и по фаза 2 (проектиране, СМР, оценка на съответствието на инвестиционния проект, строителен надзор и инвеститорски контрол) на стойност - 1 927 540 978,14 лв.

Таблица № 10			
Външни изпълнители на дейности по фази на изпълнение			
Външни изпълнители (ВИ)	Брой ВИ	Стойност на договорите с вкл. ДДС	Относителен дял стойността на дейността
Техническо обследване	190	28 445 665,51	1,44
Оценка на енергийната ефективност	188	23 818 568,46	1,2
Всичко фаза 1	232	52 264 233,97	-
Проектиране	1 031	89 961 973,34	4,6
Строително-монтажни работи	1 063	1 797 594 405	90,8
Строителен надзор	302	20 428 258,9	1,03
Оценка на съответствието на инвестиционния проект	263	5 916 736,67	0,23
Инвеститорски контрол	264	13 639 604,23	0,7
Всичко фаза 2	1 513	1 927 540 978,14	-
Общо:	1 745	1 979 805 212,11*	100

*Данните са от Регистъра за общия напредък, който МРРБ поддържа. Установява се несъответствие в размер на 70 196,3 лв. между данните за поетия ангажимент, получени от ББР ³⁰⁵и поддържания от МРРБ регистър, поради проблемите, свързани с пропуските в регламентирането на обмена на информация между участниците в процеса и липсата на интегрирана информационна система

Основният брой договори с външни изпълнители на дейности по фаза 1 - техническо и енергийно обследване, са сключени през 2015 г. и 2016 г. Договорената стойност по фаза 1 през двете години представлява 96 на сто от общата стойност на договорите за техническо и енергийно обследване.

Фигура 6

По фаза 2 основният брой договори с външни изпълнители са сключени през 2016 г. и 2017 г. – над 80 на сто от стойността на договорите по фаза 2.

Размерът на разплатените суми към външни изпълнители от ББР ЕАД (главница) към 31.12.2024 г. е 1 957 756 927,16 лв.³⁰⁶

9. Изпълнението на Програмата има ефект и върху държавния бюджет, като стойността на начисленото ДДС за периода от 02.02.2015 г. до 30.09.2024 г. е в размер на 395 763 624,80 лв.³⁰⁷

10. Подобрената енергийна ефективност, в резултат от изпълнението на Програмата води до значителни подобрения в енергийната ефективност на обновените жилищни сгради. Санираните сгради имат намаление на енергийните разходи, което намалява сметките им за отопление и електроенергия, което е резултата от подобрената топлоизолация. По данните от докладите за напредъка по години очакваната икономия на енергия на обновените жилищни сгради по Програмата възлиза на 943 208,01 MWh/годишно.³⁰⁸ През 2015 г. са напълно завършени пет сгради, но не са представени данни в доклада за същата година.

Таблица № 11										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Общо
Очаквана икономия на енергия на обновените жилищни сгради годишно (MWh/годишно)	няма данни	88 152,66	415 074,35	264 700	10 0674	53 700	8400	6268	6239	943 208,01

Средно, санираните сгради показват намаление на енергийното потребление между 30 и 60 на сто. Точният процент зависи от първоначалното състояние на сградата и степента на изпълнените мерки. Намаляването на енергийното потребление води до намаляване на емисиите на парникови газове, което е положителен ефект върху околната среда. Очакваното годишно намаляване на емисиите на парникови газове за всички 2 022 сгради

³⁰⁶ Одитно доказателство № 14

³⁰⁷ Одитно доказателство № 14

³⁰⁸ <https://www.mrrb.bg/bg/doklad-za-napreduka-po-izpulnenieto-na-nacionalna-programa-za-energiina-efektivnost-na-mnogofamilni-jilistni-sgradi-prez-2016-godina/>

е в размер на 317 ktCO₂/годишно. При създаването на Програмата и нейното изпълнение не е предвидено и не е наблюдавано постигнатото спестяване на първична енергия за всяка обновена сграда.

11. Домакинствата в санираните сгради могат да спестят между 20 на сто и 50 на сто от годишните си разходи за отопление и електроенергия. Финансовите спестявания за домакинствата, които са пряк резултат от подобрената изолация, не се наблюдава и отчита при финализиране на обновяването по Програмата и такива данни липсват в МРРБ, което не осигурява възможност да се отчете и оцени сравнително точно действително постигнатите спестявания на домакинствата.

12. След санирането, температурните колебания в помещенията са значително намалени, което води до по-стабилни и комфортни условия на живот. Подобрява се и шумоизолацията, което се отразява на комфорта на обитаване.

13. Стойността на санираните жилищни сгради обикновено се увеличава след изпълнението на мерките за енергийна ефективност.

14. Общата стойност на инвестициите в рамките на програмата е значителна³⁰⁹ и очакваният период на възвръщаемост на инвестицията в енергийна ефективност е между 7 и 10 години, в зависимост от конкретните условия и използваните технологии.

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е първата широкомащабна програма за България, която постига значителни успехи в подобряването на енергийната ефективност, комфорта на обитаване на обновените сгради и подобряване на облика на населените места. Наред с това, съществуват и редица предизвикателства, които трябва да бъдат адресирани за бъдещите инициативи и програми в тази област. Важно е да се продължи с усилията за подобряване на енергийната ефективност на жилищния фонд в България, като се вземат предвид уроците, научени в процеса на разработване и изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради.

³⁰⁹ Одитно доказателство № 13

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е мащабна програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, насочена към осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове чрез повишаване на качеството на жизнената среда и изпълнение на мерки за енергийна ефективност. Програмата е разработена и приета в изпълнение на Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г. и подкрепена от Народното събрание. С ПМС № 18 от 02.02.2015 г. нормативно е осигурено изпълнението на националната програма, като са определени целите и очакваните ефекти, отговорните органи и техните задължения, етапите, процедурите, условията и реда за кандидатстване и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, допустимите дейности, изискванията по отношение на отчетността и докладването.

Разработена и приетата е финансова рамка, чрез която са създадени възможности за гъвкавост при реализацията на Програмата. Чрез включването на ББР е осигурено обратно финансиране за външните изпълнители, които имат сключен договор за осъществяване на дейности по проекти, одобрени за безвъзмездна финансова помощ.

В хода на изпълнение на Програмата, от Министерство на регионалното развитие и благоустройството е осъществявана активна координация с участниците, като са предприемани действия за актуализиране на нормативната рамка с оглед преодоляване на възникнали проблеми и затруднения при изпълнението. С направените изменения и допълнения се допълват и прецизират изискванията за допустимите сгради и дейности, въвеждат се референтни стойности, процедура за потвърждаване наличието на финансов ресурс, извършване на проверки и поддържане на актуална информация от отговорната дирекция в МРРБ за техническото и финансово изпълнение, чрез които се създават възможности за подобряване на финансовата дисциплина, ефективното и ефикасно изпълнение на Програмата.

Децентрализираният модел и националният обхват, сложността и комплексността на изпълняваните дейности, големият брой участници изисква динамично управление на процесите. От МРРБ са давани насоки и допълнителни указания към кметовете на общини и областните управители, за да се осигури по-ефективна координация и правилното прилагане на нормативните изисквания. Организиран и провеждан са обучителни семинари, в това число и съвместно с Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

За осъществяването на функциите свързани с координиране, контролиране и мониторинг върху изпълняваните програми/проекти за обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради от дирекция „Жилищна политика“ са извършвани документални проверки, проверки на място, проверки по сигнали и жалби.

При извършените 2 076 проверки от ДНСК във връзка с пропуски в процеса на обновяване са констатирани относително малък брой нарушения по ЗУТ и отклонения при извършване на СМР само в 1 на сто от случаите.

2. Предвид липсата на предходен опит с подобни мащабни национални програми, при осъществяване на отговорностите, възложени на дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ са допуснати някои организационни пропуски, част от които са идентифицирани с времето и са предприети действия за тяхното преодоляване, а други се наблюдават и към момента на завършване на настоящия одит, като за преодоляването им са дадени препоръки към министъра на регионалното развитие и благоустройството за разработване на вътрешни правила и процедури, които да уреждат в пълен обем функциите на дирекцията, определени с Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

По време на изпълнението на Програмата са извършени неколкостепенни структурни промени в дирекция „Жилищна политика“, като не е осигурено ясно разделяне на

отговорностите между структурните звена в дирекцията, което да съответства на тяхната специализация според наименованието им. Дирекция работи в условията на непрекъснато променяща се численост на персонала и трудности при осигуряването на необходимите организационни ресурси.

3. Управлението на Програмата се осигурява чрез поддържането на регистри от различни участници в изпълнението на Програмата като регистър за сдруженията на собствениците, на заявените искания и подписаните договори за финансиране, за сключените договори с външен изпълнител, за техническите обследвания, обследвания за енергийна ефективност и за напредъка. Част от регистрите се поддържат в изпълнение на нормативно изискване или с оглед информационно осигуряване на управлението на Програмата.

Въпреки осъзната необходимост от осигуряване на своевременна, точна и пълна информация, от МРРБ не са предприети действия за изграждане на интегрирана информационна система, която да осигури събиране и анализиране на данни за различни цели, в т.ч. лесен и бърз достъп до документи и информация.

4. Нормативно заложеният контролен механизъм включва контрол, наблюдение и мониторинг на изпълнението на проектите и Програмата в цялост, като е предвидено да се реализира на общинско, областно и национално ниво, съобразно компетентностите и определените отговорности на органите, участващи в процеса.

Определянето на конкретни изисквания по отношение на организацията на работата на основните участниците – кметовете и областните управители ще осигури по-ефективно наблюдение, контрол, отчетност, пълнотата и цялост на информацията.

5. Изпълнението на Програмата се реализира с осигурен финансов ресурс от 2 млрд. лв. и обхваща територията на всички 28 области на цялата страна, като включва 152 населени места в 143 общини. По Програмата са сключени 2 022 броя договора за целево финансиране.

До 30.09.2024 г. дейности по обновяване са извършени за 1 978 сгради, които са разплатени с ББР, като е усвоен 99 на сто от общия финансов ресурс в размер на 1 972 818 123,97 лв., от които главница 1 947 848 003,36 или 97,4 на сто и лихва 24 970 120,61 лв., което представлява 1,28 на сто от размера на главницата.

За 52 сгради, за които има сключени договори за целево финансиране, но липсва финансов ресурс, от МРРБ са предприети действия за стартиране на друга процедура и през 2024 г. са сключени споразумения за трансфер в полза на общините, на територията на които сградите се намират, в размер на 91 434 069,25 лв.

При изпълнението на националната програма са ангажирани голям брой различни външни изпълнители - 1 745 броя - търговски дружества и физически лица за изпълнение на дейности по Програмата. Изпълнението на Програмата има ефект и върху държавния бюджет, като стойността на начисления ДДС за периода от 02.02.2015 г. до 30.09.2024 г. е в размер на 395 763 624,80 лв.

Подобрената енергийна ефективност, в резултат от изпълнението на Програмата води до значителни подобрения в енергийната ефективност на обновените жилищни сгради. Санираните сгради имат намаление на енергийните разходи, което намалява сметките за отопление и електроенергия в резултат от подобрената топлоизолация. Очакваната годишна икономия на енергия в резултат на обновяването на жилищните сгради по Програмата възлиза на 943 208,01 MWh/годишно.

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради е най-мощната програма за обновяване на жилищния сграден фонд, реализирана на територията на цялата страна, по която са изпълнени проекти в 152 населени места в 143 общини. Интересът към Програмата е много висок и в резултат на адекватните действия и усилия от всички участници в процеса към 30.09.2024 г. е постигнато усвояване близо 100 на 100 от общия финансов ресурс. Постигнато е подобряване на енергийната ефективност и комфорта на обитаване 1970

сгради или 98 на сто от сградите, за които има сключени договори за целево финансиране. От МРРБ са предприети действия за обновяване на още 48 сгради чрез стартиране на друга процедура и през 2024 г. са сключени споразумения за трансфер в полза на общините, на територията на които се намират сградите. Така ще бъдат обновени всички сгради, за които има сключени договори за целево финансиране с изключение на сгради с конструктивни проблеми.

Ефектът от програмата е значително по-мощен. Чрез обновяване на жилищния сграден фонд се постига подобряване на жилищната инфраструктура и облика на градовете, удължава се живота на сградите, качеството на околната среда и се постигат значителни икономически и социални ефекти чрез осигуряване на повече възможности на бизнеса, допълнителна заетост и повишаване на благосъстоянието жителите на територията на цялата страна.

В хода на изпълнението на Програмата е натрупан значителен опит от всички ключови участници, който трябва да бъде съхранен и използван ефективно, като се адресират установените затруднения и предизвикателства с оглед успешно реализиране на стратегическите цели за обновяване на сградния фонд на България до 2050 г.

ПРЕПОРЪКИ

В резултат на извършения одит към министъра на регионалното развитие и благоустройството се отправят следните препоръки:

1. Да се разработят и утвърдят вътрешни правила за работа на дирекция „Жилищна политика“, които да определят основните принципи и процедури за функционирането на звеното, изискванията и отговорностите по отношение на изпълнението на всички функции, възложени на дирекцията, механизмите за контрол и за обратна връзка, в т.ч. процедури за преглед и актуализация на вътрешните правила³¹⁰.

2. Да се предприемат действия за изграждане на интегрирана информационна система, специално създадена за обслужване на процеса по планиране, изпълнение, контрол, мониторинг, отчитане и докладване на изпълнението на проекти и програми, свързани с обновяването на националния сграден фонд с оглед ефикасно осигуряване на пълна и надеждна информация за управлението им³¹¹.

3. При разработване и изпълнение на подобни програми, да се регламентира изискване за определяне на координатор по програмата на ниво община, който има и задължението да събира, обобщава и докладва информацията за цялостното техническо и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите на територията на общината, в т.ч. за жалбите и извършените проверки³¹².

4. С оглед уеднаквяване на практиката и създаване на отчетност и проследимост при разработване и изпълнение на подобни програми да се регламентират изисквания по отношение на организацията на работата в общините и областните администрации, както и по отношение на създаването, текущото съхранение и предаване на досиетата на проектите, като се осигури систематичност и пълнота на документите във всяко досие. Да се въведе изискване за поддържане и на досиета в електронен вариант³¹³.

В подкрепа на констатациите са събрани 14 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата, на адрес гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, министърът на регионалното развитие и благоустройството да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата в срок до 31.01.2026 г.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 105 на Сметната палата от 29.04.2025 г. (Протокол № 16).

³¹⁰ Част „Констатации и оценки“, Раздел I, т. 3

³¹¹ Част „Констатации и оценки“, Раздел I, т. 5

³¹² Част „Констатации и оценки“, Раздел I, т. 6.1

³¹³ Част „Констатации и оценки“, Раздел I, т. 6.1 и Част „Констатации и оценки“, Раздел I, т. 6.2

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1 Одитни въпроси, критерии и показатели

Основен въпрос: Ефективно ли е изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради?

Специфични въпроси и подвъпроси	Критерии	Показатели
Област 1: Управление и координация на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (Програмата)?		
Първи специфичен въпрос: Ефективно ли е управлението и координацията на изпълнението на Програмата на национално ниво?		
1.1. Нормативно осигурено ли е ефективното изпълнение на Програмата?	Предприети действия за своевременно и адекватно актуализиране на Програмата ³¹⁴ .	- своевременно предприемане на действия за актуализиране на Програмата; - обоснованост на извършените изменения на нормативната рамка.
	Създадена ефективна организация на процеса в МРРБ по изпълнение на отговорностите във връзка с Програмата ³¹⁵ .	- ясно определени отговорности и функции в МРРБ във връзка с Програмата; - осигуряване на необходимия административен капацитет за изпълнението на отговорностите в МРРБ по Програмата; - създаване на експертно-консултативно звено за подпомагане на министъра за решаване на проблеми от специална компетентност във връзка с изпълнението на Програмата.
1.2. Ефективна ли е организацията за координиране на изпълнението на Програмата и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ?	Създадената организация осигурява ефективна координация на Програмата и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ.	- наличие на нормативни разпоредби, които регламентират взаимоотношенията между МРРБ и определените отговорни органи, участници в Програмата; - създаден вътрешен ред и правила в МРРБ за осъществяване на координацията на национално ниво; - подписани споразумения, определящи реда за разплащане с Българската банка за развитие и (ББР) и създаден вътрешен ред в МРРБ.
1.3. Управлението на Програмата осигурено ли е информационно?	Създаване и поддържане на регистри за адекватно наблюдение и докладване на напредъка по Програмата ³¹⁶ .	- нормативна регламентация за създаване и поддържане на регистри с данни; - функции и отговорности за поддържането на регистрите; - утвърдени вътрешни правила и процедури за поддържане на регистрите в МРРБ; - изисквания за съдържанието и сроковете за предоставяне на данни и попълване на регистрите; - спазване на изискванията за публичност и прозрачност и достъп до данните; - осъществен контрол по отношение на поддържането на регистрите.
1.4. Създадена ли е подходяща организация и извършвани ли са контрол, наблюдение и	Създаден ефективен механизъм за извършване на	- нормативни изисквания по отношение на контрола, наблюдението и докладването; - ясно определени функции, отговорности и срокове; - установен ред за осъществяване на контрола, наблюдението и докладването; - извършени проверки във връзка с изпълнението на Програмата;

³¹⁴ **Източник:** Закон за енергийната ефективност, ПМС № 18 от 02.02.2015 г. на МС и последващите изменения и допълнения

³¹⁵ **Източник:** Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Устройствен правилник на МРРБ

³¹⁶ **Източник:** ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и посл. изм. и доп. и Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

докладване на изпълнението на Програмата?	контрол, наблюдение и докладване ³¹⁷ .	- възложени и извършени проверки на дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ; - възложени и извършени анализи и оценки на текущото изпълнение на Програмата; - определени стандартни изисквания за срок за представяне и структура на ежегодните доклади за напредъка; - изготвени и представени в МС ежегодни доклади за напредъка по изпълнението на Програмата; - предложени и предприети действия въз основа на докладваните резултати.
Област 2: Постигнати резултати и ефекти от изпълнението на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради		
Втори специфичен въпрос: <i>Постигат ли се целите и очакваните резултати и ефекти от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради?</i>		
2.1. Аналитична процедура за оценка на резултатите от изпълнението на Програмата	Постигнати цели и очаквани резултати от изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради ³¹⁸ .	- брой регистрирани сдружения на собствениците; - брой подадени заявления за интерес и финансова помощ; - брой сключени договори между общините и сдруженията на собствениците; - брой подадени искания за финансиране към ББР; - брой сключени договори за финансиране между община, областен управител и ББР; - подобрена жилищна инфраструктура, кв. м разгъната застроена площ; - брой обновени жилища; - брой жители, облагодетелствани от подобрената инфраструктура; - начислени лихви; - обща стойност на изцяло завършените сгради, в т. ч. с калкулирани лихви; - брой обновени сгради; - въведени сгради в експлоатация, с които се постига клас на енергопотребление „С“ и по-висок - други показатели за ефекти (показатели за създаване на заетост и ангажиране на строителни компании).

³¹⁷ **Източник:** Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Устройствен правилник на МРРБ, ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и посл. изм. и доп.

³¹⁸ **Източник:** ПМС № 18 от 02.02.2015 г. и посл. изм. и доп.

Приложение № 2 Създаден ред и отговорности в Столична община, община Пловдив и община Плевен за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради и за упражняване на мониторинг и контрол

Столична община ³¹⁹	Община Пловдив ³²⁰	Община Плевен ³²¹
Със заповеди на кмета на СО са определени структурните звена и длъжностните лица, които са ангажирани в процеса на техническото и финансово администриране на дейностите по обновяване на сградите по националната програма. Конкретни ангажименти имат заместник-кмета по направление „Законност, координация и контрол“ в СО, Главния архитект на СО, координатор по НПЕЕМЖС, кметовете на районните администрации и съответните служители в районните администрации.³²² Със заповед на кмета на СО³²³ е назначена работна група със задачата да координира и контролира процеса по изпълнение на програмата, да приема и проверява положителните оценки за допустимост на работните групи от районните администрации. Изрично определени със заповеди на районните кметове са работни групи в районните администрации за извършване на проверка на документацията от СС и за оценка за допустимост.³²⁴	Ангажираните лица в процеса на техническото и финансово администриране на програмата на територията на община Пловдив са експерти от дирекция „Строителство и инвестиции“ към общинска администрация Пловдив. Отговорности във връзка с организацията, изпълнението и контрола на програмата са делегирани на кметовете на районните администрации. Първоначалната проверка за допустимост на заявленията за интерес и финансова помощ, подавани от СС, кандидатстващи по програмата е извършвана от работни групи, назначавани от кметовете на районните администрации, в съответствие с инструкциите на кмета на община Пловдив,³³² след което работна група в община Пловдив, назначавана и изменяна със заповеди на кмета на общината³³³ е извършвала последващ контрол, сключвани са договори със сдруженията на собствениците и с писма е изпращана документацията за проверка и попълване на контролен лист от Областната администрация. От община Пловдив не е предоставена информация за разработени и одобрени Процедура/Правила за оценка на подадените заявления за интерес и финансова помощ и срокове. На интернет страницата	Делегирани са правомощия със заповед на кмета във връзка с организацията, изпълнението и контрола по националната програма на заместник-кмета на общината, направление „Териториално развитие“. Със стартирането на програмата е издадена заповед на кмета на община Плевен за назначаване на комисия с определени задачи и отговорности.³³⁶ Задачите на комисията са свързани с извършването на всички дейности по реализацията на програмата на територията на община Плевен. Назначени са служители за провеждане и възлагане на конкретни обществени поръчки. С индивидуални граждански договори се уточнява ангажираността и конкретните отговорности на всички членове на комисията. От община Плевен е създаден ред за оценка на ЗИФП, като са разработени Правила за извършване на оценка на подадените заявления за интерес и финансова помощ и сроковете, в които тя ще се извършва³³⁷ и Процедура за оценка на подадените заявления. Със заповед на кмета на общината е създадена комисия през 2015 г., която да организира и провежда информационната кампания на територията на общината, да извършва оценка на подадените ЗИФП, да оказва експертна помощ на гражданите, като организира информационни срещи и за провеждането

³¹⁹ Писмо изх.№ СОА23-ФИ17-174-(4) от 08.01.2024 г. на кмета на СО

³²⁰ Писмо изх.№ 23РЗК-2605-2/04.01.2024 г. на кмета на община Пловдив

³²¹ Писмо изх. № ЕЕ-92-9960-3 от 28.12.2023 г. на кмета на община Плевен

³²² Таблица Excel по т.2 - звена и длъжностни лица ангажирани в процеса по техническо и финансово администриране по НПЕЕМЖС 2015-2022 г.

³²³ Заповед № СО15-РД-01-65/06.02.2015 г. на кмета на СО

³²⁴ Таблица, съдържаща районните администрации на СО с ангажирани съответни структурни звена и длъжностни лица по програмата, както и заповеди за назначаване на работни групи в отделните районни администрации

³³² Заповед № 150А87 от 16.01.2015 г. на кмета на община Пловдив, писмо № 15Р19/19.02.2015 г. на кмета на община Пловдив до всички районни кметове

³³³ Заповед № 190А1858/30.07.2019 г., отменяща заповед №150А344/11.02.2015 г., заповед №160А2401/14.09.2016 г., заповед № 170А1778/17.07.2017 г., заповед №170А2374/ от 25.09.2017 г.

³³⁶ Заповед № РД-10-41 от 14.01.2016 г. на кмета на община Плевен

³³⁷ Приложение по в.7 от отговора на община Плевен

Изготвената оценка за допустимост от работните групи се документира с контролен лист за извършена проверка. Със заповед на кмета на СО са одобрени Процедура за оценка на подадените заявления за интерес и финансова помощ и срокове³²⁵ и Правила за изпълнение на НПЕЕМЖС (част I и II)³²⁶ В Правилата част I се съдържат изисквания за поддържане от СО на публичен регистър за ЗИФП, съдържащ информация от районните администрации, цялостно досие на обектите, включени в програмата, поддържане на снимков материал на фасадите на сградите от кметовете на районните администрации при извършване на оценка за допустимост на сградите, изискване към районните кметове да извършват проверки за наличие на строителни книжа от изграждането на всяка сграда и съответно последвали ремонти и/или реконструкции, да попълват декларации за верността на данните към ДЦФ-приложение № 2 и др. Съгласно Правилата част II, дирекция „Обществени поръчки и концесии“ разработва типова документация за провеждане на обществена поръчка за избор на изпълнител на инженеринг и строителен надзор, която се съгласува с председателя на работната група към СО и се изпраща на кметовете на районни администрации. За всяка една сграда е назначаван строителен надзор и инвеститорски контрол, съгласно	на общината не е публикувана Процедура за оценка на подадените заявления за интерес и финансова помощ и срокове. От община Пловдив не са разработвани вътрешни актове за контрол на изпълнението на условията на схемата за минимална помощ по програмата и не са налични документи, свързани с проверки на обстоятелства по т. 4.1 от Условията на схемата за минимална помощ по програмата от страна на общината. За всеки обект е сключван договор за строителен надзор, съгласно който се следи освен изпълнението на СМР, съгласно нормативната уредба и	на необходимите процедури в хода на изпълнението на програмата.³³⁸ Със заповед на кмета на общината на 15.09.2015 г. и с писмо на 16.09.2015 г. е определено длъжностно лице, което да бъде администратор на минималните помощи по схемата на националната програма и е оторизирано от община Плевен с достъп до информационната система на Регистъра на минималните държавни помощи.³³⁹ На етап кандидатстване от СС, общината е извършвала проверка на описаните в т. 4.1 обстоятелства. Осъществяван е инвеститорски контрол с цел удостоверяване на действително извършените строително-монтажни работи. Първоначално инвеститорски контрол е осъществяван след проведена обществена поръчка от външен изпълнител. Впоследствие, от 06.07.2018 г. инвеститорският контрол е възложен със заповеди на кмета на община Плевен на длъжностни лица от общината.³⁴⁰ Със заповеди на кмета на община Плевен са възлагани правомощия на определени служители от общината да осъществяват контрол за изпълнението на сключени договори за техническо и енергийно обследване на сградите,
---	--	--

³²⁵325 Заповед № СО15-РД-09-351 от 10.02.2015 г.

³²⁶ Одобрени със заповед № СО-15-РД09-385 от 27.02.2015 г., изменена със заповед № СОА-16-РД09-1082 от 08.08.2016 г. на кмета на СО

³³⁸ Приложение към в.8 от отговорите на община Плевен – заповед № РД-10-87 от 22.01.2015 г. на кмета на община Плевен

³³⁹ Заповед № РД-10-1484 от 15.09.2015 г. на кмета на община Плевен и писмо № ЕЕ-04-155-2 от 16.09.2015 г. на кмета на община Плевен

³⁴⁰ Приложения към в.22 - Заповед № РД-10-977 от 06.07.2018 г., заповед № РД-10/979 от 10.06.2019 г., заповед № РД-10-1202 от 02.09.2019 г., заповед № РД-10-781 от 10.06.019 г. на кмета на община Плевен

изискванията на ЗУТ и по реда на ЗОП. Мониторинг и текущ контрол по време на строителния процес се осъществява от фирмите, на които е възложено упражняване на строителен надзор и инвеститорски контрол за съответните жилищни сгради. Спазвани са установените в Закона за държавните помощи и Правилника за неговото прилагане изисквания, отнасящи се до минималните помощи. СО е в качеството на администратор на минималната помощ и за тази цел на етап кандидатстване от СС съответната община проверява спазване на обстоятелствата по т. 4.1 от Приложение № 14 към МУ. За двойна проверка на декларираната информация, общината използва публичния модул за справки към информационната система „Регистър на минималните помощи“.³²⁷ С писмо на директора на Дирекция „Общински строителен контрол“ – СО³²⁸ е изпратено указателно писмо на министъра на регионалното развитие и благоустройството до районните администрации във връзка с делегираните им правомощия по Фаза 2 от ДЦФ³²⁹ за изпълнение, съблюдаване и спазване на въведените допълнителни указания по изпълнението на Програмата, които касаят извършването на контрол по време на строително-монтажните работи. Указано е да се извършват проверки на място минимум един път месечно по време на изпълнение на дейностите по обновяване на	количеството и качеството на вложените материали.³³⁴ Контрол на качествено изпълнение на СМР е извършван периодично от упълномощени лица от община Пловдив.³³⁵ На техническите проекти се извършва оценка за съответствието на инвестиционните проекти съгласно нормативната уредба, след което се внасят за разглеждане, одобрение, съгласуване и издаване на разрешение за строеж от главния архитект, съгласно ЗУТ. В електронната система АКСТЪР на община Пловдив се завеждат всички жалби и сигнали, както и отговорностите към тях, включително констативни протоколи. Информацията се предава на упълномощените експерти от строителната дирекция, които извършват проверки на място с представители на надзорната фирма и изпълнителя и изготвят констативни протоколи, които се предоставят на изпълнителя за последващи действия с писмо с фиксирани срокове за изпълнение. За изпълнените обекти на територията на община Пловдив получените сигнали и жалби са много малко в резултат на засиления контрол по време на изпълнение на обектите. Не е създаден специален ред за водене на регистри за изпълнението на програмата и в община Пловдив регистър на сигналите не е воден.	договори за инженеринг, както и за изпълнение на финансови ангажименти по сключените договори.³⁴¹ След провеждане на обществена поръчка, свързана с националната програма, към момента на сключване на договор се издава заповед от кмета на общината за упражняване на контрол от определени длъжностни лица, които да извършват проверки. Не е създаден специален ред за водене на регистри и в община Плевен не се поддържа официален регистър на сигналите/жалбите. Със заповед от кмета на общината определени длъжностни лица следва да упражняват контрол, да извършват проверки и писмено да отговарят на сигнали и жалби на гражданите. За периода 2025 г.-2022 г. са постъпили общо осем броя жалби в общината (три броя жалби за 2017 г., две жалби за 2018 г. и 3 бр. жалби за 2019 г.)
---	--	---

³²⁷ www.minimis.minfin.bg

³²⁸ Писмо изх. № САГ16-ППОО-2-1092 от 29.01.2018 г. на директора на Дирекция „Общински строителен контрол“ - СО

³²⁹ Фаза 2 от ДЦФ включва проектиране, оценка за съответствие, изпълнение на СМР, упражняване на авторски контрол, строителен надзор, инвеститорски контрол, въвеждане в експлоатация на сградата

³³⁴ Писмено нареждане № 17ОН84/13.09.2017 г. на зам. кмета на община Пловдив

³³⁵ Писмено нареждане № Z1-1140/31.07.2019 г., писмено нареждане № Z1-1155/05.08.2019 г. на началник отдел СБ, дирекция СМСТИ (сгради, мрежи, съоръжения и техническа инфраструктура) и ръководител на работна група към община Пловдив

³⁴¹ Приложения към в. 20, в. 22, в. 23 – заповеди на кмета на община Плевен

сградата и преди подписване на Констативен акт образец 15 от представители на общината и строителния надзор, за което да бъдат съставяни протоколи. На територията на СО са постъпвали сигнали и жалби относно некачествено изпълнение на СМР, които са обработвани от районните администрации към СО, съгласно предоставените им правомощия по изпълнение на дейностите по Фаза 2 от ДЦФ. При постъпване на сигнали/жалби са извършвани проверки на място в строежите от длъжностни лица, назначени в районните администрации. Съставяни са констативни протоколи за извършените проверки, като са задължавани фирмите-изпълнители в определен срок да отстранят констатираните дефекти/щети. След отстраняването им се извършва последваща проверка, резултатите от която се отразяват в нов констативен протокол.³³⁰ Не е поддържан регистър на постъпилите сигнали и жалби. От СО е създаден ред за потвърждаване на разполагам финансов ресурс в съответствие с указанията на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройство³³¹ по отношение сключването на договори от общините с външни изпълнители, избрани по реда на ЗОП. Отправя се запитване до МРРБ след налично решение на кмета на съответната община за класиране на участниците от обявената обществена поръчка и след изтичане на 14-дневния срок за обжалване на процедурата. В отговор на запитването, МРРБ изготвя становище относно разполагаемия финансов ресурс за всеки конкретен случай.	В община Пловдив не е изградена структура за проследяване изчерпването на финансовия ресурс, поради липса на достъп до такава информация. Общината е уведомявана от МРРБ с писмо при изчерпване на финансовия ресурс.	По отношение проследяване изчерпването на финансовия ресурс от страна на общината са изпращани писмени запитвания към МРРБ за потвърждение на наличен на финансов ресурс след проведена обществена поръчка. От МРРБ са получавани писма за изчерпан финансов ресурс.
--	--	---

³³⁰ Справка Excel по т.28 за подадените жалби и сигнали във връзка с изпълнението на програмата

³³¹ Писмо изх. № 91-00-10 от 06.02.2017 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройство

Опис на одитните доказателства към одитен доклад № 0300101123

№	Одитни доказателства	Брой листа и ел. носител
1.	Писмо-отговор с рег. № 04-11-13/17.11.2023 г. от МРРБ – ДЖП: Писмо изх. № 04-11-13/18.10.2023 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството с искане на информация и отправяне на въпроси.	13 5
	Протокол за предаване-приемане на документи от 10.11.2023 г.- първо представени 20231110 1-ви представени: - Справка разплатени суми към МРРБ от ББР; - Общ регистър актуален към 31.10 2023 г.; - Общ регистър запитвания общини – ББР.	1+ 1 бр. CD
	Протокол за предаване-приемане на документи от 17.11.2023 г. – второ представени 20231018 2-ри представени 90-00-526 Приложения 1-10:	1+ 1 бр. CD
	- т. 1 Функционални характеристики ДЖП:	
	• 20180706 Проверка инспекторат 93-00-10 (2 бр.): * доклад за извършена проверка № 93-00-10/ 26.04.2018 г.; * доклад № 93-00-10 26.04.18 г.; * вътрешни правила на ДЖП по НПЕЕМЖС; * функционална характеристика на ДЖП; * длъжностна характеристика ДЖП, отдел Финансово управление за длъжност Началник отдел; * длъжностна характеристика ДЖП, отдел Контрол и мониторинг, за длъжност Началник отдел; * длъжностна характеристика ДЖП, отдел Стратегии и програми, за длъжност Началник отдел; * правила за осъществяване проверки на място; * приложение № 2 към чл. 19, ал. ч, т. 1, формуляр за оценка на изпълнението на длъжността от висшите държавни служители, заемащи ръководни длъжности и експертни длъжности с аналитични и/или контролни функции; • 20141212 Функционална характеристики на ДЖП 2018 г.; • 20230519 Функционална характеристики на ДЖП 2023 г.	
	т. 2. Доклади	
	- Доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2015 г. № 03-01-73 12.04.16 г. - Протокол № 13 от заседание на МС № 03-08-217 01.04.16 г.; - Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2016 г. № 03-04-132 03.07.2017 г.; - Решение № 1059 от 16.12.2016 г. за одобряване на доклада на министъра на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на НПЕЕМЖС; - Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2017 г. № 03-07-51 28.03.18 г.; - Извлечение от протокол № 14 от заседанието на МС на 04.04.2018 г.; - Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2018 г. № 03-07-51 23.05.19 г.; - Извлечение от протокол № 22 от заседание на МС № 03-08-299 03.06.19 г.; - Извлечение от протокол № 22 от заседанието на МС на 29.05.2019 г.; - Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2019 г. № 03-07-62 30.04.2020 г.; - Извлечение от протокол № 28 от заседанието на МС на 07.05.2020 г.; - Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2020 г. № 03-04-156 21.04.2021 г.; - Извлечение от протокол № 20 от заседанието на МС на 03.05.2023 г.; - Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2021 г. № 03-07-35 11.04.2022 г.;	

	- Проект на решение на МС за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението по НПЕЕМЖС през 2022 г. № 03-07-53 28.04.2023 г.;	
	т. 3 Правила - Доклад за извършена проверка от Инспектората на МРРБ на дейността на дирекция „Жилищна политика“ за периода 01.01.2017 г. – 30.03.2018 г. с изх. № 93-00-10 1 26.06.18 г.; - Доклад за извършена проверка от Инспектората на МРРБ на дейността на дирекция „Жилищна политика“ за периода 01.01.2017 г. – 30.03.2018 г. с изх. № 93-00-10/26.04.18 г.; - Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по НПЕЕМЖС; - Функционална характеристика на ДЖП; - Длъжностна характеристика ДЖП, отдел „Финансово управление“, длъжност Началник-отдел; - Длъжностна характеристика ДЖП, отдел „Контрол и мониторинг“, длъжност Началник-отдел; - Длъжностна характеристика ДЖП, отдел „Стратегии и програми“, длъжност Началник-отдел; - Правила за осъществяване проверки на място; - Приложение №2 към чл. 19, ал. ч, т. 1, формуляр за оценка на изпълнението на длъжността от висшите държавни служители, заемащи ръководни длъжности и експертни длъжности с аналитични и/или контролни функции, за периода от 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г.; - Становище с изх.№ 93-00-10 от 06.07.2018 г., относно причините, довели до констатациите в доклада на Инспектората на МРРБ за извършена проверка на дейността на ДЖП за периода 01.01.2017 г. – 30.03.2018 г. т. 5. Указания - Заповед РД-02-14-1209 от 26.10.2015 г.; - Документ с изх.№ 99-06-1981 /1/ от 16.12.2016 г., относно допълнителни указания по изпълнението на НПЕЕМЖС; - Документ с изх.№ 91-00-54 от 25.07.16 г., относно допълнителни указания за участието на областните управители в строителния процес по НПЕЕМЖС; - Указания по прилагането на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, с рег. № 1983р-9213 от 07.07.2016 г.; - Допълнителни указания по прилагането на нормативната уредба за енергийна ефективност на сгради и безопасност при пожар във връзка с изпълнението на НПЕЕМЖС. т. 6. ББР и т.10. Споразумения ББР и МРРБ - Заповед РД-02-14-15 от 09.01.2017 г., относно утвърждаване на Вътрешни правила за определяне на реда, условията и сроковете за извършване на плащания към ББР АД във връзка с изпълнението на НПЕЕМЖС; - Споразумение за определяне реда, условията и сроковете за разплащане по НПЕЕМЖС сключено между МРРБ и ББР, с изх. № 03-01-120 от 16.06.2017 г.; - Тристранно споразумение № РД 02-30-15 от 18.02.2015 г., по въпросите, свързани с финансирането на НПЕЕМЖС и изплащането на безвъзмездната финансова помощ. т. 7. Проект ПМС	
	- Проект на ПМС за приемане на НПЕЕМЖС, за условията и реда за предоставяне на БФП по програмата и определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ, с изх. № 03-04-91 (9) от 27.01.2015 г. т. 8 Изменения ПМС - ПМС 114 Проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 18 на МС от 2015 г., с изх. № 03-07-1 от 27.04.15 г.; - ПМС 282 Проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 18 на МС от 2015 г., с изх. № 03-07-157 от 05.10.2015 г.; - ПМС 23 (1) Проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 18 на МС от 2015 г., с изх. № 03-07-15 от 22.01.16 .;	

	- ПМС 23 (2) Проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 18 на МС от 2015 г., - ПМС 29 Проект на решение на МС за одобряване на доклада на министъра на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на НПЕЕМЖС, с изх. № 03-07-262 от 13.12.2016 г.	
	т. 9 Концепция	
	- Заповед РД-02-14-510 от 05.06.2017 г. относно съставяне на междуведомствена работна група.	
	20231018 2-ри представени 90-00-526 ПРИЛОЖЕНИЯ по въпросите	
	т. 0	
	- Постановление № 18 от 2 февруари 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ - Обн. ДВ. Бр.10 от 6 февруари 2015г.	
	т. 1	
	- Устройствен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството приет с ПМС № 271 от 17.11.2009 г. изм. ДВ. бр.103 от 28 декември 2012г.;	
	- Устройствен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството - 22 август 2017;	
	- Заповед № РД-02-14-1312/30.11.2015 г. за утвърждаване на Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради;	
	- Заповед № РД-02-14-15/09.01.2017 г. за утвърждаване на Вътрешни правила за определяне на реда, условията и сроковете за извършване на плащания към ББР във връзка с изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради в Министерство на регионалното развитие и благоустройството;	
	- Писмо с Изх. № 03-01-121/16.06.2017 г. до изпълнителния директор на ББР, с копие до Министерство на финансите, относно: Споразумение за определяне реда, условията и сроковете за разплащане по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради сключено между Министерство на регионалното развитие и благоустройството и „Българска банка за развитие“ АД;	
	т. 3	
	- Оперативно споразумение за изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост между Министерство на финансите и Министерството на регионалното развитие и благоустройството от СПОР-17/16.02.2023 г.;	
	- Заповед № РД-02-14-606/01.06.2023 г., която изменя Заповед № РД-02-141246/20.12.2022 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството;	
	- Заповед № РД-02-14-1246/20.12.2022 г. за утвърждаване на Насоки за кандидатстване за провеждане на процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-етап I“ от инвестиционен проект П9а „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“;	
	- Национален план за възстановяване и устойчивост компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“ инвестиция: Енергийна ефективност в сграден фонд. Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I“, с финансиране по линия на механизма за възстановяване и устойчивост;	
	т. 7	
	- Анализ - Национална жилищна стратегия, Приложение 1: Част анализ София, 2017 г. от Национален Център за Териториално Развитие ЕАД; - Обобщение Преглед и анализ на националния жилищен сграден фонд в Република България, София, януари 2020 г. изготвен от „Българо-австрийска консултантска компания“ АД (БАКК АД);	

	- Обобщение Политики и мерки за насърчаване на икономически ефективно основно подобряване на енергийните характеристики на жилищните сгради в Република България София, януари 2020 г. изготвен от „Българо-австрийска консултантска компания“ АД (БАКК АД); - Методика за определяне на енергийно-бедните домакинства в България, юли 2022 г.	
	т. 9	
	- Заповед № РД-02-14-1312/30.11.2015 г. за утвърждаване на Вътрешни правила за организация на работата на дирекция „Жилищна политика“ по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради; - Заповед № РД-02-14-15/09.01.2017 г. за утвърждаване на Вътрешни правила за определяне на реда, условията и сроковете за извършване на плащания към ББР във връзка с изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради в Министерство на регионалното развитие и благоустройството; - Писмо с Изх. № 03-01-121/16.06.2017 г. до изпълнителния директор на ББР, с копие до Министерство на финансите, относно: Споразумение за определяне реда, условията и сроковете за разплащане по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради сключено между Министерство на регионалното развитие и благоустройството и ББР; - Постановление № 339 от 2 декември 2016 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2016 г. за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради; - Постановление № 326 от 20 декември 2017 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2017 г. за изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради; - Постановление № 282 от 19 октомври 2015 г. за изменение и допълнение на постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (ДВ, бр. 10 от 2015 г.) в сила от 23.10.2015 г., Обн. ДВ. Бр.82 от 23 октомври 2015г.; - Докладна записка с Изх. № 91-М-2624/26.10.2015 г. от директора на Дирекция „Жилищна политика“ до министъра на регионалното развитие и благоустройството, относно: утвърждаване на Правила за осъществяване на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради и определяне на референтни стойности за допустимите дейности; - Таблица с референтни стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, съгласувана от министъра на регионалното развитие и благоустройството; - Таблица с актуализирани референтни стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, в сила от 10.10.2016 г., съгласувана от министъра на регионалното развитие и благоустройството; - Въпроси и отговори във връзка с осъществяването на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради; - Заповед № РД-02-14-1209/26.10.2015 г. за утвърждаване на Правила за осъществяването на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради; - Докладна записка с Изх. № 91-М-68/13.01.2016 г. от директора на Дирекция „Жилищна политика“ до министъра на регионалното развитие и благоустройството, относно: Таблица с актуализирани референтни стойности за допустимите дейности	

	при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради; - Обосновка относно актуализиране на референтните стойности по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради – януари 2016 г.; - Докладна записка с Изх. № 91-М-1720/05.01.2016 г. от заместник-министър до министъра на регионалното развитие и благоустройството, относно: Таблица с актуализирани референтни стойности за допустимите дейности при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради; - Обосновка относно актуализирането на референтните стойности по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради – октомври 2016 г.;	
	т. 15 - Решение № 1059 от 15 декември 2016 г. на Министерски съвет за одобряване на доклада на министъра на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради; - Извлечение от Протокол № 14 от заседанието на Министерския съвет на 4 април 2018 година; - Извлечение от Протокол № 22 от заседанието на Министерския съвет на 29 май 2019 година; - Извлечение от Протокол № 28 от заседанието на Министерския съвет на 7 май 2020 година; - Решение № 250 от 21 април 2022 г. на Министерски съвет за одобряване на доклад на заместник министър-председателя и министър на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2021 г.; - Извлечение от Протокол № 20 от заседанието на Министерския съвет на 3 май 2023 година; - Извлечение от Протокол № 13 от заседанието на Министерския съвет на 30 март 2016 година; - Писмо с Изх. № 03-01-73/12.04.2016 г. министъра на регионалното развитие и благоустройството до председателя на Народното събрание, относно Доклад за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2015 г.; - Писмо с Изх. № 03-04-132/03.07.2017 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до министерства и др., относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2016 г.; - Писмо с Изх. № 03-07-51/28.03.2018 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до главния секретар на Министерски съвет, относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад на министъра на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2017 г.; - Писмо с Изх. № 03-07-51/23.05.2019 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до главния секретар на Министерски съвет, относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад на министъра на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2018 г.; - Извлечение от Протокол № 22 от заседанието на Министерския съвет на 29 май 2019 година; - Писмо с Изх. № 03-07-62/30.04.2020 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до главния секретар на Министерски съвет, относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад	

	на министъра на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2019 г.; - Писмо с Изх. № 03-04-156/21.04.2021 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до министерства и др., относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад на министъра на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2020 г.; - Писмо с Изх. № 03-07-35/11.04.2022 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до главния секретар на Министерския съвет, относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад на заместник министър-председателя и министър на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2021 г.; - Писмо с Изх. № 03-07-53/28.04.2023 г. от главния секретар на Министерството на регионалното развитие и благоустройството до главния секретар на Министерския съвет, относно Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад на министъра на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2022 г.; - Извлечение от Протокол № 20 от заседанието на Министерския съвет на 3 май 2023 година;	
	Приемо-предавателен протокол от 02.08.2024 г. с приложен Доклад за напредъка по НПЕЕМЖС за 2023 г. - Писмо с изх. № 03-04-138/08.05.2024 г. 1. Съгласувателен пакет 2023 - Доклад до МС за напредъка по НПЕЕМЖС 2023 г. ; - РМС проект; - Доклад на министъра на МС 2023_НПЕЕМЖС; - Финансова обосновка приложение 2.2; - Съобщение до средствата за масово осведомяване Проект; - Писмо ГС Доклад 2023 г.; - Приложение Таблица 1 относно информация за сградите въведени в експлоатация по области и общини, РЗП и брой живущи за периода 1 януари - 31 декември 2023 г. 2. Писмо МС, резюме и справка становища - Становища - 16 броя; - Писмо от МС относно Доклад по НПЕЕМЖС; - Резюме; - Пакет от документи до министерства относно проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на доклад на министъра на регионалното развитие и благоустройството за напредъка по изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради през 2023 г.	1 + 1бр. CD
	т. 16	
	Таблица – Списък на постъпилите сигнали за некачествено изпълнение на СМР по Националната програма за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради и Обобщена справка по общини.	
	т. 17	
	Регистър до 06.11.2023.	
	т. 21	
	- Писмо с Изх. № 03-07-252/29.11.2016 г. от главния секретар на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до и.д. главен секретар на Министерския съвет, относно Проект на Постановление на Министерския съвет за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2016 г. за изпълнение на Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради;	
	т. 23	

	- Писмо с Изх. № 91-00-21/24.02.2017 г. от заместник-министър на Министерство на регионалното развитие и благоустройството до кметовете на всички общини, с копие до всички областни управители и ББР, относно Изпълнение на Националната програма енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (Програмата);	
	т. 24	
	- Таблица - Приложение 20 Общ Регистър актуален към 31.10.2023 г.; - Таблица – Приложение 21 Справка разплатени суми МРРБ към ББР.	
	т. 25	
	- Писмо с Изх. № 4412/06.11.2023 г. от ББР до министъра на регионалното развитие и благоустройството, относно поискани и предоставени данни за финансовия напредък към 31.10.2023 г.; - Таблица – Приложение 22 NPEE 31.10.2023 Общи данни за всяка сграда;	
	т. 26	
	- Приложение 23 - Екранна снимка на регистри на ББР – 10.11.2023 г.	
	т. 27	
	- Писмо с Изх. № 99-00-6-1981(1)/16.12.2016 г. от заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството до кметовете на всички общини и всички областни управители, относно Допълнителни указания по изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради;	
	т. 28	
	- Постановление № 29 от 26 януари 2017 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ.	
	Коригирана и добавена информация по т. 16 и т. 24 от Писмо изх. № 04-11-13 от 17.11.2023 г. на МРРБ.	
	По т. 16 Приложение 16 Регистър на жалбите	
	По т. 24 - Справка разплатени суми МРРБ към ББР; - Общ регистър запитвания общини – ББР; - Общ регистър актуален към 31.10.2023 г.	
	Коригирана и добавена информация по т. 12 от Писмо изх. № 04-11-13 от 17.11.2023 г. на МРРБ ПРОКУРАТУРА	
	Документални проверки на място, протоколи по чл.12 от ДЦФ : - Протоколи София -14 бр. протокола в 14 района; - Протокол Велико Търново; - Протокол Търговище; - Протокол Варна; - Протокол Добрич; - Протокол Тервел; - Протокол Шумен; - Протокол Плевен; - Протокол Бургас; - Протокол Карнобат; - Протокол Димитровград; - Протокол Харманли; - Протокол Симеоновград; - Протокол Тополовград; - Протокол Стара Загора; - Протокол Хасково; - Протокол Кърджали; - Протокол Пловдив; - Протокол Хисаря;	
	Заповед № РД- 02-14-78 от 08.02.2017 г.;	

	- Документ с изх. № 03-01-144 от 27.06.2017 г., относно извършване на проверка във връзка с изпълнението на НПЕЕМЖС ; - Доклад с изх. № 6/Д-1438-03-368 от 17.08.17 г.; - Документ с изх. № 02-03-130 от 28.11.2017 г. относно извършена проверка на продукти експандиран полистирен, полагани по фасади на жилища; - Документ с изх. № СТ-2528-00-281 от 19.01.2018 г. относно извършена проверка на продукти експандиран полистирен, полагани по фасади на жилища; - Доклад с изх. № СТ-2528-01-757 от 17.04.2018 г.; - Постановление № 658/2017 г. от 09.03.2018 г.; - Постановление № 658/2017 г. от 26.10.2018 г.; - Доклад с изх. № 91-М-319 от 27.02.2017 г.	
	Информация по т. 12 от Писмо изх. № 04-11-13 от 17.11.2023 г. на МРРБ - РДНСК СЗ, ЮЗ, СИ	
	Приложения 14-7-12 Писма	
	Приложения 14-7 РДНСК СЗ район: - Враца (Протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК 90 бр.); - Видин (Издадени разрешения за ползване - 8 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 57 бр.); - Ловеч (Издадени разрешения за ползване - 13 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 48 бр.); - Монтана (протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 38 бр.); - (Издадени разрешения за ползване - 4 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 20 бр.);	
	Приложения 14-9 РДНСК ЮЗ район: - София област (Издадени разрешения за ползване - 7 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 98 бр.); - Перник (Издадени разрешения за ползване - 52 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 88 бр., доклади.); - София (Издадени разрешения за ползване - 15 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 5 бр., писма); - Благоевград (Издадени разрешения за ползване - 176 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 217 бр.); - Кюстендил (Издадени разрешения за ползване - 60 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 65 бр.);	
	Приложения 14-8 РДНСК СИ район: - Варна (Издадени разрешения за ползване - 2 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 33 бр.); - Добрич (Издадени разрешения за ползване - 10 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 10 бр.); - Шумен (Издадени разрешения за ползване - 23 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 51 бр.); - Търговище (Издадени разрешения за ползване - 26 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 36 бр.);	
	Коригирана и добавена информация по т. 12 от Писмо изх. № 04-11-13 от 17.11.2023 г. на МРРБ - РДНСК СЦ, ЮЦ и ЮИ	
	Приложения 14-10 РДНСК СЦ район: - Велико Търново (Протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 44 бр.); - Габрово (Издадени разрешения за ползване - 40 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 79 бр.); - Разград (Издадени разрешения за ползване - 9 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 37 бр.); - Русе (Издадени разрешения за ползване - 2 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 33 бр.); - Силистра (Издадени разрешения за ползване - 2 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 34 бр.).	
	Приложения 14-11 РДНСК ЮЦ район: - Хасково (Издадени разрешения за ползване - 133 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 292 бр., проверки РП, таблици – 5 бр.);	

	- Кърджали (Протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 99 бр.); - Смолян (Издадени разрешения за ползване - 7 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 56 бр.); - Пловдив (Издадени разрешения за ползване - 3 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 20 бр.); - Пазарджик (Издадени разрешения за ползване - 6 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 4 бр.);	
	Приложения 14-12 РДНСК ЮИ район: - Бургас (Протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 214 бр., Таблица проверки НПЕЕМЖС, РДНСК, ЮИР); - Стара Загора (Издадени разрешения за ползване - 78 бр. и протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 200 бр.); - Сливен (Протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 31 бр.); - Ямбол (Протоколи за извършени текущи проверки на ДНСК – 128 бр., издадени разрешения за строеж 34 бр.);	
2.	Отговор с рег. № 04-11-13 от 19.12.2023 г. от МРРБ - административен капацитет. Приемно-предавателен протокол от 18.12.2023 г. Писмо на ръководителя на одитния екип с изх. № 04-11-13/05.12.2023 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството с искане на информация и отправяне на въпроси.	2
	Приложения № 92-00-723 (2) с информация по т.3-т.8:	1+ 1 бр. CD 11
	По т.3: - Заповеди – 112 бр.	
	По т.4: - Заповед № РД-02-14-510 от 05.06.2017 г.	
	По т.5: - Функционална характеристика на ДЖП 2014 г.; - Функционална характеристика на ДЖП 2023 г.	
	По т.6: - Должностни характеристики 11 бр.	
	По т.7: - Конкурси 2015-2022 г.	
	По т.8 : - справка отговорни длъжностни лица; - справка текучество ДЖП.	

	Отговор на МРРБ с приемо-предавателен протокол от 14.08.2024 г. Електронно писмо от 05.08.2024 г. на ръководителя на одитния екип до зам.-министър на регионалното развитие с уточняващи въпроси и искане за предоставяне на информация и документи ДЖП: - Длъжностни характеристики – актуални (11 броя) и отменени (12 броя); - Заповед № РД-02-16-1004/28.11.2022 г. за назначаване; - Заповед № РД-02-16-942/27.11.2020 г. за назначаване; - Заповед № РД-02-16-548/22.08.2016 г. за назначаване; - Заповед № РД-02-16-707/20.04.2021 г. за назначаване; - Заповед РД-02-34-5/10.05.2016 г.; - Заповед РД-02-34-6/10.05.2016 г.; - Заповед РД-02-34-3/12.04.2019 г.; - Заповед РД-02-34-4/12.04.2019 г.; - Заповед РД-02-34-11/22.08.2017 г.; - Заповед РД-02-34-12/22.08.2017 г.; - Заповед РД-02-34-7/29.06.2020 г.; - Заповед РД-02-34-8/29.06.2020 г.; - Заповед РД-02-34-3/08.03.2023 г.; - Заповед РД-02-34-4/08.03.2023 г.; - Заповед РД-02-34-5/06.04.2023 г.; - Заповед РД-02-34-6/06.04.2023 г.; - Таблица, конкурс за началник отдел	1+ 1 бр. CD 2
3.	Писмо-отговор от МРРБ с рег. № 04-11-13/19.12.2023 г. - уточняващи въпроси по отговор № 04-11-13 от 17.11.2023 г. на МРРБ; Писмо изх. № 04-11-13/18.12.2023 г. до МРРБ – уточняващи въпроси Писмо на ръководителя на одитния екип с изх. № 04-11-13/08.12.2023 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството с искане на информация и отправяне на въпроси.	11 1+ 1 бр. CD 5
	Приложения към 92-00-723 (3):	
	Приложения 13 Риск РД-02-14-100: - Приложение 2 – примери за групиране на рискове; - Заповед РД-02-14-100 от 25.01.2022 г. – стратегия риск; - Стратегия за управление на риска – актуализация 2022 г.; - Приложение 1 – риск регистър.	
	Приложение 16 90-00-03 3: - Писмо във връзка с писмо с вх. № 90-03-31/11.01.2019 г. от МРРБ, относно изпълнение по национален план за действие по енергийна ефективност 2014-2020 г.; - Изпълнени проекти/мерки за енергийна ефективност по програмите за териториално сътрудничество ; - Списък сгради по НПЕЕЖМС с реализирани ВЕИ мерки през 2018 г.	
	- Приложение 17 - Отговор на писмо с вх. № 90-03-24/09.01.2019 г. от МРРБ относно информация относно схема за задължения за енергийна ефективност съгласно чл.14 от Закона за енергийна ефективност и Национален план за действие по енергийна ефективност; - Приложение 15 НПЕЕМЖС спест; - Приложение 7 Референтни стойности 2016 г.; - Приложение 1 - Доклад с изх. № 03-02-226 (3) / 30.12.2016 г.; - Приложение 2 - Заповед № РД-02-14-27/18.01.2017 г.; - Приложение 2 - Приложение към т.1 на заповед № РД-02-14-220/ 11.03.2020 г., вътрешни правила за взаимоотношенията между страните в инвестиционния процес в МРРБ; - Приложение 2 - Заповед № РД-02-14-220; - Приложение 2 - Заповед № РД-02-14-521/22.07.2015 г.; - Приложение 2 - Заповед № РД-02-14-325/27.04.2016 г.; - Приложение 2 - Заповед № РД-02-14-525/07.07.2016 г.;	

	- Приложение 3 - Заповед № РД-02-14-1017/13.12.2016 г.; - Приложение 4 Справка НПЕЕМЖС/03.11.2023 г.; - Приложение 6 с изх. № 91-00-53/31.05.2017 г.; - Приложение 5 с изх. № СТ-258-00-529/02.02.2018 г.; - Приложение 9 с изх. № 03-01-32-1/10.03.2017 г.; - Приложение 8 с изх. № 03-01-32-1/28.02.2017 г.; - Приложение 14 Докладна с изх. № 93-00-10 (2)/ 06.07.2018 г.; - Приложение 11 - Заповед № РД-02-14-830/24.10.2016 г.; - Приложение 12 - Заповед № РД-02-14-103/13.02.2017 г.; - Приложение 10 - Писмо с изх. № 90-05-636/05.07.2017 г.; - Приложение 18 90-03-31 (4); - Приложение 19 Писмо МРРБ 99-00-6-255.	
4.	Писмо-отговор от МРРБ с вх. № 04-11-13/21.12.2023 г. от Инспектората на МРРБ до ръководителя на одитния екип относно предоставяне на информация. Писмо-отговор с вх. № 04-11-13/20.12.2023 до министъра на Регионалното развитие и благоустройството относно съдействие за предоставяне на посочената документация и отговор на въпроси от Инспектората на МРРБ;	7 1
	Работни планове на експертите в ДЖП	11
5.	Отговор от община Пловдив с рег. № 07-02-2180 от 05.01.2024 г. по СЕОС Писмо на ръководителя на одитния екип с изх. № 07-02-2180/28.11.2023 г. до кмета на община Пловдив	3 6
	- Енергийна ефективност:	
	т. 2: - Заповед № 190А-1858/30.07.2019 г.; - Заповед № 190А-1024/10.05.2019 г.; - Писмено нареждане с изх. № Z1-1140/31.07.2019 г.; - Заповед № 190А-1857/30.07.2019 г.; - Писмено нареждане с изх. № Z1-1155/05.08.2019 г.; - Писмено нареждане с изх. № 17ПН84/13.09.2017 г.; - Писмено нареждане с изх. № 17ПН45/22.05.2017 г.; - Заповед № 150А344/11.02.2015 г.; - Заповед № 160А2401/14.09.2016 г.; - Заповед № 170А1778/17.01.2017 г.; - Заповед № 190А1858/30.07.2019 г.	
	т. 3: - Заповед № 160А2401/14.09.2016 г.	
	т. 4: - Пакет документи от МРРБ (73 броя)	
6.	Писмо-отговор от община Плевен с вх. № 07-02-2181/28.12.2023 г. Писмо на ръководителя на одитния екип с изх. № 07-02-2181/28.11.2023 г. до кмета на община Плевен	13+1 бр. CD 6
	Сканирани документи: - въпрос 17, Заповед с изх. № РД-10-87/22.01.2015 г.; - въпрос 2, Заповед с изх. № РД-10-41/1401.2016 г.; - въпрос 5, документ с изх. № 91-00-86/13.10.2017 г.; - въпрос 7 Правила за извършване на оценка на подадените заявления за интерес и финансова помощ и сроковете, в които тя ще се извършва; - въпрос 10, Приложение 13 Образец към методическите указания, контролен лист за проверка на документи за сключване на договор за целево финансиране по НПЕЕМЖС № 037 от 12.06.2015 г.; - въпрос 8, Приложение 13 Образец към методическите указания, контролен лист за проверка на документи за сключване на договор за целево финансиране по НПЕЕМЖС № 37 от 28.07.2015 г.; - въпрос 9 Процедура за оценка на подадени заявления за интерес и финансова помощ по НПЕЕМЖС с изх. № ЕЕ 08-17-169/10.03.2015 г.; - въпрос 12, документ с изх. № 91-00-112/29.10.2015 г.;	

	- въпрос 11, Приемно – преподавателен протокол от 18.08.2017 г., Приложение № 5 към чл.21, ал.3; - въпрос 4, Процедура за управление на потребителския достъп до информационна система „Регистър на минималните и държавните помощи“; - въпрос 14, документ с изх. 3 ЕЕ 101-26-1/28.07.2015 г., относно сключване на договор за получаване на финансиране за обновяване на сграда по НПЕЕМЖС; - въпрос 16, документ с изх. 3 ЕЕ 101-22-1/28.02.2017 г., относно изпълнение на дейностите по реализация на НПЕЕМЖС; - въпрос 15, документ с изх. 3 ЕЕ 101-22-1/28.02.2017 г., относно изпълнение на дейностите по реализация на НПЕЕМЖС; - въпрос 19, част 1, документ с изх. № ЕЕ 04-155-2/16.09.2015 г. - въпрос 19, част 2, регистър на сдруженията, гр. Плевен; - въпрос 19, част 3, регистър на заявените от Сдруженията на собствениците многофамилни жилищни сгради в община Плевен за участие в НПЕЕМЖС 2015-2017 г.; - въпрос 20, част 1, Заповед № РД-10-1390/19.10.2016 г.; - въпрос 20, част 2, Заповед № РД 10-1512/09.11.2016 г.; - въпрос 20, част 3, Заповед № РД 10-1756/04.12.2018 г.; - въпрос 22, Заповед № РД 10-977/06.07.2018 г.; - въпрос 23, част 2, Заповед № РД 10-749/28.04.2017 г.; - въпрос 24, Правила за осъществяване на мониторинг на референтните стойности за допустимите дейности при изпълнение на НПЕЕМЖС; - Регистър на минималните и държавните помощи към 16.07.2015 г.; - въпрос 28, документ с изх. № ЖС-94 Т-3851-1/30.10.2018 г.; - въпрос 29, документ с изх. № ТСУиС-92-8448-1/18.02.2016 г.; - Регистър на заявени жилищни сгради от община Плевен за участие НПЕЕМЖС 2015-2017 г.	
7.	Писмо-отговор от Столична община с вх. № 07-03-37/11.01.2024 г. Писмо на ръководителя на одитния екип с изх. № 07-03-37/28.11.2023 г. до кмета на Столична община Въпрос № 2: Заповед № СОА16-РД09-1082 от 08.08.2016 г.; Витоша - длъжностни характеристики; Връбница - Заповед № РВР16-РД56-94 от 19.10.2016 г.; Възраждане - Приложение № 1, Отговор на Въпрос № 2 към Заповед № РД-09-21/23.01.2015г.; Изгрев - Заповед № РИВ21-РД09-48/09.03.2021 г., Заповед РИВ21-РД09-135/ 28.09.2021 г.; Илинден - Заповед № РД-09-42/ 18.02.2015 г.; - Заповед № РИЛ18-РД09-38/27.03.2018 г.; Красно село - Заповед № ОД-03-01-011 от 16.10.2023 г.; - Заповед № РД-2400-501 от 23.12.2015 г.; - Заповед № РКС16-РД09-50 от 24.08.2016 г.; - Заповед № РКС18-РД09-230 от 25.04.2018 г.; - Заповед № РКС18-РД09-230-(1) от 10.10.2018 г.; Кремиковци - Заповед № РКР16-РД91-28 от 24.06.2016 г.; Люлин - Вътрешни правила за финансово управление и контрол район Люлин 2014; - Вътрешни правила на район Люлин за обществени поръчки 2016 г. - Вътрешни правила на район Люлин за обществени поръчки 2017 г.; - Вътрешни правила на район Люлин за обществени поръчки 2020 г.; - Заповед № РД-09-235 от 11.02.2015 г. ;	7 +1 бр. USB флаш памет 6

	- Заповед № РД-09-399 от 24.07.2014 г. за утвърждаване на вътрешни правила за финансово управление и контрол; - Заповед РЛН16-РД09-853 от 03.11.2016 г. за утвърждаване вътрешни правила по ЗОП; - Заповед РЛН17-РД09-712 от 11.10.2017 г.; - Заповед РЛН17-РД09-948 от 08.12.2017 за вътрешни правила на район Люлин по ЗОП; - Заповед РЛН20-РД09-232 от 09.09.2020 г. за вътрешни правила по ЗОП; Младост - Заповед № РМЛ18-РД09-27 от 13.02.2018 г.; - Заповед № РМЛ 21-РД09-420 от 04.10.2021 г.; Надежда - Заповед № РД-09-034 от 29.01.2015 г.; - Заповед № РНД16-РД91-4 от 11.04.2016 г.; Оборище - Заповед № РОБ16-РД-09-178 от 09.09.2016 г.; Подуяне - Заповед № РД-09-01-43 от 09.03.2015 г.; Работна група на СО - Заповед № СО15-РД-09-01-65 от 06.02.2015 г.; - Заповед № СО15-РД-09-01-93 от 09.03.2015 г.; - заповед № СО15-РД-09-01-237 от 16.07.2015 г.; - Заповед № СО15-РД-09-01-275 от 21.08.2015 г.; - Заповед № СОА16-РД91-346 от 08.08.2016 г.; - Заповед № СОА20-РД91-142 от 22.05.2020 г.; Сердика - Заповед № РСР17-РД92-18 от 21.08.2017 г.; - Заповед № РСР17-РД92-23 от 03.10.2017 г.; - Заповед № РСР16-РД09-148 от 13.09.2016 г.; - Заповед № РД-0901-28 от 18.02.2015 г.; - Заповед № РСР18-РД92-4 от 27.03.2018 г.; Слатина - Заповед № РД-09-66 от 11.02.2015 г.; Триадица - Документ към 66 02-59-(1) от 16.02.2015 г., относно информация за състава и координатите на работната група;	
	Въпрос №3 Витоша - Пълномощно № СОА16-КО17-154 от 06.04.2016 г.; Възраждане - Пълномощно № СОА16-КО17-298 от 18.08.2016 г.; - Пълномощно № СОА16-КО17-188 от 15.04.2016 г. Изгрев - Пълномощно № СОА20-КО17-89 от 28.01.2020 г.; - Пълномощно № СОА20-КО17-170 от 03.04.2020 г.; - Пълномощно № СОА20-КО17-165 от 30.03.2020 г.; - Пълномощно № СОА16-КО17-184 от 15.04.2016 г.; - Пълномощно № СОА16-КО17-305 от 26.08.2016 г.; - Пълномощно № СОА17-КО17-108 от 14.02.2017 г.; - Пълномощно № СОА17-КО17-181 от 13.04.2017 г.; - Пълномощно № СОА17-КО17-243 от 17.08.2017 г.; - Пълномощно № СОА18-КО17-246 от 17.08.2018 г.; - Пълномощно № СОА19-КО17-200 от 02.05.2019 г.; Илинден - Пълномощно № СОА17-КО17-230 от 28.07.2017 г.; - Пълномощно № СОА19-КО17-169 от 20.03.2019 г.; Красно село - Пълномощно № СОА16-КО17-139 от 06.04.2016 г.;	

	Пълномощно № СОА17-КО17-70 от 26.01.2017 г.; Кремиковци - Пълномощно № СОА16-КО17-159 от 06.04.2016 г.; Люлин - Пълномощно РЛН17-КО17-13 от 28.06.2017 г.; - Пълномощно РЛН16-КО17-6 от 18.04.2016 г.; - Пълномощно РЛН17-КО17-13 от 28.06.2017 г.; - Пълномощно РЛН18-КО17-17 от 21.08.2018 г.; - Пълномощно РЛН18-КО17-25 от 20.12.2018 г.; - Пълномощно РЛН20-ВК08-1944 от 21.09.2020 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-296 от 18.08.2016 г.; Младост - Писмо към РМЛ17-ПП10-1-(665) от 27.02.2015 г./ 01.12.2020 г.; - Писмо към РМЛ17-ПП10-1-(712) от 27.02.2015 г./ 12.01.2021 г.; - Пълномощно от кмета на район Младост; - Пълномощно СОА16-КО17-191 от 26.05.2017 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-304 от 26.08.2016 г.; - Пълномощно от кмета на район Младост Надежда - Пълномощно СОА16-КО17-150 от 06.04.2016 г./РНД16-КО17-12/07.02.2016 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-313 от 13.09.2016 г./РНД16-ВК08-1529/15.09.2016 г.; Оборище - Пълномощно СОА16-КО17-141 от 06.04.2016 г.; Овча купел - Пълномощно СОА19-КО17-280 от 28.11.2019 г./Вх. № РОК19-ВК08-1340-(2)/29.11.2019 г.; Подуяне - Датата на първото пълномощно не се чете; Пълномощно СОА20-КО17-201 от 21.07.2020 г./РПД20-ВК08-765/21.07.2020 г.; Сердика - Пълномощно СОА18-КО17-251 от 13.09.2018 г./РСР18-ВК08-1939/13.09.2018 г.-3 страници; Слатина - Пълномощно СОА16-КО17-299 от 19.08.2016 г./РСЛ16-ВК08-1439/22.08.2016 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-185 от 15.04.2016 г./РСЛ16-ВК08-660 (1)/18.04.2016 г. Студентски - Пълномощно СОА20-КО17-164 от 30.03.2020 г./РСТ20-ВК08-370-(2)/01.04.2020 г.; - Пълномощно РСТ18-КО17-9/26.09.2018 г.; - Пълномощно СОА20-КО17-25 от 07.01.2020 г.; - Пълномощно СОА18-КО17-208 от 31.05.2018 г. /РСТ18-ВК08-887/01.06.2018 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-176 от 15.04.2016 г. /РСТ16-ВК08-608/18.04.2016 г.; Триадница - Пълномощно СОА17-КО17-138 от 15.03.2017 г. /РТР17-ВК08-567/16.03.2017 г.; - Пълномощно СОА18-КО17-269 от 10.10.2018 г. /РТР18-ВК08-2736/11.10.2018 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-306 от 26.08.2016 г. /РТР16-ВК08-2298/29.08.2016 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-147 от 06.04.2016 г.;	
	- Пълномощно СО15-КО-17-231 от 29.06.2015 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-340 от 21.10.2016 г.; - Пълномощно СОА16-КО-17-234 от 26.05.2016 г.; - Пълномощно СОА16-КО17-97 от 24.02.2016 г.; Въпрос № 5: - Писма относно изпълнение, допълнителни указания и други свързани с НПЕЕЖМС (33 броя) Въпрос № 9 и т. 1 Заповед № СО15-РД-09-351/10.02.2015 г. Възраждане	

	- Заповед № РД- 09-21 / 23.01.2015 г.; Кремиковци - Документ с изх. № СОД50800.26/10.02.2015 г.; Надежда - Заповед № РД-09-354/04.11.2015 г.; Оборище - Заповед № РО516-РД-09-178/09.09.2016 г.; Овча купел - Заповед РД-08-69/18.02.2015 г.; Сердика - Заповед № РД-0901-28/15.02.2015 г. - Заповед № РСР16-РД09-148/13.09.2016 г.; Триадица - Заповед № РД-09-2-48/ 23.02.2015 г.; - Приложение 1 контролен лист за проверка на подаденото заявление за интерес и финансова помощ.	
	Въпрос № 10 - Протокол от проведено на 19.10.2016 г. заседание на работна група, сформирана със заповед № СО15-РД-09-01-65/06.02.2015 г.	
	Въпрос № 17 - Брошура НПЕЕМЖС.	
	Въпрос № 18	
	Кремиковци - Покана за предварителна среща към домоуправителите и интересуващите се граждани относно необходимите документи за кандидатстване по НПЕЕМЖС; Люлин - Вътрешни правила за организация на административното обслужване в район Люлин за 2012 г., 2019 г., 2020 ., 2022 г. - Примерно указателно писмо ; Надежда - Заповед № РД-09-035/02.02.2015 г.; Подуяне - Приложение 3, посетени събрания на СС; - Заповед № РД-09-01-43/09.03.2015 г.; Триадица - Разяснителни срещи	
	Въпрос № 20	
	Витоша - Констативни протоколи 4 броя; Възраждане - Констативен протокол; Илинден - Заповед № РИЛ18-РД09-38/27.03.2018 .; Красно село - Протоколи по НПЕЕМЖС; Кремиковци - Договор № 49/08.09.2016 г. Надежда - Констативни протоколи 6 броя; Оборище - Заповед № РО517-РД09-55/27.03.2017 г. - Заповед № РО1516-РД-09-231/22.11.2016 г.; Подуяне - Приложение 4, протоколи 6 броя; - Приложение 5, заповеди за контрол; Слатина - Констативни протоколи 9 броя; Студентски	

	- Констативни протоколи 2 броя - Удостоверение за въвеждане в експлоатация; Триадница - Заповед № РТР18-РД91-1/08.01.2018 г. - Заповед № РТР19-РД56-78/19.04.2019 г.; - Констативен протокол №1; - Проверка към сигнал, № РТР17-ГР94-2881-(8)/28.2.2018 г.	
	Въпрос № 22 Изгрев - Вътрешни правила за СФУК Изгрев; - Вътрешни правила за управление на цикъла на ОП Изгрев; - Заповед № РИВ21-РД09-113 от 15.07.2021 г.; Илинден - Заповед-РИЛ18-РД09-38/27.03.2018 г.; Люлин - Договор инвеститорски контрол блок 8 броя; - Договор ОСИП и строителен надзор блок 5 броя; - Заповед РЛН17-РД09-712 от 11.10.2017; Оборище - Заповед № роб17-рд09-152 от 14.08.2017 г.; - Заповед № роб18-рд09-27 от 14.08.2018 г.; Сердика - Договор № РСР18-ДГ55-24 от 01.08.2018 г.; - Договор № РСР18-ДГ55-23 от 01.08.2018 г.; - Договор № РСР18-ДГ55-22 от 01.08.2018 г.; - Вътрешни правила ФУК район Сердика;	
	Въпрос 23 Заповед № ССА16-РД09-1082/08.08.2016 г. - Заповед № СОА16-РД-09-735/13.04.2016г.; - Пълномощно с изх. № СОА16-КО17-234/26.05.2016 г. Изгрев - Вътрешни правила за документооборота за район Изгрев; Люлин - Вътрешни правила на район Люлин за обществени поръчки 2016 г., 2017 г. и 2020 г.; Оборище - Заповед № РО1516-РД09-231/22.11.2016 г. Въпрос № 25 - Приложение № 10 образец към Методическите указания; - Условия за изпълнение на схемата за минимална помощ по НПЕЕМЖС. Въпрос № 26 Кремиковци - Документ с изх. №0731-15/23.02.2015 г. Въпрос № 27 Възраждане - Писмо – жалба относно голямо закъснение по изпълнение на програмата - 3 броя Кремиковци - Заповед № РКР17-РД91-23/09.06.2017 г.; Люлин - Заповед № РД-09-470/13.12.2013 г., за утвърждаване на устройствен правилник на район Люлин; - Заповед № РЛН16-РД09-344/14.05.2016 и устройствен правилник на район Люлин 2016; - Заповед № РЛН20-РД09-83/18.03.2020 г. и Устройствовен правилник на район Люлин 2020 г.; - Устройствовен правилник на район Люлин 2013 г., 2016 г., 2020 г.; Оборище - Заповед № РОБ23РД09-248/05.04.2023 г.	

	Въпрос № 28	
	Слатина - сигнали, протоколи относно нередности, некачествено изпълнение на СМР и др. - 21 бр.;	
	Триадница - Жалби, сигнали - 7 бр.;	
	Въпрос № 32 - Отговор на Въпрос № 32	
	Писма от районните администрации - Писма от районните администрации относно извършване на одит на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (НПЕЕМЖС, Програмата) – 18 броя	
	Точка №2	
	- Таблица м12 ОН ОП София;	
	- Регистър НПЕЕМЖС;	
	- Ръководство за работа с ИС РЕГЕС;	
	- Седмична справка НПЕЕМЖС София;	
	- СОА16-РД09-601;	
	Люлин - Писмо № РЛН16-ВК08-367/08.03.2016 г. за определяне на лица за работа в РЕГЕС	
	Точка № 5	
	Разписка откриване НПЕЕМЖС Общини, Приложение 1.7	
	Таблица по въпроси № 2 и № 5	
8.	Писмо-отговор с рег. № 04-11-13#/30.07.2024 г. - МРРБ –ДЖП	9 3
	Писмо на ръководителя на одитния екип с изх. № 04-11-13#2/09.07.2024 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството с искане на информация и отправяне на въпроси.	
	Приемо- предавателен протокол от 23.07.2024 г.	1 + 1 бр. CD
	Приложения към 90-03-723	
	1-ви въпрос - Устройствен правилник на МРРБ;	
	- Заповед № РД-02-14-157/06.03.2014 г.	
	2-ри въпрос приложение 220161208 03-04-745:	
	03-04-745 - Документ с изх. № 03-04-745/08.12.2016 г.	
	03-07-262 - Документ с изх. № 03-07-262/13.12.2016 г.;	
	- Таблица за отразяване на становищата;	
	- Проект на решение за подкрепа продължаване на програмата от народно събрание;	
	- Проект за одобряване на доклада на министъра на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на програмата от министерски съвет;	
	- Таблица относно актуална информация по националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради;	
	- Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване относно решение за одобряване на доклад на министъра на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на Програмата;	
	- Доклад относно проект на решение на министерския съвет за одобряване на доклада на министъра на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на Програмата;	
	- Резюме на доклада.	
	Към 03-04-745-[1] - Становище от МО с рег. № 04-32-10/09.12.2016/15 г.	
	Към 03-04-745-[2] - Документ от Министерство на правосъдието с изх. № 04-10-259/12.12.2016 г.	
	Към 03-04-745-[3] - Документ от МОСВ с изх. № 04-00-2701/12.12.2016 г.	
	Към 03-04-745-[4]	

	- Документ от МФ с изх. № 04-16-1424/12.12.2016 г. Към 03-04-745-[5] - Документ от МЕ с изх. № Е-04-16-335/12.12.2016 г. Към 03-04-745-[6] - Становище с изх. № 0411-574/12.12.2016 г. Към 03-04-745-[7] - Документ от Министерство на външните работи с изх. № 04-13-307/ 12.12.2016 г. Към 03-04-745-[8] - Документ от заместник министър-председател по европейските фондове и икономическата политика с изх. № 04-13-369/13.12.2016 г. Към 03-04-745-[9] Документ от Министерство на Културата с изх. № 04-05-384/12.12.2016 г. Към 03-04-745-[10] - Документ от Министерство на младежта и спорта с изх. № 04-09-285/12.12.2016 г. Към 03-04-745-[11] - Документ от Министерство на вътрешните работи с рег. № 812100-29595/14.12.2016 г. Към 03-04-745-[12] - Документ от Министерство на икономиката с изх. № 04-16-307/13.12.2016 г. Към 03-04-745-[13] - Документ от Министерство на Туризма с изх. № Т-04-16-402/12.12.2016 г. Към 03-04-745-[14] - Документ от Министъра на земеделието и храните с изх. № 0406-471/15.12.2016 г. Към 03-04-745-[15] - Документ от Министерство на Здравеопазването с изх. № 04-15-288/13.12.2016 г. Към 03-04-745-[16] - Документ от Министерство на Образованието и науката с изх. № 0213-433/14.12.2016 г. Към 03-04-745-[17] - Документ от МТИТС с изх. № 04-08-386/16.12.2016 г. Приложение 4 20230602_03-04-182 - Писмо с изх. № 03-04-182/02.06.2023 г.; - Писмо с изх. № 03-07-3/09.01.2024 г.; - Резюме на проект на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г.; - Становище на администрацията на Министерския съвет; - Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване относно Преустановяване на сключването на договори за обществени поръчки за дейности по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради чрез избор на нови външни изпълнители; - Образец на частична предварителна оценка на въздействието; - Доклад на Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Програмата; - Таблица за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане, проведено в периода от 23.05.2023 г. до 22.06.2023 г. - Таблица за отразяване на становищата, получени при съгласуване на Проекта; - Пакет от документи и становища от Министерства относно съгласуване на представените документи относно проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Програмата;	
	3-ти въпрос - Заповед № РД-02-14-1312/30.11.2015 г. ; - Заповед № РД-02-14-55/25.01.2017 г.	
	4-ти въпрос - Писмо с изх. № 91-00-112/29.10.2015 г.; - Заповед РД-02-14-1209 26.10.2015 г.; - Заповед 91-00-54/25.07.2016 г.	

	6-ти въпрос - Писмо № 99-00-41(5)/15.01.2019 г. 8-ми въпрос - Писмо с изх. № 91-00-10/20.01.2016 г. 10-ти въпрос - Пакет от документи до кметовете на общини относно осъществяване на текущ контрол по Програмата (232 броя)	
9.	Приемо-предавателен протокол от 14.08.2024 г. Електронно писмо на ръководителя на одитния екип от 05 август 2024 г. до зам.-министър на регионалното развитие за предоставяне на информация и документи Предоставени: Справка за проведени конкурси - Заповеди, отнасящи се до структурни промени в ДЖП - Заповед за назначаване на директор - Заповеди за назначаване на началник на отдел „Стратегии и програми“ - Заповед за назначаване на началник на отдел „Контрол и мониторинг“ -Длъжностни характеристики от 2020-2022 (отменени) и 2023 (актуални)	1 1
10.	Приемо-предавателен протокол от 16.08.2024 г. Електронно писмо от 02.08.2024 г. на ръководителя на одитния екип до зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството с искане за предоставяне на информация - Таблица прекратени ДЦФ по НПЕЕМЖС ПМС 5_52; - Писмо с изх. № 91-00-21/24.02.2017 г.; - Таблица с данни от МРРБ, резултати по НПЕЕМЖС.	1 + 1 бр. CD 5
11.	Електронно писмо от МРРБ от 23.08.2024 г. Приемо-предавателен протокол 26.08.2024 г. Електронно писмо от 16.08.2024 г. на ръководителя на одитния екип до зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството с искане за предоставяне на информация и документи Приложения въпрос 1 - Доклад документална проверка с изх. 91-М-319//27.2.2017 г.; - Заповед с изх. № РД-02-14-78/08.02.2017 г.; - Доклад топлоизолационни продукти с изх. № 91-М-1052/20.07.2017 г.; - Писмо с изх. № 91-00-58/21.06.2017 г.; - Доклади проверка на строежи от ДНСК (4 бр.); - Проверка и доклад експандиран полистирен ДНСК (6 броя); - Пакет документи и документална проверка в район Младост (4 броя); - Пакет документи за район Ловеч (11 броя). Приложения въпрос 2 Приложения 2.1_20231102_91-00-77 - Писмо до общините във връзка с изпълнение на националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради; - Таблица сгради; - Преписка. Приложение 2.2 91-00-77 - Пакет от документи от общини във връзка с изпълнение на Програмата. Приложение 2.3 - Писмо до община Русе относно изпълнение на Програмата. Приложение 2.4 - Писмо до МРРБ относно подписване на споразумения за трансфер на средства в полза на общините за енергийно обновяване на 48 многофамилни жилищни; - Справка за сключените споразумения за трансфер на средства на основание ПМС № 228 от 17 ноември 2023 г.; - Преписка относно подписване на споразумения за трансфер на средства в полза на общините за енергийно обновяване на 48 многофамилни жилищни сгради. Приложение 2.5 - Справка за сключени споразумения за прекратяване на ДЦФ по НПЕЕМЖС в изпълнение на ПМС № 5/22.01.2024 г.	5 2 + 2 бр. CD 1

12.	Отговор от МРРБ по електронната поща от 16.09.2024 г. Приемо-предавателен протокол от 17.09.2024 г. Електронно писмо от 10.09.2024 г. на ръководителя на одитния екип до зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството с искане за предоставяне на информация и документи	2 1 + 1 бр. CD 1
	1ви въпрос Приложение 1 - справка разплатени суми МРРБ към ББР Ф1; - състояние на сметки към 30.08.2024 г.; - състояние на сметки към 12.09.2024 г.. 2ри въпрос Приложение 2 1_10 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 10 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане - 10 бр.; Плащане: - Писмо с Изх. № 03-01-145/27.06.17 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-2813/30.06.2017 г. относно разплащане за въвеждани в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролор; - Платежни документи за периода от 03/07/2017 до 03/07/2017 г.; - Движение за периода (03/07/2017 – 03/07/2017) – банково извлечение; - Писмо с изх. № 2007/29.06.2017 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; 2_222 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 222 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 222 бр.; Плащане: - Писмо с Изх. № 03-01-32/04.07.2017 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № 2114/10.07.2017 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-3172/21.07.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (01/07/2017 – 27/07/2017) – банково извлечение; - Платежни документи за периода от 27/07/2017 до 27/07/2017 г.; - Контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролор ОД 3172/21.07.2017 г.; 13_57_906_962 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 56 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане - 56 бр.; Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32/05.06.2018 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 03-01-32/12.06.2018 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № 2280/10.07.2017 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-3138/25.06.2018 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (30/05/2018 – 27/06/2018) – банково извлечение; - Контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролор; 26_45_1547_1591 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 44 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 44 бр.;	

	Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32/08.07.2019 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 3442/11.07.2019 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-13482/17.07.2019 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (26/06/2019 – 30/07/2019) – банково извлечение; - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи; - Контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролор, № НПЖП-1/22.07.2019 г.-7; 37_20_1796_1851 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 20 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 20 бр.; Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32/09.06.2020 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 3873/11.06.2020 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-10442/19.06.2020 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (28/05/2020 – 26/05/2020) – банково извлечение; - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи; 50_1_1925_1925 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 1 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 1 бр.; Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32/05.08.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 5298/06.08.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-13308/13.08.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (29/07/2021 – 30/08/2021) – банково извлечение; - Контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролор, № НПЖП-1/16.08.2021 г.-53; 51_2_1926_1927 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 2 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 2 бр.; Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32(195)/03.09.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 5919/08.09.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-15211/13.09.2021 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (31/08/2021 – 28/09/2021) – банково извлечение; - Контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролор, № НПЖП-1/14.09.2021 г.-55; 56_2_1935_1936 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 2 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 2 бр.; Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32/03.11.2022 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС;	
--	---	--

	- Писмо с изх. № 5140/09.11.2022 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-17949/14.11.2022 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи; - Движение за периода (26/05/2022 – 16/11/2022) – банково извлечение; 62_3_1951_1953 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 3 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 3 бр.; Плащане: - Писмо с изх. № 03-01-32/05.09.2023 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 3668/11.09.2023 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-14149/15.09.2023 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Движение за периода (27/07/2023 – 27/09/2023) – банково извлечение; - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи; 64_2_1955_1956 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол – 2 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 2 бр.; Плащане: - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи; - Движение за периода (26/10/2023 – 28/02/2024) – банково извлечение - Писмо с Изх. № ОД-3796/23.02.2024 г. относно разплащане на въвеждани в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № 03-01-32/14.02.2024 г. относно разплащане на въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с № 867/18.02.2024 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС 65_1_1957_1976 - Приложение № 3 към § 3, ал. 2 - 20 бр. - Образец № 3 Акт за плащане - 20 бр. Плащане: - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи; - Движение за периода (26/10/2023 – 28/02/2024) – банково извлечение; - Писмо с изх. № 03-01-32(262)/19.02.2024 г. относно разплащане на многофамилни жилищни сгради с изпълнена фаза 1 – техническо обследване и обследване за енергийна ефективност по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 890/20.02.2024 г. относно разплащане на многофамилни жилищни сгради с изпълнена фаза 1 – техническо обследване и обследване за енергийна ефективност (ТО и ОЕЕ) по НПЕЕМЖС; - Писмо с Изх. № ОД-3935/26.02.2024 г. относно разплащане на многофамилни жилищни сгради с изпълнена фаза 1 – техническо обследване и обследване за енергийна ефективност (ТО и ОЕЕ) по НПЕЕМЖС; 66_2_1977_1978 - Приложение № 5 към Договора за целево финансиране (Приложение № 11) Протокол 2 бр.; - Образец № 3 Акт за плащане – 2 бр.; Плащане: - Лист за извършен текущ контрол на платежните документи - Платежно нареждане за плащане от/към бюджета – състояние към 28/05/2024 - Писмо с Изх. № ОД-11164/22.05.2024 г. относно разплащане на въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС; - Писмо с изх. № 2332/17.05.2024 г. относно разплащане за въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС;	
--	---	--

	- Писмо с Изх. № 03-01-32/09.05.2024 г. относно разплащане на въведени в експлоатация многофамилни жилищни сгради по НПЕЕМЖС.	
13.	Отговор на МРРБ по електронната поща от 30.09.2024 г. с предоставяне на информация и документи Електронно писмо от 18.09.2024 г. от ръководителя на одитния екип до зам.-министър на регионалното развитие с искане за предоставяне на информация и документи	5
	Приемо-предавателен протокол от 02.10.2024 г. Приложение 1 – Анализ време НПЕЕМЖС	1 + 1 бр. CD
14.	Електронно писмо от МРРБ от 03.10.2024 г. с приложени в прикачен файл: 1. Справка НПЕЖМС към 30.09.2024 г. 2. Общ регистър актуален към 30.09.2024 г. 3. Регистър на напредъка по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради ББР (данни в лв. към 30.09.2024 г.)	2
	Електронно писмо от МРРБ от 06.12.2024 г. с приложена в прикачен файл уточняваща информация за Разпределение на сгради по НПЕЕМЖС по групи критерии към представения Регистър на напредъка по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради ББР (данни в лв. към 30.09.2024 г.)	1